

Delibáb

30
fillér



Péchy
Érzsébet

Évfolyam 33 szám
Budapest 1928 VIII. 18.
Megjelenik minden szombaton

(HALÁSZ VILMA FENY)

Szórakoztató könyvek

Szenes ember nyolevan tréfája

Irta: SZENES BÉLA

Ára bérmentve 90 fillér. Az összeg előzetes beküldése mellett

Bűvészet

Villman Hermann tanár Harms stb. után. Négy száz rajzzal ellátott több mint száz mutatványt tartalmaz. Ára bérmentve 4 pengő 50 fillér

Kis bűvészet

Ez a pompás kis mű roppant sok bűvészeti mutatványt és egyéb szórakoztató dolgokat foglal magában. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

Sven Hedin.

A rejtelmes India felé

India teljes leírása 2 nagy kötetben. Ára díszkötésben 12 pengő 80 fillér bérmentve

Aki az itt felsorolt nyoleféle könyvből egyszerre hármat megrendel, az itt feltüntetett árakból 10% engedményt levonásba hozhat. Ha mind a nyole művet rendeli meg egyszerre, 15% engedményt adunk és bérmentve küldjük. Okvetlenül kérjük az összeg beküldése alkalmával jelen sorainkra hivatkozni és megemlíteni, hogy hol olvasta a hirdetést. Ne tessék utánvéttel rendelni, ha nem muszáj, mert ha az összeget előre beküldi, megtakarítja az utánvételezési költséget.

Az itt felsorolt művek kaphatók DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány uca 12 és minden könyvkereskedésben

A hasbeszélés titka

Irta: RÓNAI VIKTOR

Ára bérmentve 90 fillér. Az összeg előzetes beküldése mellett

A tábournok mint kém

Baden Powel lovag, angol altábournagy vallomása

A végtelenül érdekesítő könyvet, mely az angol altábournagy kémkedéseit ismerteti, számos kitűnő rajz élénkíti. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

Sándor Mátvás

Verne Gyula híres regénye 2 kötetben. Ára bérmentve, díszes kötésben 4 pengő 50 fillér

Bélyegalbum

Előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

II. évfolyam

Budapesti, 1928 augusztus 18

33. szám

Déliab

30
fillér

Megjelenik minden szombaton



Pécsei Blanka,

akit a salzburgi ünnepi játékok egyik szerepének eljátszására kért fel Reinhardt,
de fellépése elmaradt (Foto Magyar Erzsi)



A DARNASSZUS TETEJÉN

XXVI. Szini Gyula

A modern irodalmi irányok legkultúraltabb, művelője Szini Gyula. A magyar írógárda egyik legtehetségesebbje, aki hangulatos, színes, finom írásában is mindig a legművészeibbet adja.

Amikor megkérdezem tőle, hogyan határozta el magát arra, hogy író lesz, felnevet.

— Én, aki *fanatikus híve vagyok a predestinációnak* — feleli, — meg vagyok győződve róla, hogy minden művészlől születése pillanatában el van határozva, hogy író, festő vagy muzsikos lesz. Hiába élnek a szülők nyárszolgári életet és hiába nevelik gyermeküket ugyanebben a szellemben, a művészet valamelyik ágára kiválasztott ember rövidesen eltér a rendes polgári élettől, valami ellen-



Szini Gyula 9 éves korában

állhatatlan kényszernek engedelmeskedve. Így volt ez nálunk is. Bár az én apám szintén író volt, de sok csalódás érte ezen a pályán és így hallani sem akart arról, hogy az életben példáját utánozzam. Én, tudva ezt, folytonosan dugdostam előle gyermekkori kísérletezéseimet, első kézirataimat. Egyszer azonban a véletlen kezébe adta egyik novellámat, amelyet apám rögtön elolvasott.

— Olyan leszel, mint Jókai

— mondta elolvasás után szomorúan csóválva a fejét. — Mert apámnál a *Jókaihoz való hasonlítás nem volt bök*. Mindig azt mondta, hogy Jókai a regényeiben díszes, hatlovas hintón érkeznek a cselekmény hősei egy-egy estélyre, hogy a következő fejzetben gyalog és szegényen távozzanak.

Nem szeretem a feledékeny írókat — szokta mondogatni apám és ebből is láthatjuk, hogy — író léte — nem kedvelte a fantázia csapongását.

Legelőször a színműíró ébredt fel bennem. Egy kiszolgált táncmesternél laktunk albérletben, akinek a padlása telis-tele volt különféle táncokhoz szükséges jelmezekkel. Délutánonként, amikor a szüleim és a táncmester magunkra hagyott, pajtásaimmal

lecipeltük a jelmezeket és Commedia dell' artokat rendeztünk.

Égő gyertyákból négyyszöget alkottunk a padlón, felöltözködtünk a különféle maskarákba és megkezdődött az előadás. *A darabokat mindig én komponáltam és*.

legtöbbször azok helyett is én beszéltem, akik rajtam kívül ez alkalmi darabokban játszottak.

Egyszer javában folyt az előadás. Könnyű túlruháinkban ugráltunk a gyertyalángok között, amikor megérkezett a táncmester. Nem tudnám meg-

mondani, ki volt jobban megijedve. Ő-e vagy mi, de az bizonyos, hogy *soha többet nem tarthattunk színházi előadásokat.*

Harmadik gimnazista koromban aztán kiütközött belőlem az újságíró. „Szivárvány” címmel lapot szerkesztettem, amelyet hektográfián sokszorosítottunk. Munkatársaim a későbbi idők folyamán is megtartották maguknak azt a foglalkozást, amelyet elsőzben lapomnál kezdtek gyakorolni, mert

lapszerkesztésemben leghűségesebb társaim voltak Pásztor Árpád, Páris Pál, Csörgő Hugó és Németh Alfréd.

Annak ellenére, hogy többször is tanujelét adtam írói képességeimnek, apám mégis „rendes embert” akart belőlem faragni. *Ez volt az oka, hogy rövid idő alatt annyi mindenféle pályán mozogtam.* Voltam városi díjnok, joggyakornok, ügyvédírnok és Isten tudja, még mi minden, amíg — elég későn — elhatároztam, hogy kísérletezések helyett olyan pályára lépek, amely a legjobban vonz.

Ez az elhatározásom olyan hirtelen történt, hogy a legutolsó állami fizetésemet már fel sem vettem, hanem a szolgálával visszaküldtettem.

Ekkor tanultam meg, hogy a felkínált pénzt mindig el kell fogadni.

A szolga ugyanis bezsebelte a pénzt, az állam később rajtam követelte és — bár sohasem kaptam meg — *vissza kellett fizetnem.*

Az első dolgom a Pesti Naplóban jelentek meg. Színes híreim feltűnést keltettek és ami az újságírásban szokatlan dolog, ezeket átvették más napilapok is. Ennek a sikernek köszönhettem, hogy *fizetés nélküli volontrészem mindössze egy hétig tartott.*

Csak kevesen tudják, hogy humoristának készültem. Az akkor divattá vált krokikát írtam a Pesti Napló számára. Szerintem az írói pályán a színdarabíró után a humoristának van a legnagyobb reménye a sikerre, úgy anyagiakban, mint erkölcsi tekintetben. Hogy mégsem maradtam humorista, azt *Osváth Ernőnek* köszön-

hetem, aki egy nap megjelent nálam és bejelentette, hogy a mai napon átvette a Magyar Génusz szerkesztését. Hatalmas bókok kíséretében szerényen átnyújtott nekem öt aranyat azzal a kéréssel, hogy írjak a lapjába novellákat.

Ez az öt arany volt az, ami elterített eredeti szándékomtól.

Pedig ha humorista maradok, talán másoknak megszerezhettem volna azt az örömet, mulatságot és vidám órákat, amit én a magam számára ezen a pályán sohasem találtam meg.

*

Szini Gyula elhaligat, lehajtja a fejét. Gondolatai szemmel láthatóan a múlt emlékei közt járnak. Csontkeretes pápaszemének ablakai mintha egy pillanatra elhomályosodnának. A multat idézni sohasem öröme.

Szilagyi Ödön.



Szini Gyula
(Foto Sireliszky-fiók)

*
Somogyi Nusi elgázolta
a Délibáb munkatársát *!!!
*

Amerikai filmekben nagyon gyakori, hogy a hős, ha nem tudja másképpen meghódítani a hősnőt, aki valamelyik sajtókirálynak egyetlen leánya, autója elé veti magát, mert reméli, hogy ezen az úton mint sebesült bejuthat a sajtókirály házába és maga felé hangolhatja a romantícizmusra hajló leány szívét.

A közönség már unja ezt a trükköt, én azonban elhatároztam, hogy kipróbálom.

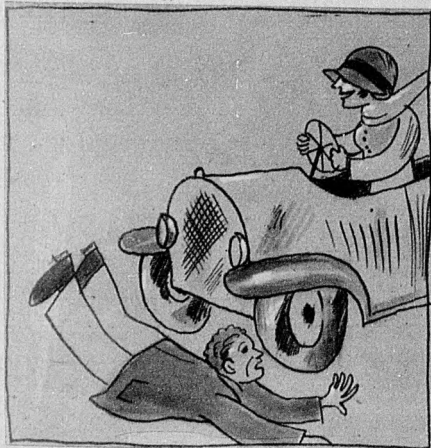
Sajtókirályok nem igen akadnak szép fővárosunkban, tehát sajtókirályleányok sincsenek. De vannak színésznők, Thália birodalmának királynői és az ember ilyenkor mégsem ragaszkodhat szigorúan a kiválasztott autó tulajdonosnője királyságának minéműségéhez és minőségéhez.

Tehát legyen színésznő.

A Szentkirályi uccában lakik Somogyi Nusi, aki amellett, hogy a legeredetibb szubrett, a legszenvedélyesebb autóvezető is.

Az Isten is az én céljaimra teremtetted.

Másfél órát álltam a Szentkirályi ucca és Rákóczi út sarkán és lestem a pillanatot, amikor a művésznő autóba száll.



Az autó meoáll

Megtörtént.

Hevesen dobogott a szívem.

Lassan megindultam a Szentkirályi uccán.

A művésznő bekapcsol, az autó berregni kezd.

En óvatosan megyek át az úttesten. Az autó közeledik felém, Somogyi Nusi hevesen túlköl.

Nem veszem észre.

Borzalmas pillanat!

... És amikor a koci közvetlenül mellém ért, ledobtam magam mellé a földre.

Somogyi felsikoltott.

Somogyi felsikolt és fékez.

Az autó megáll.

En lehúnyt szemmel fekszem a kerekek mellett.

Csoportosulás.

— Nem mentek rá a kerekek! — hallom.

— Csak lerántották a földre.

Nusi egy perc alatt mellettem van.

— Hála Istennek, nem történt semmi komolyabb baja.

Megtapogatja a pulzusom.

— Ne csináljunk semmi feltűnést.

Segítsék beemelni a kocsiába.

Négyen is megfognak egyszerre, szegény „eszméletlen” magamat és beemelnek.

Nusi megfordítja a kocsit és visszamegyünk.

Kiemelnek a kocsiából és visznek be a házba. Nehéz teher lehetek az önkéntes súlyemelőknak, de szerencsére Nusi a földszinten lakik.

Az egész idő alatt, míg visznek, örültem drukkolok. Nem a leleplezéstől félek, hanem, hogy elég érdekes lesz-e a riport?

Nekem már eddig is érdekes, de az olvasóknak... hát még a szerkesztőnek? Mert ez a legfontosabb... Ez a pénz.

Lefektetnek egy dívánra.

Szemeimet egy kicsit kinyitom, látom, hogy Nusi ledobja a kalapját és kétségbeesetten szól a szobalánynak:

— Vízet... Hozzá! Vízet azonnal!
A szobalány kimegy, Nusi mellém ül.

A szívem dobogását hallgatja.
Visszatér a szobalány.
Nusi felemeli a fejem és a szobalány
itatni akar.

Nem iszom vizet!
Nem azért gázoltattam el magam!
A szobalány a homlokomat mossa.
Nusi borzasztóan ideges. Állandóan
a díván és az asztal között szaladgál.
Látszik rajta, hogy sajnál, de azt hi-
szem (legalább egyszer) a kártérítésre
is gondolt. Ezt abból következtetem,
mert egyszer nagyon mélyet sóhajtott.

A szobalány közben állandóan lo-
csolja az arcom. A gallérom már
tönkrement, de én csak arra vigyázok,
hogy egy csöpp se mennjen a számba.
Brr! Csak vizet ne!

Nusi nagyon ideges.
Én lassan kinyitom a szemem, körül-
nézek és ajkaimat elhagyja az ilyen-
kor előírásos kérdés:

— Hol vagyok?

Nusi nagyon boldog, hogy az élesz-
tés sikerült.

— Jó helyen, fiatalember. Nem
hallotta a túlkölést és majd nem az
autó kerekai alá került. De nem tör-
tént semmi baja, csak megijedt.

Én ismét lehúnyom a szemem. Meg-
fogom Nusi kezét és hálatalten só-
hajtom:

— Köszönöm.

Nusi figyelmesen megkérdezi:

— Nem inna valami szeszt? Az
jót tenne talán.

Érdekes, hogy nekem is ez a véle-
ményem. De nem szólok egy szót
sem, csak csendes megadással le-
hajtom a fejem.

A szobalány konyakot hoz.

Ez jó volt.

— Iszik még egy pohárral? —
kérdezi Nusi.

— Igen! — sóhajtom.

Csend lesz.

A szobalány megkérdezi:

— Hogyan történt?

Somogyi Nusi mesélni kezdi az
esetet. Én közben megpróbálok fel-
ülni.

Csődátalos, minden fájdalom nélkül
sikerül.

Nusi megkérdi:

— Jobban van?

— Sokkal.

— Ki maga tulajdonképpen?

— Tatár János vagyok. Joghallgató
Szegeden. Feljöttem Pestre és tegnap
láttam a művésznőt a színházban.
Gyönyörű volt.

Nusi nevetve kérdezi:

— Tetszettem?

— Nagyon. És most áldom a sor-
samat, hogy ezt a szerencsétlenséget
megrendezte. Képzeld el a művésznő,
ha egy kövér dísznökereskedő gázolt
volna el. Az ő kezét nem tudnám most
ilyen bensőséges hálával megcsókolni.

Megcsókolom a kezét.

Bensőséges hálával.

Hiszen az életemet mentette meg!

Még egy negyedórát beszélgetünk.
Elmesélem Nusinak, hogy milyen sze-
relmes vagyok belé, hogy a katasztró-
fának csak az az oka, hogy folyton ő
járt az eszemben és nem hallottam
az autótülköt.

— Ha ez igaz, akkor megbocsátom
ezt a kellemetlenséget.

Felállok. Kicsit tántorgok még.

— Köszönöm, drága művésznő, hogy
megmentette az életemet. Köszönöm,
hogy konyakot adott és köszönöm,
hogy megengedte csókolni a kezét.
Ígérem, hogyha legközelebb el aka-
rom gázoltatni magam, ismét idejövök
a Szentkirályi uccába.

Somogyi Nusi felkacag:

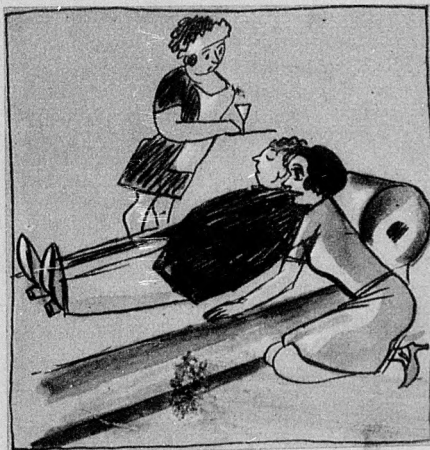
— Nem muszáj. De ha már így tör-
tént, akkor hazaviszem autómon.

Belém karol és óvatosan levezet az
uccára. Beülünk a kocsiba, Nusi a
volánra teszi a kezét és megkérdezi:

— Hová vihetem?

Nem merek a szemébe nézni és
halkan mondom.

— A „Délibáb” szerkesztősége, Do-
hány ucca 14. Tyrnauer István.



A szobalány konyakot hoz

A JUBILÁLÓ POENTÖR

Somlár Zsigát, a pesti színesztársadalomnak ezt a kedves és rokonszenves figuráját ugye jól ismeri a publikum. Vele történt meg a Feld-színházban ez a békebeli humorú, kedves és derűt fakasztó história.

A Fészek vénei és vezérei összeültek egy szép napon és kisütöttek, hogy Somlár Zsigának jubileuma van. Nem a színeszi pályafutását jubilálja, nem is írói működésének határkövéhez érkezett el (mert jeles író is Somlár Zsiga bátyánk), hanem

most van huszonöt esztendeje annak, hogy Somlár Zsigmond — kártyázik.

Huszonöt esztendő óta *egyellenegyszer sem nyert*. Ezt a terminust aztán igazán meg kell ünnepelni.

Csaptak is olyan jubileumot, amelyről csodákat beszélnek Budapest színházi köreiből. Somlár Zsigomondnak, amellett, hogy jeles színész és író, van még egy tulajdonsága is: ő is Feld-szereplő. Nincs az a Feld-revű, amelyben Somlár Zsiga bátyánk ne szerepelne. Természetesen a „Mersz-e Matyi”-ban is játszik. Így azután a Budapesti Színház lett a jubileum színhelye. A Fészek vezérei hat páholyt töltek meg, akik mindannyian Somlár Zsiga kedvéért jöttek el aznap este az előadásra.

És kezdődött a jubileum. Legelőször is a színház kiskapujánál felsorakozott a díszes társaság, Beöthy Lászlóval, a Vezérrel az élen. És volt nagy éljenzés, dörgő taps, amikor a mítsem sejtő Somlár Zsiga a színházhoz érkezett. És ott rögtön, az udvaron megkezdődtek az üdvözlések. Legelőször Törzs Jenő a villatulajdonos színésznek nevében köszöntötte, rögtön utána Rott Sándor az állástalan színésznek nevében. És így tovább sorban egymásután járultak elébe gratulálni, Beöthy László, Somlay Artúr és még igen sokan mások.

Aztán megkezdődött az előadás. A „Mersz-e Matyi” első felvonásának végén van Somlár Zsigának egy néhány perces jelenése. Mikor Patzauer úr

maszkjában a színpadra lépett, a hat páholy publikuma percekre megakasztotta tapsaival és éljenrivalgásaival az előadást. A gyanútlan publikum persze belement a játékba és ők is olyan ovációt rendeztek Somlár Zsigomondnak, hogy rengtek tőle a ligeti színház kőfalai. Pedig csak a páholyokban ültek tudták, miért e nagy ováció: És ahogy Somlár Zsigomond kilépett a színpadról jelenése végén, a *páholyokból valóságos fehér szegfűzáró zúdult utána*. Térdig gázoltak a virágban aznap este a Budapesti Színház tagjai.

Az első felvonás végeztével felvonult a színpadra az egész díszes társaság, hogy újabb ünnepségeket rendezzenek Somlár Zsigának. Ekkor jött az ajánlékozás. Mindenki valami kedves ajánlékkal kedveskedett a jubilánsnak. Így például Törzs Jenő *egy tábla csokoládét*, Beöthy László pedig *tíz deka savanyú cukrot* nyújtott át Somlár Zsigának. A legnagyobb hatást azonban Déry Hugó keltette, aki könnyfakasztóan meleg beszéd kíséretében *megadta Somlár Zsigának azt az egy pengő tartozását, amelyet egy esztendővel ezelőtt kért kölcsön tőle*.

Az előadás után fényes bankettet rendeztek a jubiláns Somlár Zsigomond tiszteletére a Fészekben. Ezen a banketten megjelent mindenki, aki csak Budapesten tartozkodik a színházi és irodalmi életből. Egymásután hangzottak el a pohárköszöntők a könnyekig meghatótt Somlár Zsiga ünneplésére, a végén pedig spontán gyűjtés indult meg a számára, amely igen szép anyagi eredménnyel végződött.

Ilyen módon ünnepelték Somlár Zsigát, mert huszonöt éve kártyázik és mert *egyellenegyszer nem nyert*. Hogy pedig ennek a riportnak meglegyen az a poénja, amit Somlár Zsiga huszonöt évén át nem tudott megtalálni, eláruljuk azt is, hogy a bankett végével Somlár Zsiga nyugodtan odament a bakkasztalhoz és huszonöt év után — *ezúttal sem nyert*. Feltette a szokásos öt pengőjét — és rendes szokás szerint elvesztette.

Aztán nyugodtan hazament.

Fed
gokat
és mir
kis öss
kén sz
csónak
ami es
szájna
egésze
kívül
még eg
járó tu
gukkal
örzött
részén
haj, ne
mányt
tuk a
Sári F
poggyá

ez

Egy e
írások
azért
apró
a dar
ven is
leté.

Ha
is kívá
amely
új szí
lett a
jára,
műfaja

háro
tiku

Egy
után
amerik
tion. (

Az
házban
egy r
szóban
darab
gazdáj
lányra
került

Fedák Sári csónakjának titka

Fedák Sári, mint ismeretes, országokat járó csónaktúrára vállalkozott és mire e sorok napvilágot látnak, a kis összehajtható gumicsónakja büszkén szeli a Rhone vizét. Fedák Sári csónakja mindennel fel van szerelve, ami csak turista szemnek és turista szájnak ingere, a konzervektől kezdve egészen a kis sátorig. De mindezekon kívül Fedák Sári csónakjának van még egy olyan terhe is, amelyet világjáró turisták nem igen szoktak magukkal vinni. Ez a különös és féltve őrzött teher a csónak legvízhatlanabb részén van elhelyezve, hogy víz oda, jaj, ne érjen, felfalva a drága zsákmányt. És miután annyira felcsigáztuk az olvasó érdeklődését Fedák Sári Rhone-járó csónakjának különös poggyászára, azt is elárulhatjuk, hogy

ez a teher nem más, mint —
egy színdarab.

Egy egészen egyszerű színdarab. Gépírásos papírkötege, amelyet Fedák Sári azért vitt magával, hogy a Rhone-túra apró pihenőin elővegye, foglalkozzék a darabbal és ha hazajön, már bőven ismerje minden legapróbb részletét.

Ha pedig a Délbáb olvasója arra is kíváncsi, vajjon melyik az a darab, amelyet Fedák Sári annyi kínálkozó új színdarab közül egyedül érdemesített arra, hogy magával vigye túrájára, azt is elárulhatjuk. A színmű műfajára nézve dráma.

**háromfelvonásos izgalmas, egy-
tikus millióben játszódó tragé-
dia.**

Egyelőre csak angol címe van, miután a szerzője: H. Hodgewood ír amerikai. Címe tehát: *Sanghai gestion*. (Sanghai gesztus.)

Az izgalmas dráma egy japán teaházban játszódik, a japán kikötőváros egy rossz hírű negyedében. Néhány szóban, röviden összefoglalva, az a darab meseje, hogy a japán teaház gazdája szemel vet egy fiatal európai lányra, aki valahogyan a teaházba került. Mindenáron meg akarja magá-

nak a lányt kaparintani és a fiatal kis európai teremtes már már áldozata lesz a félelmetes nagy úrnak, mikor váratlanul melléje szegődik és segítségével siet a teaház tulajdonosának nővére, aki megmenti a fiatal európai leányt és miközben ő áldozatul esik a teaház dühének, védeucét biztos helyre, európai hajóra juttatja. Természetesen ez csak néhány vonalban megrajzolt tág kerete annak az izgalmas mesének, amely a sanghai darabot az utolsó esztendőök egyik legnagyobb amerikai sikereivé avatta.

A darab előadási joga ebben a pillanatban Faludi Jenő, a Magyar Színház igazgatójaé, aki amikor a darabot megvásárolta,

a teaház nővérenek szerepére
Fedák Sárít tartotta a legalkalmasabbnak.

Megindultak hát a tárgyalások Faludi Jenő és Fedák Sári között és ezeknek a megbeszéléseknek lett azután az eredménye, hogy a Rhone-járó csónak poggyászáinak a száma eggyel megszaporodott és ezeknek a tárgyalásoknak lett azután az az eredménye, hogy a kis kéziratkötege ma Fedák Sári csónakjának legféltettebb kincse.

Külön érdekessége még a darabnak az is, hogy annak nyers magyar fordítását

**Fedák Agota, Fedák Sári sokáig
Amerikában élt unokahuga készítette,**

aki mint ismeretes most jött haza. Minden valószínűség szerint ő hívta fel Fedák Sári figyelmét a darabra így került az Faludi Jenőhöz és

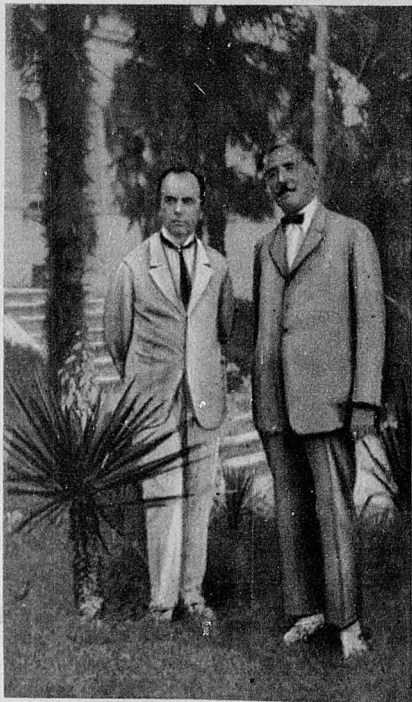
a Magyar Színház egyik legközelebbi újdonsága a : Sanghai tragédia lesz Fedák Sárival a főszerepében.

A darab fordítására, mint hírlék, Hevesi Sándort, a Nemzeti Színház igazgatóját kérték fel.

AHOL MINDENNAP * * SZÉPSÉGVersenY * * VAN * *

Abbázia, agusztus 1-én

Nehéz itt a nőknek — nem szépeknek lenniük. A rendezősek egész napon keresztül azon törik a fejüket, hogy milyen szépségversenyt találjanak ki s hogy a szépségversenyeknek milyen új keretet adjanak. A „helyezett” persze díjakat nyernek és azonfelül címeiket. Az olimpiászon nem folyik akkora versengés a helyezésekért, mint itt, igaz, hogy ott negyvenhat nemzet küzd. Itt pedig csak egy — a magyar. No meg elenyészően kis számban olaszok is. Már eddig a következő címek kerültek kiosztásra:



Kubelik és Herceg Ferenc Abbáziában

„Az Adria királynője.”

„A tengerek királynője.”

„A csillagok hercegnője.”

„Tangó királynő.” Stb., stb.

Mindenütt magyarok a nyertesek. (Igaz, hogy többségben is vannak.) Csak hogy a „királynőség” itt nagyon rövid életű. Holnap már egy másikat választanak s akkor a mai királynő detronizálva van.

Legizgalmasabb a csillagok hercegnője választása volt. Minden férfi csak egy „csillagot” kapott a rendezőség-től. Ezt a csillagot a jelölt nő ruhájára kellett tűzni. Akinnek a ruháján a legtöbb csillag tündöklött, az lett persze a csillagok hercegnője. Óriási kereslet indult meg csillagokban. A csillagok ázsioval keltek el. Azt hisszük, sokan hamisították is a csillagokat. A rendezőbizottság titkára olasz volt. Folyton azt kiabálta: Stella, stella. (Csillag, csillag.)

Stella Adorján, a kitünő színpadi fró, aki benn volt a zsűriben, meg is jegyezte tréfásan.

— És még mondják, hogy nem vagyok népszerű. Folyton engem aposztrofálnak.

... Magyarok Abbáziában!... a szállóige nem vesztett most sem erejéből. Itt van a direktorok közül *Faludy Jenő*, *Sebestyén Dezső*, *Wertheimer Elemér*. Színésznők: *Somogyi Bogyó*, *Makay Margit*, *Szokolay Oly*. Színészek, zeneszerzők, írók: *Márkus Alfréd*, *Harmath Imre*, *Dénes Oszkár*, *Gárdonyi Lajos*, *Farkas Gyula*, *Barabás Lóránt*... csinos kis kolónia. Igaz, hogy nem járnak így csapatosan. Ebben az összeállításban. Hanem külön-külön. Majd bolondok lesznek...

Az olasz ujságírók javára fényes estélyt rendeztek. Rendkívüli sikere volt *Szokolay Olynak* és *Dénes Oszkár*nak, akik *Márkus Alfréd* muzsikájára énekeltek és táncoltak, persze jóté-

kony célra. Nagy sikere volt még Szedő Miklós dr.-nak is, a Városi Színház tagjának, aki operaáriákat énekelt — olaszul.

Az első jó vice akkor született meg, amikor Fazekas Imre megérkezett.

Stella Adorján így üdvözölte.

— No csakhogy itt van a legnagyobb dráma és — líra költő.

Mindennap van úszóverseny is. (Hiába, az olimpiász idejében élünk.) Mindenki benevezhet. A díjat Halmos Róbert tűzi ki. Első díj: kávé dupla habbal, kuglóffal. Dénes Oszkár mindennap — kávézik.

De azért külföldiek is vannak itt. Itt van Stolez, a kitűnő zeneszerző, Bernauer, a nálunk is nagysikerű „Édenkert” szerzője, itt Kartheinz Martin, akit mindig Faludypal lehet látni, igaz, hogy ő már most félig magyarnak számít, tekintve, hogy erre az évre a Magyar Színház rendezője. Esténként hosszú sétákat tesznek. Hiába már itt készül a jövő szezon programja.

Nemcsak a naptár szerint, de ennél sokkal jellegzetesebb momentum is jelzi, hogy a szezon vége felé járunk. Mint minden évben, úgy most a szezon vége felé mai nappal megérkezett a legnevezetesebb vendég, akit a legnagyobb tisztelet vesz körül itt is: — *Herczeg Ferenc.*

Tévedés

— Hallatlan, hogy hogyan öltözködnek ezek a mai lányok — mondja Uray Tivadar a szomszédjának egy kerti ünnepélyen. — Nézze csak azt a könnyelmű lányt, egészen úgy néz ki, mint egy fiú. Egy-két nyaklevessel le kellene szoktatni erről a hipermodernségről.

— De kérem, kérem, az az én lányom — feleli felháborodottan a szomszédja.

— Bocsanat, uram, nem tudtam, hogy ön az apja — hebegi zavartan Uray Tivadar.

— De kérem — méltatlankodik az előbbi, — én nem az apja vagyok, hanem az anyja.



Csörtös Gyula (jobboldalt) a balatonföldvári strandon

MÄDY CHRISTIANS MEGTANULTA A * PÄLO * TÄSÄRDÄST *

Berlin, 1928 augusztus.

A gyönyörű Kurfürstendammon minden pillanatban magyar szó üti meg az ember fülét. Mintha az ember a pesti Erzsébet körúton sétálna, annyi ismerőssel találkozik, festő, író, szobrász, tőzsdés, tout Berlin. Szerény fiatalember, akihez odamégy, hogy cigarettára gyűjthass az ő cigarettájánál s alázatosan németül szólítod meg, magyarul válaszol, hogy: Tessék parancsolni.

Berlinben magyar invázió van. Bárdos Arthurnak és Szőke Szakállnak színháza van, de nem utolsó hely az a kávéház sem, ahonnan most a következő magyar nótát hallom kiszűrődni:

„Halványsárga rózsát egy csomóba szedtem.”

A zongorából szállnak a hangok, sírós, vigadós, hetyke magyarsággal, vibráló fájdalommal, cikázó haraggal, cifrázós kackiás ellágyulással.

A nótát a kávéház mindennapi törzsvendége hallgatja s a tulajdonos játssza. A törzsvendég Ivan Mosjoukine, a tulajdonos a kis Fröhlich, aki idekűnn már is nagy vagyont szerzett. Ezzel a kis kávéházzal szerezte vagyonát pár hónap alatt a kis Fröhlich, a zongorahumorista s ezekkel a magyar nótákkal fészkelte be magát az éjszakánként itt állomásozó magyar és német kö-



A kis Fröhlich a zongoránál

vetségek szívébe, hogy itt Budapesten a magyarság berlini propagálásáért, Berlinben pedig a magyar nóta művészi interpretálásáért.

küntetésre terjesztették fel illető miniszterelnökségekhez.

Megkérdem, kik járnak ide, mi a nótájuk.

— Ivan Mosjoukine mindig a sarokasztalnál ül s a nótája „halványsárga rózsá”. Eszterházy Ágnes és Harry Piel mindig szemben ülnek egymással, Harry Piel imádja a bécsi valzereket. Harry Piel néha sir a meghatottságtól és ha látnák ilyenkor, nem is hinnék, hogy ilyen keménykötésű gyerek hogy tud könnyezni a Donauvalzeren. Mädy Christians és Liane Haidnak sokszor zongorázom a Marica grófnőt és ezt az új „Sárga csizmát visel a babám” esárdást.

Mädy Christians megtanulta a palotásesárdást is a szintén itt dolgozó Petrovich Szvetislávtól.

Néha olyan bácskai mulatozások vannak itt a Kurfürstendammon, hogy nem is hinné az ember...

Idejár két kövér ember is, az egyik Ujhelyi Nándor író, ő nem mulat, csak másokat néz, miközben monokliját az ujján karikáztatja és Szenes Ernő, aki mindennap ping-pongozik és mindennap — kövérebb lesz.

Róbert Jenő színgazgatónak mindig ezt kell játszani.

„Gyűlölöm magát.”

Verebes Ernőt mindig hat-nyolc hölgy várja, akik mindnyájan szerelmeseke bele, viszont a kis Székely Ibolyának is nagy udvara van. A multkor egy kis ujságíró

öngyilkos lett mlatta.

Igy néz ki egy pesti kávéház Berlinben.

Lóránt László.



pesten
ásáért,
a mű-

illető

mi a

sarok-
ysárga
ry Piel
nással,
zereket.
tságtól
innék,
k hogy
Mády
okszor
és ezt
abám?"

pa-
dol-
ól.

ozások
, hogy

egyik
mulat,
onokli-
Szenes
ngozik

mindig

-nyole
szerel-
zékely
n. Á

Ber-

ászló.



Harmath Imre : Mi marad nekem ?

Szokolay Olly és Dénes Oszkár az abbaziai strandon (Foto Mayer)

Ki * hogyan * mondja * el * ? * ? * ? *

Pontos idő tizenkét óra tizenhárom perc.

Szín: az Oktogonon.

Szereplők: A közlekedési rendőr.

Rátkay Márton

A történet: Rátkay Márton a népszerű művészsófor, mint rendszeren túl-



Rösler Endre operanékes, akit most szerződtett az Operaház
(Foto Vajda M. Pál)

ságosan gyorsan igyekezett hazajutni. A közlekedési rendőrök nem barátai és nem jóakarói az igyekvő embereknek és ezért megállította Rátkay kocsiját és a nagyszerű Marcit *felírta gyorshajtásért*. Nem először és nem utoljára történt meg Rátkayval ez az eset, nem is búsult túlságosan és amikor a rendőrtől elbúcsúzott, újra meg-nemegedett sebességgel folytatta útját.

Ezt az eseményt többen látták, írók, művészek, színészek és más milliárdosok. Tekintettel arra, hogy Rátkay közimádatnak örvend a művészvilágban, élénken kommentálták az eseményeket.

Ki hogyan látta? Ki hogyan magyarázta?

Az ujságíró végigszaladt mindazoknál (nem sebes hajtással), akik az esemény szemtanúi voltak.

Mi történt délben egy negyedegy előtt két perccel az Oktogon téren Rátkayval?

Ez volt a kérdés. És a feleletek:

A *szlnész*: Törzs Jenő:

Képzeljétek gyerekek, megint milyen pech érte Marcit. Az Oktogonon sebeshajtott és felírta a rendőr. Én nem is értem, hogy egy okos ember miért nem alkalmazkodik a törvények-

hez é
késöt
gam
volt
csődü
körüli
hatós
szott

A
Ja
gono
val,
letes
Puff,
Marc
letele
egyé
Szeg
vágó
felvo
elpor

Az
En
Rátk
röm.
haza
kis
sem
egy k
legal
is ró
— k
ha o
szek
dig r
zott.

I
be

soké
ben
P á
szik
ruhá
dóar
kelő
kötő
mod
stb.
foly
Fé
vato
(tisz
meg
lapon
fillé
K
ingy
hiva

hez és rendeletekhez. És ha öt perccel később ér oda, mint szeretné? Én magam is vezetek autót, de még sohasem volt ilyen kellemetlenségem. És az a csődület! Rémes hány ember állta körül. És Marcit ez a sok ember láthatóan zavarba hozta. Régen nem játszott... elszokott a közönségtől.

A színész: Somogyi Nusi:
Jaj, milyen klassz zrí volt az Oktogonon. Jött a Marci a kis kávédarálóval, egyszer csak ott terem egy emeletes zsarú és hadonázik a kezével. Puff, gondoltam, lesz most muri. Marci feltelefonált a zsarunak, a zsarú letelefonált a Marcinak, azután meg-egyeztek abban, hogy felírják Marcit. Szegény pofám, olyan keserves arcot vágott, mint a Cigánygrófnő második felvonásában. A zsarú szalutált, Marci elporzolt, mi meghadováltuk az esetet.

Az író: Korcsmáros Nándor:
Engem a dolog igen közelről érint. Rátkay ugyanis az én éjszakai sofőröm. Egyirányban lakunk s ő szokott hazavinni. Most igen örülök ennek a kis kellemetlenségének. Kárörvendésem magyarázata ez: Rátkay autója egy kis kétüléses kocsi. És szűk. Nekem legalább is nem bő. Emiatt többször meg is róttam. Egy olyan kiváló sofőr mint ő — kényelmesebb autót is vezethetne, ha olyan ambíciói vannak, hogy a Fészekből éjszakánként hazavigyen. Mindig megígérte, de a helyzet nem változott. Hát most restelheti magát a

Ha Ön indiszkréten benéz a kulcslyukon,

sokezer nőt fog szorgalmas munka közben meglepni. Mindegyik előtt a Párisi Divat szabásmintája fekszik és ez után készítik a legelegánsabb ruhákat. Ötezer szabónő veszi állandóan ezt a lapot. Párizsban a legelőkelőbb modellrajzolóival szerződést kötöttünk. Hatszáz csodaszép párizsi modellt és szebbnél szebb kézimunkát stb. foglal magában egy negyedévfolyamnak a tartalma.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 4 pengő 40 fillér helyett 2 pengő 20 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány u. 12.

Marci barátom! Egy olyan vacak kis autóval meg kellett állnia az Oktogon téren! Nem lett volna szebb még színpadi díszletnek is, ha Rolice Royce kocsival állítják meg?

A festő: Radnay Miklós:

Az Oktogon tér pompázatos színeinek kaotikus összevisszaságába egy kék folt jelent meg tegnap délben. Autót ábrázolt a kék folt és benne Rátkay Márton portréja ült. Teljesen rossz vonalakat mutatott a rendőr, amikor mellé állt, nem gondolt a való-
rókra és a folthatásra. Azt hiszem azonban, ennek az esetnek mégsem lesz sötét folthatása Rátkay életében.

A népdalköltő: Ányos Laci:

Tisztelt Hallgatóim! Erről az esetről a következő kis verset írtam, amelynek zenéjét is én szereztem:

Mért mentél az Oktogónra tegnap
délben Marci?
Lám megállított a rendőr, a bajusza
harci.

Nem esett vón meg a szegény
Ha babádnál lettél volna,
Oktogoni rendőr bácsi
Jelentése másképp szólna.

Kérem az ismétlést velem énekelni:
Nem esett vón meg a szegény
Ha babádnál lettél volna,
Oktogoni rendőr bácsi
Jelentése hej, de másképp szólna.

A pincér az Abbazia teraszán:

A fene egye meg ezt a csoportosulást. Egészen elzárják a kilátást a vendégek elől. Biztosan valami vigéc hencseg azzal, hogy autót tud vezetni.

És végül:

hogyan látja az esetet Diósy, a karikatúrista:

Tyán



Az ünnepi játékok

írta: Sach von Blondel

Salzburg, 1928

1920-ban mutatta be Max Reinhardt a salzburgi Dóm téren először Hugo von Hoffmannstahl, „Jedermann” című játékát, a legnagyobb hatású darabot, amit csak színművész és rendezési összhang tökélye nyújthat. Nem választhatott volna méltóbb és szebb hátteret, itt mindent el lehet hinni, a lélek gondolkodás nélkül suhan át a valóságból a misztikum csodás világába. Hatalmas haragoszöld körülövező hegycsúcsok, töredeztet köcsipke várromok között, hol a háttér a szemfényvesztő rendezés szépsége és a természet adta varázs között? A témák is oly egyszerűek, igazak, mint maga a háttér.

A Dóm téren, a templom közelségében vagy a Festspielhaus komor várkastélyszerű nagytermében, hol még a szünetben

sem lehet ráébredni a nagy városi tanácssterem történelmi miliójében, vagy a kőudvar homályában, hogy csak játszott velünk egy nagy rendezői zseni és egy mesterien megkonstruált színdarab hatása tartott fogva.

Délután öt órakor kezdődnek az előadások — csak ne essen az eső, fohász-kodunk. — hisz a kemény fapadok helyárai a szabadban drágábbak, a legpuhább operai karosszéknel. Süt még a nap, nines fényhatás, reflektor s mégis teljes az illúzió. A középkori ruhák, hosszú uszályos statiszta várkísasszonyok, a csörgősipkás udvari boldi, a dúsan terített asztal az emelvényen nem hat cifra színházi kellék-ként, amit csak a szuffiták fénye tud hihetővé tenni itt a délutáni rekkenő melegben, amint a tér barokk-szobrai közéjük tartoznak és amint lassan sötéte-

dik a szürkülő égbolt, árnyékszerűen olvadnak bele a közelgő éjszaka homályába és mikor vége a „Jedermann” tragédiának s a gazdag, rossz ember lelke megtért az Uristen számolyához számot adni földi tetteiért, már csak az angyalok arany szárnyai világítanak — s a lámpák helyett kigyúlnak a nézőtér kandalláberei — a csillagok...

A színművészek régi ismerőseink — vendégjátékról vagy filmről legalább is, Moisi, Dagery Servaes, Helene Thimig, Paul Hartmann, Grete Wiesenthal, Anday Piroska, Franciska Kink, Friedrich Kühne stb. Augusztus 30-ig tartanak az ünnepi előadások, a program még Iphigénie, Die Rauber — operai előadások Franz Schalk, Bruno Walter vezénylete alatt — Fidelio Cosi fan Tutte, az orosz leningradi opera vendégjátéka, egy Rimsky-korsakoff bemutató és pár koncert.

A közönség képe is más, mint bármilyen színházi előadáson. A legelőkelőbb az ingyen „karzati publikum”, a tér egyik oldalán az érseki palota vasrácsos ablakaiból tekintenek ki hosszú szakállas papi fejek áhitattal, mintha vallási szertartást látnának, a hercegi rezidencia erkélyén pedig Salzburg főpolgármestere. A padokon pedig — karcsú, lehellétszépességű amerikai misszek, őszhajú, rózsásarcú angol ladyk, svéd diákkísasszonyok, kecskeszakállas francia professzorok — estélyi ruhák és pulloverek, gyöngyfejdíszek és tollas vadászkalapok — selyemcipők és szeges túristabakancsok — és terebélyes német családanyák összevisszasága között — fehérben, mindenki közt a legszebben elefántesonszerű rejtelmes szépségében egy budapesti írónő — báró Hatvany Lily ...



Max Reinhardt

AMERIKÁBA SZERZŐDÖTT EGY * * * MAGYAR * * * VONÓSNÉGYES * * *

A Roth-Quartett of Budapest címen szereplő társaság vezére Roth Feri, huszonkilenc éves, elegáns gentleman. Nem Ferenc, hanem Feri; a hivatalos műsorokon is így szerepel, hogy magyar voltát egészben kétségtelenné tegye.

— Első vonósnegyes társaságomat 1921-ben alapítottam — mondja Roth Feri, — de igazán komoly munkánk csak 1925-től számít, amikor a társaságot átszerveztem, mert magyar kvartettet akartam összehozni. Most a cselistán, Albert van Doornon kívül mindnyájan magyarok vagyunk. Antal Jenő a második hegedűsöm és Molnár Ferenc a brácsás. Egész Európát bejártuk már, Budapestre azért jöttünk az idén először, mert most kaptuk az első elfogadható ajánlatot. De ezután minden szezonban eljövünk.

Szeptember huszadikán felülünk az Ile de Francia és átmegyünk Amerikába, aminek az a jelentősége, hogy a kinn szerepelt sok magyar művész között mi vagyunk az első magyar vonósnegyes, amely hivatalos meghívást kapott Amerikába.

— pittsfieldi zenei ünnepen veszünk részt. Ezeket az ünnepeket, amelyek odaát az év legjelentősebb zenei eseményei, az idén rendezik meg huszonötödik és egyben utoljára.

A pittsfieldi zenei ünnepeket Missis Coolidge rendezi, a mai kor legnagyobb zenei mecénása, aki évente huszonötezer dollárt költ zenére. Az ő ezer dolláros díját nyerte meg pár éve Weiner Leó. A mi kvartettünket

Párizsban hallotta játszani a Népszövetség tiszteletére rendezett egyik koncerten, amelyre személyesen hívott meg.

Pittsfielden kívül még két hangversenyt adunk, hivatalos zenei körök, úgymint a Harvard-egyetem és a new-yorki Beethoven Társaság rendezésében. Nézze, itt hordom magamnál kabalából első amerikai sürgönyünket, amely 2500 dollárt kínál az első három hangversenyért.

— A mi műsorunk a nagy klasszikusokon kívül a legmodernebb szerzeményekből áll. Eddig körülbelül tizenöt komponista ajánlotta a Roth-kvartettnek legújabb művét. A magyarok közül állandóan játszunk Bartók és Kodály kvartettjein kívül Dohnányi, Harsányi Tibor, Lajta László, Seiber Mátyás és Szántó Tivadar műveit. A fiatal magyarok közül legtehetségesebbnek Harsányi Tibort tartom, akinek Párizsban óriási sikerei vannak, őt kiadója van, legújabbán az Universal Edition vette meg egy Minuten-Operáját, amelyet a tél folyamán mutatnak be.



Van Doorn, Roth, Antal és Molnár a Roth-kvartett tagjai
(Foto Andre Kertész Paris)

A *HAT* ÓRÁS* DARAB* *

A legutóbbi newyorky szezonnak egyetlen érdekös drámai eseménye volt. A színdarab nem is tartalmánál, mint inkább külsőségeinél fogva vonta maga után a nagy érdeklődést. A siker azután olyan elementáris volt, hogy a *különös dráma még amerikai méreteken is szokatlanul nagy karriért csinált és egy esztendeig egyfolytában játszotta New-York legnagyobb drámai színháza.*

Ennek a különös darabnak az volt a specialitása, hogy

— hat óra hosszat tart.

A közönség pedig, mindezek ellenére

lélekzetvisszafojtva ült helyén és kártartott az utolsó pillanatig.

A darab, amelynek *Majestic* az eredeti angol címe, *húsz esztendő történelét dolgozza fel és egy fiatal nő életét és szenvedéseit tárgyalja.* A Kaméliás hölgy — modern milióbe átültetve. Ez volt tehát az a nagy siker és

a publikum számára a harmadik és



Peéry Piri, a szegedi Városi Színház új drámai hősnője

negyedik felvonás között egyórás vacsoraszünet volt,

hogy ezalatt elverjék az éhségüket és szomjúságukat és további erőt gyűjtessenek maguknak az elkövetkezendő további felvonásokra. A statisztika szerint *alig volt eset arra, hogy valaki a vacsoraszünet után ne tért volna vissza a színházba.*

A különös és izgalmas darab szerzőjét a pesti publikum is jól ismeri. A darabot ugyanis *O'Neil* angol író írta, akinek *Szörös majom* című háromfelvonásos drámai játékát ebben a szezonban mutatta be az *Új Színház Csorlos Gyulával a főszerepben.* *O'Neil* különös új darabja az amerikai sikere után most indul európai útjára. Félő volt, hogy ezt a darabot nem igen meri majd európai színgazgató lekötni, éppen az európai közönségnek azon tulajdonságára számítva, hogy *nem szereti a hosszú darabokat.* A dráma azonban olyan izgalmas, olyan érdekes és annyira újszerű, hogy mindennek ellenére a metropolisok nagy színházainál lekötötték *O'Neil* legújabb alkotását.

A pesti színgazgatók jövő szezonra való készülődéseik során természetesen szóba került ez a darab is, amely úgyszólván teljesen uralta *Amerika* legutóbbi színházi szezonját. Magyarországon, elsősorban pedig Budapest számára végül is

a Vigszínház szerezte meg a hatórás darabot

és minden valószínűség szerint a jövő szezon egyik első újdonságaként fogják kihozni. Az *O'Neil* dráma főszerepét:

a nőt, akinek húsz esztendeje elevenedik meg a színpadon, az eddigi tervek szerint Varsányi Irén fogja játszani.

Az új darabnak címe egyelőre még nincsen, arról sem döntöttek még, hogy ki fordítja, csak annyi bizonyos, hogy a *Vigszínház* parádés szereposztásban hozza ki a vacsoraszünetes drámát.



gyórák

güket és
l gyűjt-
kezendő
atiztika
y valaki
na vissza

o szerző-
meri. A
író írta,
áromfel-
a sze-
Színház
O'Neil
ai sikere
ra. Félő
gen meri
lekötni,
ek azon
gy nem
dráma
an érde-
minden-
gy szín-
egűjabb

szezónra
szetesen
ely ügy-
ika leg-
agyaror-
est szá-

a hat-

a jövő
t fogják
zerepét :

e ele-
eddligi
fogja .

őre még
ég, hogy
os, hogy
szlásban
ámát.



Bárony Rózsi a Semmeringen (Foto Mayer)

— Aba, gipsi music! — mondja az egyik utas. Erre már régen várt. A kislány odatartja a fülét a primásnak, a primás szabályosan belemuzsikál, a hold szabályosan belemuzsikál, a mór szabályosan süt, a bor szabályosan mór. A hangulat egy teljes fokkal feljebb száll, a társaság idegenjei összemegszesznek. A görögök a paprikafűvel tartalmával rúszozzák magukat és kacagásuk megrezegteti a csillagokat.

Indulás tovább. Második stáció: a Belvárosban át az előkelő jözsefkörúti kávéház. A cigány egy jó angol számot játszik, a lányok táncolva vonulnak be a kávéházba. A tizenöt főnyi csapat nem kis feltűnést kelt. Egyek szem amerikaiak látszani, a pincér mondja: Gud báj, szór — mondom neki: jan estet, derültség, zsebrevágom a kezemet és mozgatom a pofazacsomat, mintha gumit rágnék.

Itt feketétől málnaszörpíg mindenki azt iszik, amit akar s a nyelvek megoldódnak.

S most jönnek az érdekes megállapítások és összehasonlítások. Európa legérdekesebb városának Nürnberget tartják. A legszebb: Párizs, Bruxelles, Budapest. Megállapodnak abban, hogy a világ legszebb városai: New-York, Havai, Párizs és Budapest. (Megjegyzem, az összes megállapítások olyan formában történtek, hogy öszinteségükhöz kétség nem fér. Nem nekem mondták, hanem egymásközt.)

Továbbá: A legjobb koszt Európában: Bécs, Budapest és még egy kicsit jobb: Párizs, mert ott főznek a legkönnyebben. A legrosszabb autótűt a világon: a bécs—budapesti. (Egyetlen nemzetközi autótűtünk! S az útépítési hivatal még csak el se pirul!) A bécs—budapesti hajótűt: hosszú, unalmas, rossz koszt. A legtöbb csinos és elegáns nő: Budapest. A budapesti férfiak harmincon felül mind kövérek. A budapesti üzletek szebbek, mint a bécsiek s az az impressziójuk, mintha itt több autót is volna.

A cigány most új számot kezd s a görögök megállapítják: Liszt második rapszodiája. Erre kivonulnak az autótűt s a körúton és Andrássy úton át ki a ligeti tánclokálba.

A lokál kicsit rideg, primitív és nagyon üres. De a zene jó. Első száma: „Legyen a Horváth-kertben Budán...” Nagy meglepetésemre az egész kompánia egyszerre elkezdte füttyülni, dúdolni.

— Mi az — kérdem, — hát ismerik? Már Amerikában is népszerű egy vadonatúj pesti sláger?

— Ez nem amerikai — mondja miss Frances Carol, — ezt tavaly hallottunk Olaszországban.

— Not, children?

— Oh, yes! — felelik rá. És az egész társaság dúdolja a Horváth-kertet.

Most aztán mindenki táncol. Meg kell állapítani: az U.S.A. lányok egytől-egyig remekül táncolnak. Szemüvegestől és rágógumistól. És a hófehér bubifrizurás U.S.A. mama is remekül táncol. Magyarok és amerikaiak, angolok és spanyolok táncolnak.

— Minek esperanto? — kérdi az egyik görög. — A fox a legjobb nemzetközi nyelv.

Csodálatosan igaza van. Én igazán meglepő jól megértettem a hölgyeket.

Hát csakugyan: szép ez a pesti éjszaka amerikai szemüvegen át nézve. Nem is lehet megmondani, hogy miért:

De miért jönnek mégis olyan kevesen ide!

Talán mert még most se tudjuk őket megszervezni. Minden európai városban rájuk sóztak az illető városról szóló hatalmas, illusztrált könyveket. Budapestről egyenest kerestek ilyet: nem találtak.

Nem baj. Az egyik drága kis görög azért megesküdött, hogy jövő nyárra megint eljön ide...

Szánthó Dénes.



A fox a legjobb nemzetközi nyelv...

Dr. Szabó Juci HONTON

Az ipolysági vonalon fekvő Hont községnek nagy szenzációja van, néhány nap óta Thália vándorpapjai tartanak előadást a vendéglő nagytermében. Kézzel írott, sokat ígérő plakát van a vendéglő kerítésén. Ime:

Ma este mindenki jöjjön el!!!

8 órakor! Csakis felnőtteknek! 8 órakor!

Az erkölcsrendészeti törvény miatt születési bizonyítvány felmutatandó!

Bélistások Szintársulata.
Utolsóelőtti búcsúestély. Nagy műsorral.
Színre kerülnek:

1. A világon mindenhol nagy sikert aratott vidám vígjáték.

Dr. Szabó Juci

a legújabb jazz-band operett
Irtta: Fodor László.

Szenzáció! Jazz-band! Zene!
Ragyogó jelmezek!

2. Legújabb táncok bemutatása.
3. A nevetéstől rengeni fog a fal.

Miért jársz meztelenül?

Neveltető vígjáték a Király Színházból.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri.

Rátka Olivér igazgató
és társulata.

Nyolc óra előtt néhány perccel már legalább 60—80 főnyi közönség van együtt. A pénztárban a direktor úr ül.
— Kérek egy elsőrendű jegyet — mondom.

— Szíveskedjék uram a születési bizonyítványt felmutatni — mondja az igazgató.

Végül is újságíró igazolványom átsegít a nehézségen, megváltom a jegyemet és máris a kocsma nagytermében, a színházban vagyok.

Néhány sörshordóra állított emelvény a színpad. A függönyt két zöld

ágyterítő helyettesíti. A reflektort pedig karbidlámpa pótolja. Valami kongás hallatszik. Elsötétül a terem. A „zenekar”, mely összesen egy személyből áll, rázendít hegedűjén a nyitányra. Méltányilást érdemlő igyekezet: a „zenekar” egyben dobol és szaxofónon is játszik. (Persze 20 filléres plézsaxofónon.) A nyitány egyébként „Az én babám egy fekete nő l...”

Kissé nehezen elhúzzák a függönyt s a dal refrénjét a szobalány énekli, aki egyébként a primadonnával együtt a társulat összes női tagja. Mindössze néhány perc és máris a nagyjelenetnél tartunk. A közben címszereplővé előlépett szobalálynak a kokottot kell megvizsgálni. (A kokotton kék alj és matrözbluz van.)

— Vegye le a ruháját — hangzik dr. Szabó Juci szava.

A partnernő ennivaló zavarral, a közönség felé int, mire a doktorkisasszony a közönséghez fordul:

— Kérem kombinézs is van rajta, ugy-e leveheti a ruháját?...

A férfiak harsány igennel, a nők általában nemmel szavaznak; végül is csak a bluzt veszi le a honti Tóth Bökse.

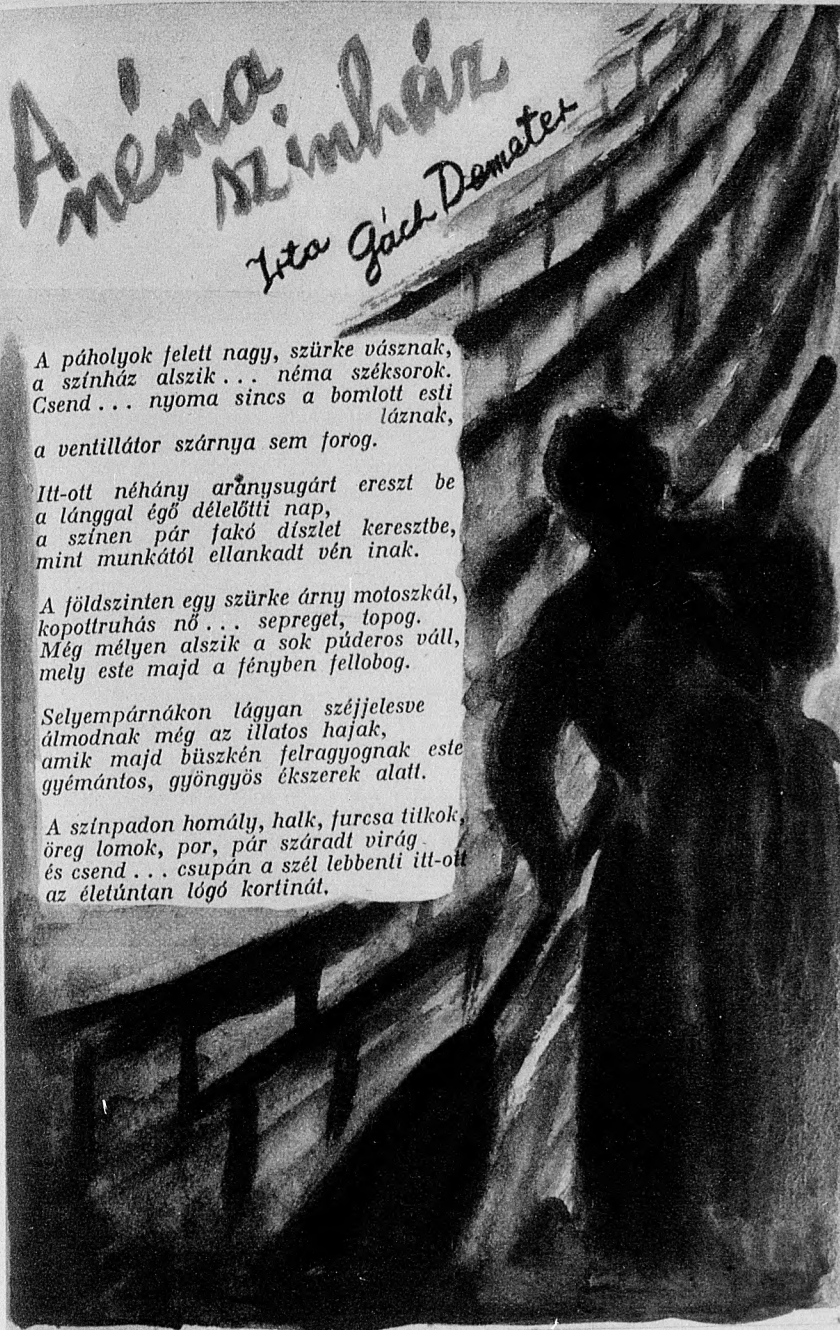
Az erősen meghűzött és dalbetétekkel tarkított „vidám jazz-band vígjáték” Szabó Jucit a hat szereplő kitünően adja. Jól tudják a szerepeket. A címszereplő Gál Tilla játéka meglepő. Csakhamar vége van az első felvonásnak, melynek „Lesz maga juszt is az enyém...” a fináléja.

A szünetben Rátka Olivér igazgatóval beszélünk, aki szintén szerepel. „Budapesten is voltak jelentős sikereim, mint műkedvelőnek” — mondja. Tulajdonképpen munkanélküli nyomdász. Most a vidéki kisközségeket, falukat járja társulatával. Meg van elégedve...

A rövid szünet után csakhamar leperog a második és harmadik felvonás is. A közönség állandóan, kitünően mulat.

Sajnos, közben feltíz lett. Közéleg a vonat indulásának ideje, így nem számolhatunk be a táncbemutató és a „Miért jársz meztelenül?” című „neveltető vígjáték” előadásáról is.

Ritter Aladár



A néma színház

Itta Jách Demeter

A páholyok felett nagy, szürke vásznak,
a színház alszik... néma széksorok.
Csend... nyoma sincs a bomlott esti
láznak,
a ventilátor szárnya sem forog.

Itt-ott néhány aránsugárt ereszt be
a lánggal égő délelőtti nap,
a színen pár fakó díszlet keresztbe,
mint munkától ellankadt vén inak.

A földszinten egy szürke árny motoszkál,
kopottruhás nő... sepreget, topog.
Még mélyen alszik a sok púderos váll,
mely este majd a fényben fellobog.

Selyempárnákon lágyan széjjelesve
átmodnak még az illatos hajak,
amik majd büszkén felragyognak este
gyémántos, gyöngyös ékszerek alatt.

A színpadon homály, halk, júrcsa tilkok,
öreg lomok, por, pár száradt virág
és csend... csupán a szél lebbenti itt-ott
az életúntan lógó kordinát.

Közeleg a
nem szá-
tő és a
mű „ne-
is.

r Aladár



Miből lesz a Cserebogár?

Hajós Mici neve valóban illik ennek a rovatnak nemcsak a keretébe, hanem egyenesen az élére. Belőle igazán lett... „Cserebogár”. Budapesttől New-Yorkig — a kis színővendékből — a nagy világvárosi primadonnáig — az utat igazán nem mindenkinek van módjában megtenni.

— Igazán nem tudnék hamarjában megfelelni arra a kérdésre — mondja Hajós Mici, — hogyan és milyen körülmények között akartam színésznő lenni. Hiszen lettem színésznő. Még alig ismertem a nagybetűket olyan kicsi voltam, de azért már „színésznő” voltam. Ügynevezett „csodagyerek”. Szerfölött nagy sikereim voltak mind „csodagyereknek” saját külön kis számmal, mindenütt felléptettek, ahol csak lehetett. Nem volt olyan jótékony-célú estély, ahol én ne szerepeltem



Te vagy az a kis majom?

volna. Fedákot, Küryt, Pálmayt, Komlóssyt utánoztam.

Már mint csodagyereknek olyan ember adott útbaigazítást és tanácsot nekem, amire ma is végtelen büszkeséggel és hálaival gondolok. Ennek a tanácsnak és útbaigazításnak köszönhetem, hogy nem szaporítottam a „csodagyereknek” azóta már legtöbbször sorsra jutott csoportját, hanem színésznő lettem.

Az a férfi, aki akkoriban nekem tanácsal szolgált, Rákosi Jenő volt.

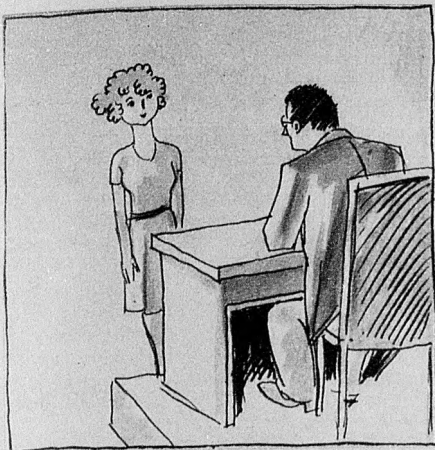
Pécsre utaztam szüleimmel, ahol egy jótékony-célú hangversenyen kellett fellépnem, persze a rendes számaimmal, a színészutánpótlókkal. Velünk utazott Balla Miklós. A vonaton se szó, se beszéd beült egy másik kupéba, ahol Rákosi Jenő volt. Rákosi már akkor úgy látszik „hírből” ismert, mert úgy üdvözölt a bemutatkozásunkkor:

— Aha, te vagy az a kis majom, aki mindenkit leutánoz.

A hangverseny után azonban ezt mondta:

— Pardon, tévedtem, te nem majom, te művész vagy.

Aztán hosszasan elbeszélgetett velem. Azt mondta, hogy nem szabad többé ezt csinálnom. Annak, aki tehetséges, nem szabad folyton másokat utánoznia. Azt mondta, hogy haladéktalanul iratkozzam be a színiiskolába, ha azt akarom, hogy legyen belőlem valami. Miigyárt el is mondott egy példát egy akkor divatos nemzeti színházbeli színésztől, aki életének legnagyobb sikerét egy kettős szerepben aratta, ahol le kellett utánoznia egy atakot. Az lett a végzete. Soha nem tudott többé szabadulni attól, hogy ne utánozzon.



„Hány éves vagy?”

Szeretném most megcsókolni Rákosi Jenőnek a kezét ezért a tanácsért...

— Hány éves vagy? — kérdezte a Színiakadémia felvételi vizsgáján tőlem Várady Antal.

— Tizenöt — hazudtam. Mert tudtam, hogy legalább tizenhatnak kellene lennem. Megjegyzem, nem néztem ki többnek, mint tízévesnek.

De azért valahogyan mégis felvettek. Csak egy évig jártam színiiskolába, onnan szerződöttem Beöthy László.

Egészen jelentéktelen szerepeket játszottam. Csak itt Pesten nem tudtam érvényesülni.

— Majd én magam szerzek magamnak szerződést, ahol játszani is fogok — mondtam.

És szereztem is. Weinben. És játszottam is. „A táncos huszárok”-ban. Majd jelleptem a „Ronacher”-ben egy revűben. Még egészen gyerekleány voltam akkor. Innen szerződöttem egy amerikai direktor New-Yorkba 20 heti vendégjátékra. Ma is New-Yorkban vagyok.

Amikor New-Yorkban, pontosan emlékszem, egy szombat délben megérkeztem, csak annyi időt engedtek nekem, hogy megmosdjam, átöltözzem és már vittek — abba a színházba, ahol ját-

szani fogok. Délután fél három óra volt és nagyban folyt az előadás.

— Ünnepe van? — kérdeztem.

— Miért?

— Csak azért, mert látom délután is játszanak. Megmagyarázták, hogy itt mindennap délután is játszanak.

En ezen nem csodálkoztam, nem indignálódtam, hogy én, aki Wienben hétszer játszottam, most tizennégyszer játszom egy héten.

Semmit sem találtam természetellenesnek, ami más, mint nálunk, pedig majdnem minden más. Rögtön átvettem az amerikai tempót s ezért tudtam érvényesülni.

Igaz, hogy csak fiatal korban lehet megszokni Amerikát, később semmiestre sem.

A Stefánia úti villájában olyan egyszerűen, kedvesen, közvetlenül mondotta ezeket Hajós Mici, mintha nem is népszerű primadonna, hanem most is csak növendék volna. Ami nincs meg belőle — a privát életben — a sztárok göggyéből. Bizonyára ez is egyik titka népszerűségének. (b. j.)



„Ünnepe van?”

* KRITIKUSOK *
* ÖNKRITIKÁJA *
*

Öszintén...

Egyik zeneileg legképzettebb kritikuskunk Gajáry István, aki évek hosszú sora óta az Ujság hasábjain írja zenekritikáit.

— Egész életemben a zenével foglalkoztam — mondja Gajáry István —



Gajáry István

és mégis mint rendőri riporter kezdtem meg újságírói működésemet az Ujságnál. Egyszer aztán Lándor Tivadar, a lap addigi zenekritikusa elment az Ujságtól és hirtelen el kellett valakinek menni az Operába kritikát írni.

Én mentem el — és azóta sem írtam egy rendőri riportot sem. Megmaradtam a kritikák írásánál. Az én véleményem szerint darabkritikának sikere nem lehet, mert egy-egy szindarab sorsát mindig a közönség dönti el. Két eset állhat fenn. Vagy egyezik a kritikus véleménye a közönségével és akkor azt mondják rá, hogy „mit írja ez a szármár azt, amit úgyis tudok”. Vagy eltérő a véleménye és akkor a nagytöbbség rendszerint ráfogja, hogy nincs igaza.

Egyénekről írott kritikával inkább érhet el sikert a kritikus. Ilyenre a magam pályafutása alatt is emlékszem. Friedmann Ignác szerepelt először a hangversenydobogón mindössze huszonöt ember jelenlétében. Másnap háromnegyedhasábos cikkben dícsértem meg Friedmann Ignác játékát és a három nap múlva megtartott második koncertjére még aznap elkelt minden jegy. Ez volt az én legnagyobb kritikái sikerem.

Miután mindig tárgyilagos igyekeztem lenni, kritikáimmal sohasem tévedtem. Ha most visszagondolok valamennyire, egyet sem vonnék vissza és másítanék meg belőlük, mert ha voltak is köztük olyanok, amit akkor nem, de az idő utólag mégis igazolt.

Ennyit mondhatok csak magamról és kritikáimról.

Az utolsó Vigyázó gróf sokmilliót érő vagytonát a magyar tudomány, művészeti irodalom támogatására hagyta. Érdekes véletlen, hogy alig néhány hete irtunk ehelyütt a magyar kultúra árvaságáról, arról, hogy nincs mecénása s arisztokrataink megközelítően se támogatják lehetőségük arányában a műzsákat. Szinte jelelet volt a kissé csipős sorokra a Vigyázó-végrendelet felbontása. S most, ugye a cikk írója vonjon vissza mindent és merüljön el a hibbizományok pazarbőkezűségének ámulásába?

Sajnos azonban, az Akadémia nagy örökségének ellenére fenn kell tartanunk előbbi álláspontunkat. A Vigyázó-hagyaték értéke állítólag hatvan millió pengő körül van. Óriási összeg, szánálni lehetne vele az egész mai kultúréletünket. De egy sarját vesztett öreg gróf hagyatéká ez, aki rokonaival mérsékelten szívelyes kapcsolatban állott s akire méltóságos kollégái bizonyára fejszovába tekintenek. Mászóval: ez a hatvanmillió egy különös, nagyszívű, nemes ember egyéni akciója. Nem a magyar arisztokrácia cselekedete, hanem Vigyázó. A hercegi, grófi és bárói családok sokkal közelebbi vonatkozásban állnának a magyar kultúrával, ha ezt a hatvanmilliót például százhusz nemes familia adja össze. Vajjon mi okozza az arisztokrácia visszahúzódását? „Ez a spléndia isolation” igen tündöklő erény lehet a társadalmi életben, de mikor az ember a vidéki színészet stnylödését s a magyar kultúrélet ezer egyéb baját látja, mégis csak csodálkozik azon a sok pénzen, amely külföldi löversenyeken vész el, ahelyett, hogy a magyar pegazust serkentené frissebb vágatásra.

Vagy talán nem tudják arisztokrataink, hogy az ország művészetének sülyedő hajóját hol kell tatarozni? Hiszen recseg-ropog egész váza és a S.O.S. jelek szerteröppennek minden világtáj felé; Támogassátok a tehetséges, de pénztelen színészetet!

Egy társadalmi jelentősége mégis van a Vigyázó-hagyatékknak: morális hatást tehet azokra az idős urakra, akik fiatal-ságukban elmulasztották az ország művészetét támogatni s tán életük fogytával ők is változatlak végrendeletükön a nemes Vigyázó gróf példájára.

lliót érő
 üvészeltő
 Érdekes
 irtunk
 uságáról,
 isztokra-
 ik lehet-
 Szinte
 rokra a
 S most,
 mindent
 k pazar

ia nagy
 irtanunk
 ó-hagya-
 ó pengő
 i lehetne
 ket. De
 agyatéka
 szívélyes
 állóságos
 tekinte-
 anmillió
 s ember
 ariszto-
 Viggázó.
 családok
 állnának
 i hatvan
 familia
 iz arisz-
 splendia
 lehet a
 az ember
 i magyar
 a, mégis
 pénzen,
 vész el,
 t serken-

isztokra
 ek sülye
 Hiszen
 .O.S. je-
 gtáj jelé;
 pénztelen

mégis van
 is hatást
 ik fiatal-
 szág mű-
 e fogytá-
 deletükön
 a.



Dolly Hirschfeld,
 a berlini Haller-revü új tagja (Foto D'Ora-Benda)

Ha a fotográfus szerelmes



1. A fixirozás . . .



2. Az exponálás



3. Az előhívás



4. A jüredő

Fényképezte: L'Art

A nő: { Dobos Anna
A férfi: { Fodor Arthur



5. A relis



6. A kopirozás



7. A ragasztás



8. Kész . . .

Hallja Smaga Skót...

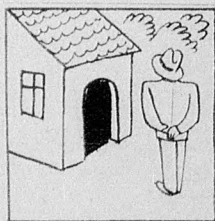


Na látja, ez igazán szép magától, hogy kijött elem a pályaudvarra. Bizony öregem, jól esett ez a kis rövid nyaralás, már csak azért is, mert ha csak rövid ideig is — távol lehettem magától. No üljön ide szépen mellém a taxiba és majd amíg hazáig érünk, elmesélem magának a hét érdekességeit.

A vonaton együtt jöttem haza Tolnay Andorral, a Fővárosi Operettszínház volt bonvivánjával, aki balatoni autótúráját félbeszakítva, feleségét és autóját Siófokon hagyva, rohant fel Budapestre. Ne törje a fejét, édes öregem, úgysem tudja, hogy miért.

Tolnay Andor villát vásárolt Siófok legszebb helyén.

Most már sejtheti, hogy miért rohant fel Pestre. Nem? Ejnye, de nehéz feje van öregem. Hát azért, hogy minél gyorsabban berendezhesse új villáját, amelynek minden egyes bútordarabját Pesten készítették el. Hiába, ma már csak bonvivannak érde-



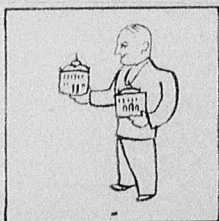
mes lenni! Ugy-e édes Skótom?!

Tolnay Andorról, Szeged új bonvivántjáról jut eszembe, hogy a szegedi színházat rövid egy év alatt milyen magas nivóra emelte Tarnay Ernő igazgató. A jövő szezonban olyan művészgárdája lesz, amilyen még vidéken sohasem volt. Emellett egész sereg eredeti magyar és külföldi darabot fog bemutatni, Pestet megelőzve. De a legérdekesebb terve Tarnaynak, hogy

a jövő szezon elejétől kezdve kamaraszínházat is nyit Szegeden.

▼ Hetenként két estére kibérelte az egyik szegedi mozgójényképszínházat, ahol intímebb környezetet kívánó modern és

klasszikus darabokat fog bemutatni. Igy Szeged lesz az első vidéki magyar város, amelynek az állandó színházán kívül kamaraszínháza is lesz.



Most pedig elmondok magának újból egy balatoni esetet, amelynek Balatonlellén voltam szem- és fül-tanuja. Néhány nappal ezelőtt hal-

talmas poggyászzal felszerelve megérkezett Balatonlellére egy fiatal hölgy, aki a szálloda vendégkönyvébe neve után beírta, hogy a Magyar Színház primadonnája. A jó lelleiek — bár a neve teljesen ismeretlen volt előttük — elhívték ezt neki és a rajongó aranyíjság rövid idő alatt behódolt neki. Határozottan ő volt Balatonlelle sztárja, amíg... amíg nem történt valami. A „művész nő” későn érkezett a vacsorához, ahol az asztalnál rendes esti társaságán kívül néhány, számára ismeretlen személy is ült. Rövidesen, mint máskor is, a „művész nő” vezette a társalgást, mást szóhoz nem engedve jutni. Píllanatok alatt lecsöpülte az összes pesti sztárokat és gyengéden értésükre adta, hogy Pesten csak egyetlen egy nagy színésznő van és az ő. Senki se mert ellenmondani és csak később kérdezte meg az egyik úr, hogy ugyan melyik színházban is szerepel. A „Magyarban” — volt a lakonikus jelelet, amire az előbbi úr eszoálkozva nézett rá. A „Magyarban”? — ismételte a férfi ámulatlan — „csodálatos, hogy én nem ismerem önt, pedig a színház igazgatója



vagyok". Ekkor derült ki, hogy a közbeszóló Neumann Jenő, a Magyar Színház igazgatója volt.

„A Magyar Színház primadonnája” pillanatnyi rosszullétre hivatkozva sürgősen eltávozott a helyszínről, sietve összecsomagolt és elutazott Balatonlelléről.

Távozása után a direktor társaságában lévő újságíró emlékezett Neumannt arra, hogy tévedett. Mert a hölgy igenis tagja volt a Magyar Színháznak. Az egyik zenés darabban ugyanis mint görli aratta sikereit”. A történet teljességéhez tartozik még, hogy ugyanakkor Balatonlellén tartózkodott Titkos Ilona is, aki ott Faludi Sárít látogatta meg.



Csontos Gyulával Balatonföldváron találkoztam össze. Becsületekre, nem ismerné meg, olyan fekete-túra sül le, hogy úgy néz ki, mint egy szerecsen. A multkoriban műsoros estét rendeztek a legel-

kelőbb balatonföldvári szálloda nagyertermében. Természetesen a rendezőség Csontos Gyulát is szerette volna megnyerni a műsoros est számára.

Ezer pengőt ajánlottak fel Csontosnak, ha a műsoros estélyn egy ötperces magánszámmal fellép.

Csontos Gyula ezt a hatalmas összeget gondolkodás nélkül visszautasította azzal, hogy ő itt mint privát ember él és nem mint színész. Igaza volt úgy-e édes komám? Eleget dolgozott egész télen ahhoz, hogy most egy-két hónapig pihenessen.

Hopp, jó lesz befejezni a mondókámat, mert mingyárt otthon leszek. Rövidre fogom tehát a szót.

Bartos Olga, Trau bécsi színház, igazgató felesége a jövő szezónra a zürichi operettszínházhoz szerződött. A másik magyar származású színésznő, Palásthy Irén pedig Münchenben játssza a „No, no Nanette” női főszerepét.

Egy berlini filmgyár megfilmesíti Lehar „Cárevics”-ét. A címszerepre Petrovich Szvetislávot szerződtették le.

Az ostendei Kursalonban lépett fel mult héten Budanovicz Mária, akit egy száztagú filharmonikus zenekar kísért. Az Operaház nagyszerű énekesnőjének igen nagy sikere volt.

Most kezdték meg Bécsben a „Királynő” című film felvételeit. A film Erzsébet királynő életét viszi a vászonra. A felvételek legnagyobb részét Magyarországon fogják felvenni. Erzsébet királyné szerepét Erna Morena játssza.

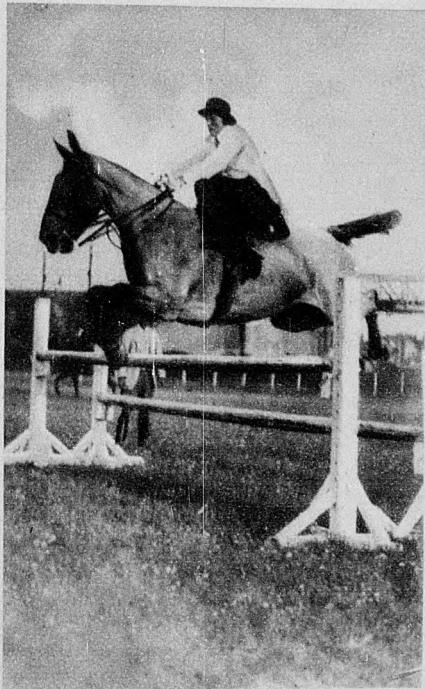


No éppen megérkeztünk. Islen vele édes cimborám! Ja, a vice! Na várjon, maga telhetetlen.

Sziklai József lakásába beállított a minap egy ügynök és minden áron rá akarta beszélni, hogy vásároljon egy motorkerékpárt. Amikor már látta, hogy minden rábeszélőképessége csődöt mond, így szólt Sziklaihoz:

— Uram, hogyha megveszi ezt a remek gépet, két, eselleg másfél óra alatt Gyönggyösön lehet.

— Ezt elhiszem, de mit csináljak én Gyönggyösön?



Alpár Gitta a megyeri concours győztese (Eiser felv.)

Petrovich Szvetiszláv Lyoni Kalandja

Petrovich Szvetiszláv népszerűségéről elég sok hír járja a sajtót. A fess és karesú, délceg filmbonvivánt mindenki szereti Pesten, de a cinikus pesti publikum nehezen tud megbarátkozni olyan hírekkel, amelyek egyik napról a másikra külföldre rucantat kedvenceinek győzelmeiről számol be.

Petrovich Szvetiszlávval kapcsolatban most egy ilyen hírrel szolgálhatunk. A népszerű filmszínész, mint ismeretes, amerikai szereplése után Európában, nevezetesen Franciaországban filmezik. Egy egzotikus milliójú, ízig-veéig francia kalandordrámának felvételeit forgatják most, amelynek főszerepét Petrovich Szvetiszláv játssza. A felvételek során különböző pleinaerfelvételekre is szükség volt, ezért tehát a filmező társaság rendezőtől és színésztől lerándul a francia vidékre. Lyon közelében bukkantak azután egy olyan vidékre, amely megfelelt a céljaiknak, ott maradtak tehát.

A többhetes vidéki felvételezés során a szereplő színészek igen gyakran rándultak be Lyonba. Így természetesen Petrovich Szvetiszláv is, aki kis, kétületes sportkocsiján minden este beszaladt Lyonba egy kicsit szórakozni. Éjszaka azután ugyancsak autóján visszaroogott a várostól alig másfél órára lévő kis francia falucskába, ahol a filmes trupp felütötte sátorfáját.

Néhány nappal ezelőtt is így történt. Az aznapi felvételek befejezése után

Petrovich Szvetiszláv egy francia filmszínész kollégája: Charles Ray társaságában megint csak beautózott Lyonba.

Az egyik vendéglőben vacsoráztak meg és jóval éjfélre járt az idő, amikor vissza szándékoztak térni. Hogy, hogy nem, az utolsó pillanatban Charles Ray szándékát megváltoztatva nem ment vissza a telepre, hanem az éjszakát benn töltötte Lyonban. Petrovich Szvetiszláv tehát kis kocsiján egyedül vágott neki az útnak.

Alig haladt azonban túl a város határán, hirtelen az eső áztatta talajon

a nagy sebességgel szaladó gép megcsúszott és neki szaladt egy útszéli fának.

A koesi eleje teljesen összetörött és az azt vezető Petrovich Szvetiszláv széles ívben esett ki az úttestre, ahol eszméletlenül terült el.

A szerencsétlenül járt vérző férfira csak nagysokára talált rá egy teherautó, amely zöldséggel megrakodva Lyon felé tartott. Azonnal jeltették Petrovich Szvetiszlávot a kalarábéhegy tetejére és a még mindig eszméletlen művészt szállították a lyoni kórházba, ahol ápolás alá vették.

A kórházban megállapították, hogy Petrovich Szvetiszláv sérülései nem súlyos természetűek, csak kisebb fajta zúzódásokat szenvedett, azonban

sehogysen tudták eszméletre téríteni

és mivel semmiféle írás nem volt a zsebében, személyazonosságát sem tudták megállapítani. A kórházban csakhamar híre terjedt, hogy az egyik kórteremben fekszik eszméletlenül egy nagyon szép férfi, akiről nem tudják, hogy kicsoda. A szomszédos kórterem betegei mind kíváncsian gyűltek oda az ismeretlen „kolléga” ágya köré és közöttük egy kis tizenhét esztendőes lyoni lány. Ez a kislány, amikor jobban szemügyre vette a lecsukott szemekkel, mozdulatlanul fekvő férfit, hirtelen így kiáltott fel:

— Jaj de ismerős area van önnek a férfinak! Hiszen ez egy mozi-színész! Hogy is hívják? Igen, tudom már... Petrovich Szvetiszláv...

Ezen a nyomon, elindulva azután a kórház igazgatósága tényleg megállapította, hogy az ismeretlen, eszméletlen beteg Petrovich Szvetiszlávval azonos, akit a kislány a filmjeiről ismert fel. A szerencsétlenül járt mozi-színész néhány nappal később gyógyultan hagyta el a kórházat és gazdagon megajándékozta a lyoni kislányt.

Ninc
úszás
gyön
a bő
ideál
A sz
krém
mind
védi
Elida

E



Úszás - az igazi hölgy sport!

Nincs talán még egy testgyakorlat, mely annyira szépséget adó lenne, mint az úszás. A jó úszónők mindig szép természetűek és — ha elővigyázatosak — mindig gyönyörű bőrűek is. A legtöbb nőnek elővigyázatosnak kell lennie, nehogy a bőr szépségének a nap és víz ártson. Az Elida-krémek együttesen az a két ideális szer, amelynek segítségével a bőr finomsága és szépsége megtartható.

A szabadba való fürdés és este lefekvés előtt — Elida Éjjeli-krém. Ez a krém pótolja a bőr elvont természetes zsírosságát. Fürdés után és a nap minden órájában, napsütésben és éles szélben — Elida Arckrém. Ez megvédi a bőrt és megadja a sokak által kívánt matt, alabástromszerű színezetet.

Elida Éjjeli-krém tubusban P 1*80, téglényben P 2*40, Elida Arckrém tubusban P 1*50

ELIDA KRÉMEK

BUVÁSZOK

... és zeng a muzsika... Titokzatos fejek egy forró katlan fölé hajolnak, furcsa zöld sugár világítja meg az arcukat. Halk mormogás hallatszik a csoportból és a lámpás alakok fantasztikus ritmus szerint hajladoznak.

Hát valahogy úgy képzeltem el a mágusok összejövetelét. Mert mágus! Ez a név! Rejtelmes India minden titokzatosságát hozza felénk ez a szó, és mindaz amit tudunk róluk, körülbelül annyi, amennyit vár az ember egy mágus összejöveteltől: a mangófa csodálatos születését. Mert csodálatosképpen Magyarországon is vannak mágusok. Sőt Budapesten. Ezt megnézzük magunknak. És elmentünk.

Egy belvárosi kávéház főpincéjénél kezdtem az érdeklődést:

— Nem tudja, kedves főúr, hogy itt volnának a mágusok?

— Igen kérem; mágusok első emelet!

Megdöböntem. Ilyen gyorsan? Már megvannak?

— Jobbra a különszobában!

Mentem jobbra a különszobába. És vártam azt, amit elképzeltem. Félve nyitottam ki az ajtót s vártam a gongot, a gongot, amely lakonikus tompasággal zúg és a muzsikát, amely zeng.

Hát kérem, most tessék elképzelni. Sem gong, sem zene, esetleg egy távoli jazz-band, nincs mangófa, nincs lámpa, sem katlan, csak egy kávéházi különszoba, kártyaasztalokkal és beszélgető kereskedőkkel, orvosokkal, ügyvédekkel.

Igen, ez a Magyar Mágusok Egyesülete.

Sietnek a tagok felvilágosítani.

— Csak szórakozásból alakítottuk ezt a kört, vagy klubot. Mert rájöttünk — s ez az, ami népszerű a mi programunkban, — hogy túl a társaságbeli traccsolásokon, társasjátékon, mindig úgyszólván üdítő, ha egy-egy tagnak, amikor már nem tudnak mit csinálni az unalom miatt, feláll és egy-két kedves mutatvánnyal szórakoztatja társaságát.

— A tagok: kereskedők, orvosok, ügyvédek, csupa abszolút intelligens ember, aki bizony mennyire van a

legendás mágusok manirjaitól. Legfőbb — s ez a komoly része programunkban — hivatásunk, hogy a bűvészet irodalmát ápoljuk. Könyvtárunkban meg lehet találni az összes komoly munkát, amely a mágiával foglalkozik.

Az egyik úr most hozzám lép.

— Pardon, az ön cigarettája már úgyis elégett...

— Kérem...

Ezzel elveszi a cigarettámat és a tenyerébe szorítja.

— De megégeti magát! — akarom mondani, de akkorára már a mágus ott is hagy és nincs cigaretta, de sebincs a tenyerén.

— Ez semmi kérem — mondja egy úr mosolyogva s a levegőből levesz egy pakli kártyát.

— Tessék emelni!

Emelek.

És akármít emelek, ugyanaz a lap!

— Ejnye!

Megnézem a paklit. Rendes. Korrekt.

— Semmi ez kérem — mosolyogják és 5 golyót vesznek ki a zsebemből.

— Jó lesz innen elmenni — gondolom, de úgy látszik nem veszélyes a dolog, mert az öt golyó részben nem volt az enyém, részben olyant, amit érdemes kivenni a zsebemből, úgy sem találunk.

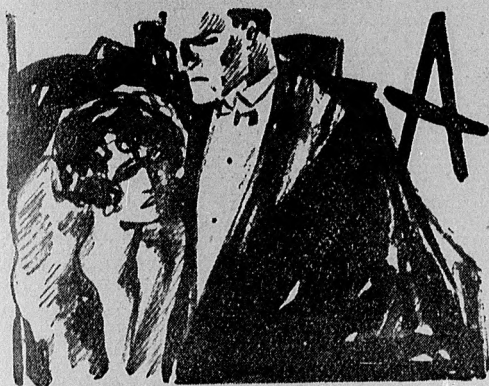
— Minden preparátum. — Mondják. — S a könyvekben is a trükköket keressük, azokat fejlesztjük, újakat építünk fel. Ha valamelyik külföldi bűvész Pestre jön, felkeres bennünket s elmondja, megmutatja új, egyéni trükkjeit.

— Vendégeink is jönnek néha. A minap itt volt Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány, ő is sokat mosolygott a trükkökön.

Búcsúznak. Mangófa nélküli szeansz volt csak s nincsenek Okito-szerű különöségek, de a MAME, a Magyar Amatőr Mágusok Egyesülete már nemzetközi hírnévre tett szert.

Hogy Magyarországon nem tudnak róla?

Nem baj! Magyarországon sok mindent nem tudnak.



A SKARLÁT KÖPENY

IRTA MOLY TAMÁS

Vivian Dorliac világhírű láncosnőt a nizzai Grand Hotel egyik szobájából elrabolta Bruggencote Octávián gróf. A művész nő csak egy repülőgépen lér magához, amely Afrikába viszi őt. A gróf elmondja itt, hogy azért kellett megszöktetnie Viviant, hogy elrejtse egy lársaság szeme előtt, akik Vivian ellen összeesküdtek. Utjukat innen tevéhaton folytatják Tuniszba, ahol a gróf egyik régi ellensége, Towers Peter, a „kancsal” merénylelet követ el a gróf ellen, amelyet a gróf egyik alkalmazottja, Leontine élete feláldozásával meghiúsít. Menekülnek innen is. A gróf egy csempészhajón akar továbbmenni, de meggyilkolva találják a kapitányt. Vivian megveszi a hajót, csak hogy indulhassanak. A gyilkossággal a hajóinat gyanusítják, aki szintén ellűnt. A hajón vihar éri utól őket, ahol mindenki elveszti a fejét, csak a kínai szakács nyugodt. A gróf elmondja, hogy családja elszegényedett és ő koldus lett, kéregetett. Ebből jól megélt. Egyszer meglátta a színpadon Viviant és beleszerelt. Végre elűlt a vihar. O'Leary a hajó kormányosa vitorlát bontat s Vivian csak ekkor tudta meg, hogy életveszedelemben voltak. Megérkeznek Malagába. Itt a kínai levélben figyelmezteli Viviant, hogy vigyázzon a grófra. A kikötőben egy piszkos leűjba viszi a gróf Viviant. Élkezés közben Vivian észreveszi, hogy az ételeket a kínai főzte.

Élkezés után kimentek az uccára. Kisváros uccája, kevés benne a járólakelő, kicsi a forgalom. Bruggencote csöndesen lépkedett, szivarra gyűjtött,

néha megállt, nézte a kirakatot, melyben nem volt semmi különös látnivaló — az üvegében nézte, hogy nem akaszkodott-e valaki a nyomukba. Egyszer lehajolt és megkötötte cipője fűzőjét. Néha lassan hátrafordult s éles szemmel kutatón nézett végig az uccán.

Kiértek egy nagy sétaterre. A gróf itt talál egy helyet, mely megfelelt céljainak; nem közelíthették meg, hogy észre ne vegye. Itt sétálgatott a fiatal leánnyal fel és alá. És itt mondta el neki:

— Em'lekszik, úgyebár, arra, hogy Farnsworth Henry jókora vagyonnal rendelkezett. Erről a pénzről tudott egy ember, akivel az öregúr jót tett, de aki hamarosan rút hálátlansággal fizetett meg a jóért, amiben ez a gyöngédletű öregember őt részesítette. Megmondom: Vandeleur teljesen tönkrement, annyira, hogy dolgozni se tudott már, pénze nem volt egy falat kenyérre, az éhenhalás vigyorgott reá, mert Londonban igenis éhen lehet halni, nem is o'yan nehéz... ekkor látta meg őt az én drága jó öreg barátom. Megnyerte Farnsworth libalmát annyira, hogy egy eléje tárt szeretettel mindent s közölte védtettjével még azt is, hogy mennyi vagyona van. Erre a vagyona pályázott most már Vandeleur. Farnsworth pár héttel tragikus halála e'őt megemlítette nekem, ha történnék vele valami, keressem föl jogtanácsosát. Egy héttel az öregúr temetése után valóban fölkerestem a jogtanácsost, ki legnagyobb meglepetésemre közölte velem, hogy Farn-

worth Henry rám hagyta vagyonát. A vérendeletben meghagyta, hogy vagyonát szükség esetén az ön javára és céljaira használjam fel, művésznő — —

— De hiszen én... nem is ismerem... azt se tudtam, hogy Farnsworth a világon van...

— Ó ismertem önt és, amint már említettem, rajongott önért. Igen ám, de Vande'eur is megjelent s érdeklődött az öregúr hagyatéka iránt és rögtön készen volt kalandos történetekkel, melyekkel azt próbálta bizonyítani, hogy ez a vagyon voltaképpen az övé, Vande'euré, ki teljes bizalommal adta át megőrzés és kezelés végett Farnsworth Henrynek, mert érdeke követelte, hogy ő mint egészen szegény ember álljon azok előtt, akik érdeklődtek anyagi helyzete iránt. Hasztalan volt minden eselszövés; a vagyon fölött ma én rendelkezem, s ezért üldöz most Vande'eur engem és egyúttal önt is, amit ezek után már meg lehet érteni — —

Az ijedtség

— Köszönöm, nagyon kedves — mondotta hájos főhajtéssal a feltűnően szép fiatal leány, — ilyenmódon jót akart, önre bízta, hogy tekintélyes vagyonát, ha ennek szükségét látja, fordítsa az én javamra — —

— Szó szerint így van! — jegyezte meg nyugodtan a gróf.

— Ön viszont, csodálatos módon, szükségét látta ennek, amit én nem tudok megérteni, mert hiszen fiatal vagyok, ép, erős, egészséges, szeretem a művészetemet, vittem is valamire, ezt ön is elismerte, nincsenek különös passzióim, nincsen rá semmi ok, hogy mások, ha még olyan őszinte jóakarók is, pártfogoljanak, nekem legalább ez a véleményem, s erre mesébeillő módon felbukkan ön, még most sem tudom megérteni, egész egyszerűen nem fér a fejembe, ez hogyan történhetett: megjelenik, elrabol lakosztályomból, eltűntet, belesodor fantasztikus kalandok és helyzetek forgatagába, bajt hoz rám egyre-másra, mire vitézül azon igyekszik, hogy kimentsen belőle, végül közli velem, hogy egy, az eddigi meg-

mutatkozott tapasztalatok szerint igen szívós és konok ellenség az, akit egész egyszerűen a nyakamba zúdított, Vande'eur — —

— Úgy van, Gaston Vande'eur joggal a legnagyobb figyelemreméltó ellenfél — mormogta a gróf csöndesen.

— Mire azt kértem öntől, igen tisztelt Bruggencote Oktávián gróf úr: kellett ez nekem? Én egész egyszerűen egy világhírű táncosnő vagyok és nem fejtelőre állított kalandok hősnője! — szólt rá titokzatos védőjére a fiatal leány. — Nem értem, miért avatkozott bele az életembe?

Bruggencote egy lépést hátrált, mint ha váratlanul megütötték volna. Kezét szívére szorította s nagyon fájdalmasan nézett a szép fiatal leányra. Azután lehajította fejét végtelenül szomorúan. Vivian azt várta, hogy a gróf most szívtepősen fel fog sóhajtani.

Nem sóhajtott, hanem így szólt:

— Voltam olyan vakmerő és megmagyaráztam önnek a való helyzetet, igen tisztelt művésznő. Rámutattam arra, hogy az a színtiszta művészet, melyet ön pazarol a közönségre, már túlélte magát. Rámutattam arra, hogy ma nem ez kell. Hozzáfűztem azt is, hogy ön ma már klasszikusa művészetének, ami a legnagyobb s egyúttal a legszomorúbb eredmény: tisztelik, nagyrabecsülik, de már senki sem kívánsi önre.

— Ez az, amit nem tudok elhinni! — szólt rá a művésznő a magyarázgatóra s indulatosan dobbantott lábával.

— Ez az, amit egyetlen klasszikus sem tudna elhinni! — sóhajtott fel a gróf.

— Az egész küzdelemnek nincsen semmi értelme. Kár erről beszélni. Nem fontos, hogy klasszikus táncosnő vagyok-e már, a legkitűnőbb s ma a legunalmasabb, vagy pedig át tudok-e változni másmilyenné, hogy tehetségem kárba ne vesszen. Ez még az én szempontomból sem fontos. Hagyjunk abba mindent. Visszamegyek Nizzába és... mit bánom én, hogy mi lesz ezután!

A PESTI HIRLAP WEEKEND-KIRÁNDULÁSAI

A legnagyobb magyar napilap, a **Pesti Hirlap** féltő gonddal törődik azzal, hogy mindig új és új örömmel szolgáljon közönségének, mindig új és új kedvezményvel, ötletes akciókkal segítse őket szórakozáshoz, nemes élvezetekhez, amikhez egyébként a mai nehéz gazdasági viszonyok közt nem igen juthatni hozzá. Színházi és hangversenyjegyakciók, olcsó könyvakciók, amszterdami kedvezményes utazás: ezek mind egy-egy határjelzői annak azt útnak, amelyen a Pesti Hirlap rengeteg olvasótáborát meglepő és felbecsülhetetlen értékekhez juttatja. Most mindezekhez hozzájárul a legeredettebb, legmodernebb kedvezményes akciója a Pesti Hirlapnak: a weekend-kirándulások bevezetése. A weekendezés, ez az angol praktikusságra jellemző s egyébként is angol eredetű szokás ma már az egész világon urrá lett. A dolgozó ember hétvégi pihenője ez, a pihenőnek az a fajtája, mely a levegőváltozással, új milióval, sportszerű szórakozással eleveníti fel az egész heti munkától elfáradt, elcsüggedt idegeket. Az angol ember nagyszerűen tud dolgozni, — de nagyszerűen tud pihenni is. Ez világhatalmának egyik titka. Elv az, hogy aki nem pihente jól ki magát, az nem is tudja olyan odaadóan tovább folytatni a munkát. Az angol ember igyekszik pihenője alatt még a munkára emlékeztető környezetétől is megszabadulni; vonatra ül, vagy kerékpárra kap, vagy gyalogosan vág neki a környéknek és szombat délutántól kezdve hétfő reggelig pihen és szórakozik, de úgy, hogy ebből egészségének okvetlenül haszna legyen. Erre az egészséges pihenésre akarja rászoktatni közönségét a Pesti Hirlap, amikor megrendezi egymás után nagysikerű, pompás weekend-kirándulásait a Balatonra. Különösen azok örülhetnek ennek, akiknek nem áll módjukban nyaralni elmenni s legalább így, heti részletekben élvezhetik a nyaralás örömeit. A részvételi díj olyan csekély, hogy nem csoda, amikor e feltűnést keltő akcióról országsszerte beszélnek és a Pesti Hirlap-előfizetők és olvasók közül mindig tömegesebben veszik igénybe e megismétlődő kiránduló utak kedvezményét. A síófoki oda- és visszautazás, ottani kitünő ebéd és a nagy strand egész napi használata mindössze 8 pengő.

Bruggencote összevonta szemöldökét s nagyon komor lett az arca; most így szólt:

— Téved, művésznő! Nekem csak az az egy fontos, hogy mi lesz önnel és ezért nem engedem, hogy elmerüljön most, ma, páratlan tehetsége, ragyogó szépsége, hódító egyénisége virágjában a feledés völgyébe.

— Ez önnek fontos? Mégis csak furcsa! — jegyezte meg a fiatal leány gúnyosan.

— Nem furcsa és könnyen megérthető... Szeretem! Szeretem önt lán-golón és ki merem mondani, hogy soha férfi nőt még nem szeretett úgy, mint én önt — —

Vivian ránézett a férfira, egy pár másodpercig hallgatott, azután vállat vont.

— Kérem, ez nem szerelmi valomás, nagyon kérem, ne haragudjék reám, ez nem ennek a nagy és szent érzésnek a profanizálása, ez egész egyszerűen egy lény megállapítása, igazság, melyen sem ön, sem én változtatni nem tudunk.

A fiatal leány fejét csóválta és így szólt halkán:

— Ha el is képzelem Bruggencote Oktávián grófot, megvallom, nem ilyenek képzeltem el. Például érdekelt volna megtudni, hogy Bruggencote Oktávián gróf miért visel bizonyos alkalmakkor egy skarlátköpenyt; ezt a kérdést fölvettem már néhányszor... s a lán-goló szerelmes eddig nem sietett megfelelni szíve választottja ilyen ártatlan kérdésére.

— Meg fogja érteni, Vivian — —

— Vivian kisasszony — figyelmeztette őt a fiatal leány egyszerűen.

— Kérem, menjünk talán innen — súgta most a gróf idegesen. — Úgy érzem, a nyomunkban vannak olyannyira, hogy a következő pillanatban történhetik valami, ami meglepés-szerű és végzetes lehet... Arra men-jünk talán... Ez a város egyik főuccája, ott mégis elég sokan járnak...

Vivian hagyta, hogy a gróf karöltve lépkedjen vele a szélesebb uca felé. Egy pillanattal mérlegelte, amit a gróf mondott, azután így szólt:

— Az bizonyos, hogy mindenféle meglepő dolgok értek. Mégis azt kell hinnem, hogy amit ön most mond és csinál, az mind arrava'ó, hogy elterel-jék figyelmemet valamiről. Igaz, nem tudom, hogy miről, de ön bizonyára megmondhatná. Csakhogy nem fogja megmondani, mint ahogyan nem mondja meg nekem, hogy miért visel álszakállt? Ez is nagy áldozat, sejteni, ez is hozzátartozik különös és soha ilyet nem tapasztalt eseteinkhez. A szerelmes férfi, mindig úgy hallottam, még a legnagyobb eszlelenségeket is elköveti, hogy örömet szerezzen imádjátjának, ha ez neki öröm, és így is próbálja bebizonyítani nagy szerelmét, mely nem ismer se gátat, se bilincset, se akadályt; a szerelmes férfi megtette már és leberetválta büszkeségét, gon-dosan ápolt nagy szakállát és hajuszát, mert szíve hölgye így kívánta, mire minden idők legnagyobb szerelmese, Bruggencote Oktávián gróf süket, amikor szíve választottja kérdezi, hogy mire való ez a kegyetlen álszakáll; nem felel erre a könnyen megérthető kér-désre és eszébe se jut, hogy nagy titok-ban egyszer megmutatkozzék álszakáll nélkül! Előlem bújkál talán?

— Mindenre, ami szent — —

— Ne fáradjon ezzel, gróf úr — szólta rá Vivian; — a titokzatossággal beteltem; most már nem érdekel, milyen az ön igazi arca, nem érdekel, hogy miért használja ezt a szőrösömöt, most már ott tartok, hogy ön sem érdekel, Bruggencote Oktávián gróf úr. Csak megismételhetem szerény vagy talán szerénytelen kérésemet: vigyen vissza Nizzába s azután tűnjék el épp-o'yan hatásosan, mint ahogyan felbukkant...

— Most, most? Amikor erősnek kell lennem, mert itt a döntő küzdelem? Most, amikor nagyszerű terveim megvalósulása küszöbén állunk? — Most, amikor — — ott, ott van! — hőrögte elfulladva a gróf s kinyújtotta kezét s rámutatott valakire.

Már a főúton jártak.

Vivian odanézett, ahová a gróf mutatott. Egy palotászerű épület előtt több-en jártak, jöttek-mentek. Vivian nem

látott semmi figyelemreméltót; nem látott senki olyant, akire érdemes rámutatni.

— Mi az? Ki van ott? — kérdezte türelmetlenül.

— Nem látta? — szólt idegesen Bruggencote. — Nem látta azt a magas, szikár férfit, cilindert és fekete körgalért viselt? Ez ő volt! Végre megpillanthattam őt magát. Eddig a háttérben lappangott, a „nagy láthatatlan”. Most azonban bebizonyosodott, hogy nem tévedtem. Mert eddig az egész csak föltevésen alapult. Elméletemre nem voltak bizonyítékaim. Most azonban itt a legfényesebb bizonyíték. Ehhez igazán nem fér semmi kétség. Mert minden további nélkül fölvehetem a kérdést: Máskülönben mi keresnivalója van itt Malagában, ha nem az, hogy minket tart szemmel és ellenünk tör? Erre csak ez az egy magyarázat van.

— Nem értem, miért olyan izgatott és nem tudom, kiről beszél! — szólt rá Vivian türelmetlenül.

— Hát nem tudja, hogy ki az a szikár, magas ember, aki éppen most fordul be ott ni, annak a nagy palotának a kapuján? — lihegte Bruggencote.

— Nem, nem tudom, még csak nem is sejtem. És nem is érdekel — tette hozzá Vivian türelmetlenül.

— Ez Gaston Vandeleur! — suttogta Bruggencote rekedten. — A mi ellenségünk. Eddig mindég az embereit küldte ki, hogy végezzenek velünk. Most is itt lappang, bizonyára azért, hogy döntő csapást mérjen ránk. De ő maga mindég a háttérben marad; ő nem kockáztatja bőrét. De most végzek vele!

— Mit akar? — hiába mondta volna végig Vivian, mert Bruggencote rászólt:

— Itt marad, kérem, ezen a helyen és megvár. Innen el ne menjen. Pár perc múlva itt vagyok!

Ezzel előresietett, a palotaszerű épület kapuján benézett, fölemelte karját feje fölé — nyilván jelt adott az ámuló leánynak, azt jelezvén ezzel: várni! — s eltűnt a kapuban.

A kínai

Vivian rá sem ért szólani, tiltakozni — olyan gyorsan ment ez végbe. A fiatal leány csak állt és nézett! — — lehetséges? Egy szempillantás alatt, minden kényszerítő ok nélkül egyszerre csak itt állt idegenben, idegen országban, idegen városban, idegenek között, idegen mezben, elárvultan, pénz nélkül, ismerős nélkül, segítség nélkül... Azt se tudja, hol van, sem azt, hogy hol járt. Nagyon különös érzés fogta el: az volt az érzése, hogy ez a Bruggencote Oktávián gróf — ki ez az ember?! — most egész egyszerűen itt hagyta őt. Itt hagyta őt, eltűnt melőle. Miért, miért, miért történik vele mindez?

Meg volt róla győződve, hogy hiába áll és vár itt, a skarlátköpenyes, álszakállas ember nem jön ide vissza. De akkor meg minek áll itt? Mire vár? Kár minden percért. Ha a kapuhoz siet, talán megláthat még valamit, tájékozódhatik talán arról, hogy mi történik körülötte... és Vivian Dorliac ott termett a palotaszerű ház kapujánál.

Tudta, hogy nyomát se fogja találni ott Bruggencote Oktávián grófnak és mégis — érezte, mint fut végig hátán a megdöbbenés borzongása, amikor fölismerte, hogy ez a palota átjáróház. Lassan, tétova léptekkel ment végig az udvarán Vivian. Gépiesen nézett körül a nem valami tiszta környezetben, tudta, hogy nem fogja meglátni a gróftot sehol, tudta, hogy ez az egész is ment oda és most keresi. Hasztalan keresi, nem találja. Ha visszamenne oda... hirtelen lejátszódott: komédia, magas szikár embert nem látott... ez a história ilyenformán hirtelen véget ért... miért történt mindez?

Vagy talán rosszul tette, amikor elment arról a helyről, ahol Bruggencote hagyta? Ott kellett volna maradnia mégis. Háttha a gróf már vissza is ment oda és most keresi. Hasztalan keresi, nem találja. Ha visszamenne oda...

Vivian Dorliac most körülnézett s bement az egyik kapun. Az volt a szándéka, hogy az átjáróház udvarán keresztül kimegy megint a főútra. De megdöbbsent, mert megállapította, hogy nem az átjáróház kapuján fordult be...

(Folytatjuk)

Nyelvemlékek

A magyar színészetnek már a legrégibb idők óta megvolt a maga sajátos nyelve. Bizonyos fogalmak kifejezésére ugyanis szükségesnek bizonyult új szavaknak a gyártása, mert amidőn a nemzeti színészet 1790-ben Kelemen László idején megszületett, azon hirtelenében nem gondolhattak egyszerűre a fel-feltűnedező fogalmak meghatározására és így a legtöbb esetben kölcsönszavakat használtak az ősi színészek a latin és német ideológiából. Innen van az, hogy eleinte a legtöbb színházi kifejezés latinus és németes volt, de ha kellett, a francia szótárt is igénybe vették. Később már — midőn a színészet mind biztosabb fundamentumot teremtett — a magyarosodás folyamata is megindult és azontúl már csak ezen új szavak vésődtek be a köztudatba... Ma már drága emlékek ezek a szókincsek; sajnos, oly munkánk még nincs irodalmunkban, mely ezekkel behatóban foglalkozna s így a *Déliab* útján lát napvilágot mindama sok érdekes történelmi jellegű kifejezés, mely egy dicső múltú színművészet rózsáskertjéből valók.

Mingyárt a legelején látjuk a színész szó használatánál, hogy a pálya harcosait *actor*-oknak, a nőket *actris*-nak vagy *actriná*-nak nevezték, de mondták úgy is: *theátristák*, falusi helyen: *komédiás*-oknak „csúfolták”; a páholynak a francia loge nyomán: *lőzsi*, 1793-tól: *különös ülőhely* vagy: *osztat* volt a neve. A *Hazai és Külföldi Tudóstársak* 1818 június 16-án a „színpad” szó helyett új, magyarosabb szót ajánl és ez a *padolat*. A legtöbb kóborló színész, amidőn útra kelt, a város végére jutva, egy faágat tört le, ezzel folytatta vándorlását; az ilyen színészeket *pálcsok*-nak nevezték. (A „pálcs” színész ezután bizonyos sarzsit jelentett az önéretes komédiások sorában.) Ha valamely színész azután elmesélte egy kollégájának, hogy ezzel vagy azzal a kenyeresársával együtt működött Zentán vagy Nagybányán, akkor úgy mondta, hogy *pályázott* vele!... A szerep fontossággal bírt mindig a színészet világában. Előbb úgy mondták rá, hogy *rolle*, ezt a németektől örökölték; rá is tudtak új szót faragni,

ez volt a *szakmány*, de azért a „rolle” tovább is használatos volt. Ha színész valami nagyszerű szerepet kapott, arra azt mondták, hogy az „*glanc-rolle*!...” amit azután magyaros alakban *parádés szerep*-nek mondták. A színigazgatónak azt mondták: *principális* és igen örvendtek azon, ha a *gag*-t pontosan fizette, ami azonban ritkaságszámba ment, mert a legtöbb ilyen faluzó színigazgató, aki melleleg mondva *ekhós* székéren vitte *ültörö* színészeit, a legjobb esetben *proporciót* fizetett; de volt rá eset, hogy a színész *fixum*-ot kapott és az ilyen végtelen boldog lehetett, mert hiszen — mondjuk — az 1840-es években ez a fizetési mód fehér holló volt a magyar színészet világában. Egy más módozat szerint *majdling*-ra játszottak a színészek, ami végeredményben mindegy volt: a *bohém* nép felfogása szerint; a földolag volt: *contractus*-t csinálni, *ágálni* a színpadon, amit a német Bühne-ből *biné*-nek neveztek és ha másképp nem: *á conto* alakjában szedték ki járandójukat. Az utazást egyik helyről a másikra *mozdulás*-nak mondták és nagy volt az öröm, midőn az *ukáz* megjelent a *próbatablán*, mely szerint mindenki tartozik *szorosan pakkolni*, azaz: a legszükségesebbet összecsomagolni és úgynevezett „könnýű poggyász” címen felküldeni a cók-mókot a „színház”-hoz. A szerepkörnek is megvolt a maga külön determinálása. *Liebhaber* volt a szerelmes-színész neve; a világfí-szereplőt *bonvivant*-nak hívták, a síheder szereplő *naturbursch* néven volt megjelölve a színi jelentésében; a tekintélyesebb szereplőnt *anstands dame*-nak hívták. Kedves volt a naiva elnevezés a legrégebb időkben: *illedelmi színésznő*-nek mondták a fiatal leányszereplőt. A rendezőt előbb a francia *regisseur* névvel tisztelték, de már 1837-ben a Nemzeti Színház megnyitási évében az egykorú lapok kritikái és színházi regulái megmagyarsított alakban *rendelő*-nek mondták. A sűgő — sűgő maradt változatlanul és csak inkább fenhéjazás címen használták helyel-közzel a francia *souffleur*-t. A fodrász neve: *hajfodorító*, az ügyelő neve a latin *inspicuus* volt: a díszítő = *decorator*, a díszlet =

decoratio. Az események kapcsán megemlítendő, hogy a színészeket jelenések alatt és felvonások végén sokszókihipták, kitapsolták, amit „*jóra*”-kiáltással adott tudtul a közönség. Ha tehát a kedvelt színész vagy színésznő többször megjelent a függöny előtt, akkor ezt úgy mondták, hogy sokat „*jóráltak*”, ad normam: „*fuore*” ami olasz idiomából plántálódott át hozzánk. A kóborló élet idején még jórészt ismeretlen volt a nyomdaipar hazánkban, tehát a színészeknek kellett megírni a színlapot, amit *játek-cédulának* vagy röviden: *cédulának* hívták; ez kedves foglalkozás volt, mert hasznót is hajtott; hiszen *Megyeri* is „*körmölgeté* — mint más — a színlapot és kapott ezért vagy öt forintnyi bért!” — Ahogy *Petőfi* zengte róla. A kezdő, azaz próbáló

színésznek ez kedvező mellékjövedelmet jelentett. Őket *incipiens*-eknek hívták és az, aki e színlapot kiosztotta: *cédulahordó* volt. Ő is szívesen vállalta ebbeli tisztségét, hiszen *búcsúzás* alkalmával tekintélyes összegre tehetett szert, midőn kis céduláskán jelentette, hogy „se pénz, se posztó, búcsúzik a színlaposztó...” A régi világban is voltak művészek, de *ripacsok* se hiányoztak. Az elnevezés *Szigeti Józseftől* származik, ugyanis a „*Csőkon szerzett völegény*”-ben egy *Ripacs* nevű kóbor színészt szerepeltet. Innen származik a kifejezés azokra a színészekre, akik a színpad *ripőkjei*.

Ma már — a fővárosban különösképp mindenki *művész* — *ripacs* csak a *rivális*.

Igy mondják ezt a *vesezők*.

Erődi Jenő.

SÖTÉT ESETEK

Gaál Franciska Karlsbadban nyaral, ahová magával vitte autóját is. A minap túrára indult, mit tagadjuk, meg nem engedett sebességgel.

— Megállni! — kiáltott rá egy rendőr és már elő is vette a noteszát, hogy Gaál Franciska nacionáléját felvegye.

— Mi a neve? — szólta rá szigorúan a rend őre.

— Franciska — felelt a művésznő nyugodtan — és magát *hogy hívják*.

Amerikai történet

Az Amerikából hazatért Király Ernő mesélte el nekünk ezt a kedves történetet.

Egy férfi áll a hídon és a legnagyobb lelkiyugalommal nézi, hogy egy másik fuldoklik a vízben.

— Nem tudok úszni, az Istenért segítsen rajtam! — kiáltotta a fuldokló.

— Én sem — hangzik a felekt, — *de azért én nem kiabálok*.

Gyermekszáj

A híres drámai színész, akinek értékető okokból eltítkoljuk a nevét, a

minap összeszólalkozott a feleségével. A vitának őnagysága csattanós véget adott azzal, hogy kedves férjeurát alaposan areul legyintette.

— Mi az a piros folt apuskád arcán? — kérdezte később a színész gyermekétől egy kis pajtása.

— *Anyajegy* — hangzott a rezignált felelet.

Hasonlat

— A te állításod olyan, mint egy szikla — kiált vita közben Radó Sándorra Salamon Béla.

— Hogy érted ezt? — kérdi csodálkozva Radó.

— *Egyikre sem lehet építeni*.

A „DÉLIBÁB”

színházi hetilap vegyes számai 800 oldalas terjedelemben, izléses kartonkötésben 2 pengő 90 fillér bérmentve, 8 pengő bolti ár helyett. Ha utánvétellel kívánja, 50 fillérrel többet számít a posta. Az összeg bélyegeken ajánlott levélben is küldhető. Megrendelhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatalánál, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

AZ AUTOGRAM!

Vígjáték. Irta: **Boross Elemér.**

A darab előadási joga kizárólag a Magy. Színpadi Szerzők Egyesülete útján (Budapest, Miksa ucca 7) szerezhető meg

Személyek: { Az író
A kislány
A vőlegény

BEVEZETŐ:

Kedves, finoman szőtt, mulatságos mese arról, hogy a nagy író lakására beosonó buta, kis, igénytelen autogramot kérő kislányból, hogyan lesz szerelméért mindenféle trükkel küzdő bakfisamazon. A naív kislány és a raffinált nőgyűlölő fásult író közül persze kiderül, hogy az író a naivabb és a vizit vége egy csókba csattanó cáfolat az író jól megalapozott nőgyűlöletére. Nincs is egyéb meséje a darabnak. De ez annyi friss, zamatos életizzal van illatosítva, hogy mindenért kárpótol. Bohókás komédia, két egymásnak feszülő akarat csókba oldódó párbaja.

Ezzel a könnyedséggel kell venni tempóban és felfogásban. Pattogó menete legyen a dialógusnak, csattanjanak a poénok és jöjjön váratlanul a régen várt csók-finish.

Erősen próbára teszi a két főszereplőt ez a kis darab. De ugyanolyan hálás feladat is. Az író befutott skálája még nagyobb, mint a lányé. Üggelni kell, hogy átváltozásának kiütő mozzanatai mindig hangsúlyozottak legyenek.

Diszlet a lehető legegyszerűbb eszközökkel legyen megoldva. Körfüggönnyel is egészen jól elképzelhető.

— A szerkesztő.

(Történik az író lakásán, este. Szín: dolgozószoba, telefon. Szőnyegajtó.)

Író (háttal az ajtónak): Köszönöm. Köszönöm. Nem! Nem! Nem! Elvből (nem hallják). E-l-v-b-ö-l! Igen. Na. Nem vagyok kapható semmiféle autogram-délelőtre. Aki kíváncsi reám, olvassa el a könyveimet. Nagyon jól tudod, hogy én nem adok senkinek autogramot. De hiába, nem használ se az érv, se a hév. HéV. Úgy mint Helyi Érdekű Vasút. Nincs senki! Egyedül!

Kislány (bedugja fejét az ajtón).

Író: Teljesen egyedül! Tudod, hogy nőgyűlölő vagyok! Még mindig utálok a nőket! Először is: jegyezd meg magadnak, hogy két éve nem lépte át nő a küszöbömet.

Kislány (csodálattal gusztálja a küszöböt).

Író: Másodszor tanu'd meg, hogy hozzámm csak levett cipővel lehet belépni.

Kislány (már neki is lát a cipőinek).

Író: Harmadszor, ha valaki pont akkor zavar, amikor dolgozom, avval tudod mit csinálok?

Kislány (figyel).

Író: Megfogom... gyöngéden... kedvesen...

Kislány (baldogan mosolyog).

Író: ...és kirugom! Na szervusz!

Kislány (összerezzen, leejti a cipőt).

Író (felnéz): Ki volt ez?

Kislány: Azt hiszem, én? Ne tessék haragudni!

Író: Kit keres?

Lány: A Mestert!

Író: Engem?

Lány: Igen! Ternyei Ákos írót!

Író: Hát ez borzasztó! Tudja mit csinállok én mostan?

Lány: Tudom! Ki tetszik rúgni. Nem baj. Én akkor berámáztatom a rúgás helyét.

Író: Mire vár?

Lány: Hogy a Mester udvariasan behív.

Író (kiabál): Gyűjjön be!

Lány: Köszönöm! (bejön, a cipő a kezében, megáll az író előtt).

Író: Hát ez mi?

Lány: A mester mondta, hogy ide nem lehet belépni, csak levett cipővel!

Író (elneveti magát, de azért dühösen): Példátlan. Üljön le!

Lány (leül az íróasztal mellé. A cipőt az asztalra teszi, képet szorongatva).

Író (leül vele szemben, felemeli szórakozottan az egyik cipőt).

Lány (sapofával, oda se nézve): Harmincötös. Talpalva van.

Író (dühösen visszateszi): Nem azt néztem! Legelőször is vegye fel a cipőjét!

Lány (felhúzza): Mondja, volt már magánál olyan nő, aki öltözködéssel kezdte?

Író (felgygyel és ír): Hát most nagyon érdekeset mondott!

Lány: Tudom!

Író: Miért olyan biztos benne?

Lány: Mert látom, felírta az új darabjába.

Író (összetépi a papírt, felugrik): Ezt a prepotenciát! Nincs sok időm! Miért jött?

Lány: Autogram miatt!

Író: Autogram?! Nahát! Autogram miatt merészel maga este nyolckor felmenni egy férőhöz?

Lány: A Mesterhez igen. A Mester utálja a nőket. A Mester küszöbét két éve nem lépte át nő.

Író: Akkor maga hogy merte átlépni?

Lány: Nem léptem át, én ráléptem!

Író: És ha mégis épp ma nem lettem volna egyedül?

Lány: Akkor bezárta volna az ajtót.

Író: Kolosszális vakmerőség! És ha most kimennék és bezárnám az előszobaajtót?

Lány: Nem tudná megtenni!

Író: Nem? Miért?

Lány: Mert én már bezártam. Itt a kulcs (leteszi az asztalra). A helyzet kulcsa!

Író: Miért zárta be az ajtót?

Lány: Nehogy kompromittáljam a Mestert, hogy valaki benyit és itt talál egy nőt... fe'öltözve!

Író: Szóval autogram miatt jött? Hát nem tudja, hogy én nem adok autogramot senkinek?

Lány: De nekem igen!

Író: Magának igen? Miért?

Lány: Mert nekem már adott is!

Író: Én magának? Mikor?

Lány: Tavaly, nyáron, júniusban.

Író (elgondolkodva): Egészen megzavar!

Lány: Egy fényképre adta, még dedikációt is írt rá!

Író: Én? Dedikációt? Soha életemben!

Lány: „Hidas Margitkának, a forró júniusi éjszakáért! Ternyey, Margitsziget. 1927 június 17, holdas éjszaka.“

Író: Ez felháborító! Miféle tréfa ez? Ilyen nincs! Se fénykép, se autogram, se dedikáció!

Lány: De van! (átnyújtja, ujjal mutatja). Fénykép, autogram, dedikáció!

Író (olvassa): „Hidas Margitkának... stb.“ Megáll az ember esze! Ki hamisította ezt?

Lány: Én!

Író: Grandiózus! Nem lehet tagadni, az aláírás majdnem tökéletes. Honnan utánozta?

Lány: A házunkban van egy illető, annak nagyon sok Ternyey autogramja van.

Író: Ki az az illető?

Lány: A szabó. A Tailor for man (fonetikusan mondja).

Író: Nem tartozik ide.

Lány: Tudom, maga tartozik oda. Négy hónapja is a következő számlát írta alá: Egy homespóne zakkó, két nadrággal, a váll tömve, derék húzva, nadrág lenn bőven, belső gombozással, két hátsó zseb: háromszázhusz pengő és forga'mi.

Író: Hát ezt maga honnan tudja ilyen pontosan?

Lány: A strazzából. A lejárt számláit megveszem a szabótól. Tizenhat számla van a zongora fölött berámázva.

Író: Hát ez már mégis... A végén még azt fogják hinni, hogy...

Lány: Azokat senki sem látja, csak a vőlegényem...

Író: Magának vőlegénye van? Hát ez nagyszerű!

Lány: Magának nagyszerű! Nekem nem.

Író: És ha szabadna érdek'ödnöm, miért volt olyan sürgős?

Lány: Struccot játszottam a strandon.

Író: Hát az mi?

Lány: Az ember bedugja a fejét a homokba, hogy észre ne vezvék.

Író: És ez volt a baj?

Lány: Ez még nem, csak hogy az ember a fejét egy másik fej mellé dugja. Akkor a mama elvitt a házi-orvoshoz, aki sürgősen hideg vizet és völegényt rendelt. A hideg vizet, hogy lehűtsön, a völegényt, hogy felgyujtson!

Író: Na és használt?

Lány: Kitűnően! A hideg víz mindig felgyujt, a völegény meg mindig lehűt.

Író: De mi közöm neked a maga völegényéhez?

Lány: Még nincs, de lesz!

Író: Hogyan?

Lány: Úgy, hogy a völegényem ide fog jönni!

Író: Ide? Hozzám? Minek?

Lány: Kérdőre vonni!

Író: Hát ez abszurdum! Azt se tudom már, fiú vagyok-e, vagy lány? Tehát a kedves völegénye ide fog jönni, engem kérdőre vonni!

Lány: Igen! Revolverrel.

Író: És persze nekem azt kell mondanom, hogy nem is ismerem magát!

Lány: Csak nem lesz ilyen becstelen?!

Író: Hanem?

Lány: A völegényem meg akarja tudni, hogy igazat mondtam-e, vagy hazudtam, amikor sírva és meglörtén bevallottam neki, hogy én a Mestert szerettem és a Mester ezt a szerelmet viszonyozta.

Író: Viszonyoztam?

Lány: Igen! Viszont szeretett engem és a völegényem be fog ide rotni és a revolvért a Mester mellének fogja szegezni és a Mesterre fog ordítani, hogy ez igaz-e?

Író: Nahát!!

Lány: És a Mester mindent be fog ismerni!

Író: Mi-cso-da?

Lány: Csak nem fog hazugságban hagyni egy ártatlan kislányt?

Író: Tehát vállaljam magamra, hogy én és maga... vagy maga és én... megáll az eszem. Hogy jutott ilyenmi eszébe? És miért éppen én?

Lány: A völegényem folyton hengegett az ő nagy szerelmeivel. Bárónó, meg grófnó, meg még Fedák Sárival is

hengegett. Nem hagyhattam, hogy fórba legyen. Az iskolába mindenkinek volt egy képzelt szerelme. Én már akkor is a Mestert tüntettem ki a bizalmammal. Mindenki is tudott róla, csak épp a Mester nem. Ezért hazudtam a Mestert a Hójinak is!

Író: Ki az a Hóji?

Lány: A völegényem, bece neve. Hólyag. Röviden Hóji.

Író: És mit mondott, hogy kezdődött?

Lány (áhitatosan): Úgy, hogy én egyszer feljöttem autogramért és nem volt itthon senki és egy pillanat műve volt...

Író: Micsoda?

Lány: Meglátni és megszeretni, egy pillanat műve volt. Én kértem az autogramot, a Mester rám nézett és megfogta a kezemet és nem bírta elengedni. Nekem úgy kellett lehámozni és akkor a Mester eloltotta a lámpát és csak az asztali lámpa égett és olyan megejtő volt a hangulat... és... (egészen belevörösödik).

Író: És?...

Lány: Tessék egy kicsit várni. Kifogyott a nyál (nyel egyet). És akkor a Mester azt mondta, hogy milyen kár, hogy nem vehet el engem feleségül, mert olyan fiatal vagyok. Nem lehet velem családot alapítani, mert ha nekem gyerekeim lenne, akkor az idősebb lenne mint én és így kezdődött. Mindenfelé együtt jártunk, sülvé-főve együtt voltunk, persze csak titokban, mert a papától is féltünk, meg a Mester gazdaszonyától is, akitől a Mesternek ikrekje van falun és hogy az ikrek-ről a Mester egy tizkötetes regényt írt.

Író: Hát ezt meg minek mondta?

Lány: Hogy lássák, hogy a Mester milyen termékeny.

Író (felugrik): Hát nem! Érti?! Nem! Mi vagyok én?!

Lány: Nem? (elszontyolodva). Hát ez borzasztó.

Író Egyáltalán nem értem, hogy egy ilyen kis ember hogy mert ilyen meséket kitalálni?

Lány: Én egy könyvben olvastam (majdnem sír), hogy amelyik nőnek nincs multja, annak jövője sincs.

Író: Hol olvasta ezt a marhaságot?

Lány (bőgve): Ebben a könyvben. (Átadja.) A Mester írta.

Író: Az más (fellapozza — dedikáció). „Az én kis barátónknak, Margitkának, Ternyei...“ Maga ilyeneket csak úgy... (erélyes csengetés). Hát ez ki?

Lány: A vőlegényem a revolverrel.

Író: Telefonálok a rendőrségnek.

Lány: Mire idejönnek, már késő. Kilövi az ajtót. Kitűnő lövő. Mesélte, hogy egyszer fogadásból ki'ötötte valakinek a zápfogából a plombát.

Író: Kinyitom az ajtót és megmondom neki az igazat.

Lány (szepegve): Hát ha én ezt tudtam volna, hogy a Mester ilyen gyáva, akkor inkább Rácz Vilmos-autogramokat írtam volna.

Író: Szóval tartsam oda a mellemet cél-láblának?

Lány: Itt a Mester életéről, vagy egy nő jelleméről van szó!

Író: Hát ez igaz! Hol a kulcs?

Lány: A Mester kezében!

Író: Ja igaz. Bujjon el (megy). De hiszen azt sem tudom, mit kell mondanom.

Lány: Majd én ide bujok az íróasztal alá és súgok (megy, de hirtelen megfordul, szomorúan és kedvesen). Mester. Egy utolsó Istenhozzádót meri hátha már nem is találkozunk.

Író: Óriási! Óriási (ki)

Lány (magához vesz mindent, közben sebtiben leolvassa az író kéziratát, instrukciót, vesszőt, pontot kihagyva, mindent egybeolvasva): Jé, szándarab. Róbert — sápadtan úgye nem csalsz meg. Soha „félre“ soha. Róbert, Isten látja a lelkemet — a balfenéken. Jaj de szép! (Bebújik az íróasztal alá, a fejét kissé kidugja, de a lármára visszahúzódik). Már jönnek!

Író: Tessék! (remegő hangon). Tessék! parancsolni!

Vőlegény (esetlen, vézna, groteszk, hóna alatt rájában hatalmas kép): Jó estét kívánok!

Író: Mivel szolgálhatok?

Vőlegény: Kegyed Ternyei Ákos író?

Író: Igen.

Vőlegény (összehasonlítja a magával hozott képpel): Ismeri kegyed az én menyasszonyomat?

Író: Igen.

Vőlegény: Ismeri? Még azt se tudja, hogy ki a menyasszonyom.

Író: Nem.

Vőlegény: Hidas Margit. Dr. Hidas András és Szabó Gabriella lánya.

Író (csodálkozva): Igen?

Vőlegény: Ne csodálkozzon. (Belenyúl a nadrágzsebébe, az író hirtelen hátrahajlik. Vőlegény zsebkendőjét veszi elő, letörli a kép üvegjét és odateszi elé). Ismeri ezt a képet?

Lány (ság): Hogyne! Hogyne!

Író: Hogyne! Hogyne! (olvassa). „A hófehér test emlékére...“

Lány: Est, est.

Író: Est emlékére.

Vőlegény: Úram. Férfi ön?

Lány: Ne tagadja!

Író: Hogyne. Persze.

Vőlegény: Akkor megígéri, hogy őszintén elmond mindent.

Író: Megígérem. Hát az úgy kezdődött, hogy egy este egyedül ültem a szobámban. Írtam (könyökével int).

Vőlegény: Mit?

Író: Mit is írtam?

Lány: Regényt.

Író: Regényt.

Vőlegény: Címe?

Lány: Nyomorultak.

Író (zavarban): Nyomorultak.

Vőlegény: Nyomorultak? De hiszen azt Hugó Victor írta?

Lány: Az nem baj, a Mester megírta még egyszer.

Író (kezd már belemelegedni): Akkor jött ez az angyal. Mint egy földre szállt angyal. Autogramot kért. Én senkinek nem adok autogramot...

Lány (hecceli): A szabó...

Író: De ez a gyerek valami egészen más...

Lány: Most jön a „meglátni és megszeretni...“

Író: Itt állt az ajtóban (magával hurocolja a vőlegényt), itt állt... és... nézett.

Lány: Meglátni és megszeretni...

Író: Aztán leült. Ide. A cipője a kezében volt. Tudja miért? Mert az én szentélyembe csak levett cipővel lehet belépni. A cipőt ide tette az asztalra.

Lány (már tárgult szemmel figyel).

Völegény (kezdi a cipőjét ő is lehúzni, *Író nem engedi*).

Író: De én nem a cipőjét néztem. A harisnyáját, ameynek a fején egy lyuk volt.

Lány (figyel).

Író: Egy icipici kis lyuk, de éppen elég, hogy meglássam a hófehér pirinyó kisujját.

Lány (sebtében lerántja a cipőjét, megnézi a lyukat a harisnyáján): Nahát! (blúzából tűt, cérnát vesz elő és a lábán stoppolja a lyukat).

Író: És nekem azt a kisujját meglátni és az egész kislányt megszeretni egy pillanat műve volt. Én két évig undorodtam a nőktől. Erre két év után az égből, vagy a napból, mit tudom én, lepottyant elébem egy gyerek, akiről azt se tudom, kicsoda, micsoda és egyszerre rájövök, hogy...

Lány (ujjongva): Hogy... hogy!...

Író: Hogy most június van és milyen jó volna a Margitszigeten sétálni... kettésben... egész éjszaka... a forró hold alatt...

Lány (majdnem lihegve): És néha megállni... Egy ölelésre...

Író (megöleli a völegényt): Egy ölelésre...

Lány: Egy puszira...

Író: Egy kis puszira...

Lány: Egy cvikire... (közben a tűt leteszi az asztal előtti székre).

Író: És leülni egy padra... (lenyomja a völegényt a székre).

Völegény (elsavanyodik az arca): Jaj! **Író:** Mit rángatózik?

Völegény: Bocsanat! O'yan türelmetlen vagyok. Szinte tűkön ülök (felugrik, a lány a cérnánál fogva leszedi róla a tűt). És mondja kérem... Izé... Volt valami kegyed és a menyasszonyom...

Író (elhűl): Mi-cso-da? Mit merészel?

Lány: Kirúgni! Kirúgni!

Író: Erről a leesett óról? Erről a cse-

répvirágról? Erről az ártatlanságról? Erről a...

Lány: Szentről.

Író (félelmetesen közeledik a völegényhez): Szentről. Na, most vegye elő a revolvert!

Völegény (ijedten): De kérem... nekem nincs is revolverem. Én a háború alatt idegsokkot kaplam.

Író: Katona vo't?

Völegény: Nem!

Író: Hát akkor mikor kapott idegsokkot?

Völegény: Mikor be akartak venni!

Író: Azonnal leteszi a jegygyűrűt! Megértette! Tegye le! Most pedig...

Völegény (leteszi a gyűrűt).

Író: Most pedig takarodjon. A Margitról mert ilyet. A Margit...

Lány: ...káról...

Író: Margitkáról?! Tudja miért nem verem pofon? (kifelé tuszkolja).

Völegény (az ajtóban): Mert nem várom meg, míg idejön (kiiskol).

Író (visszajön, felindultan járkal, ránéz a lányra, elneveti magát): Na te kis bogár! Miért bújtál el? Miért nem jössz elő?

Lány: Mert most már félek!

Író (két kézzel felemeli és magához szorítja): Hát mitől félsz?

Lány: Hogy autogramot akar adni.

Író: Még pedig sajátkezűleg! (megölelt és mikor meg akarja csókolni, a lány kiszól a közönség felé): Függöny!

(Függöny)

**„Ne koplalj,
de légy karcsú!”**

A helyes táplálkozás szabályai. Teljes étlap kalória-táblázattal, gyönyörű illusztrációkkal

Kapható kiadóhivatalunkban (VII, Dohány ucca 12). Ára 1 pengő 80 fill. Póstán bérmentve 1 pengő 90 fillér. Az összeg bélyegekben is beküldhető, utánvétellel nem küldjük

Vég
huzam
hogy
hat eg
nő a
fönök
azon
kat a
Enn
kell k
fölény
ságos
Legye
den s
külön
levegő
A s
mond
sem c
szaba
A c
Éppen
het a
játza
A r
vegbé
tesse
külör

Szin:
szaló
asztal
ajtó

Sánd
H
d
k
os
n

UGYANAZ FÉRFIBAN

Tréfa. Irta: Karinthy Frigyes

Szereplők: { Sándor
Bella
Fuksz

Az előadás joga nagy-országi és európai színházak részére dr. Marton Sándor színházi ügynökségéé, (Budapest, IV. ker., Bécsi ucca 1 sz.)

Bevezető:

Végtelen szellemesen megépített párhuzamos cselekményű darab arról, hogy ugyanaz a tulajdonság hogyan hat egy férfit, ha egy férfi vagy egy nő a viselője. — Hogyan ítéli meg a főnök a férfi alkalmazottjának ugyanazon kijelentéseit és hogyan, ha azokat a szép Bella mondja?

Ennek a kétfelé ívelő beállításnak kell kihangsúlyozódnia. Maga a téma fölényes és szellemes, szükségtelen túlságos sok bohózati színnel aláfesteni. Legyen minden szereplő ember és minden szó emberi megnyilatkozás, mert különben könnyen az üres karikatúra levegőjébe téved az egész.

A szereplők határozottan képviseljék mondanivalójukat. Sem szenvedésnek, sem affektálásnak nincs helye. Nem szabad olcsó hatásokra törekedniök.

A díszlet a legegyszerűbb legyen. Éppen csak az iroda illúzióját adja. Lehet az egészet függöny-háttérrel is játszani.

A rendező arra ügyeljen, hogy a szövegben aláhúzott ismétlésekből éreztesse a két beállítás között való éles különbséget.

A szerkesztő

Szin: Sándor szobája, félig iroda, félig szalon, balra és jobbra ajtó, nagy íróasztal, rajta telefon. Jobbra és balra az ajtó mellett oszlop, vátartató, apró szobrokkal

Sándor (az íróasztalnál ül, telefonál):
Halló... igen... tessék csak elküldeni, majd kiadom... igen, igen, köszönöm!... holnap beküldöm az osztálytanácsos úrnak... köszönöm... halló... volt szerencsém...

(*leteszi a kagylót, óráját nézi.*) Fél hat... (Sóhajt.) Mingyárt itt lesz... (*Leveszi a kagylót.*) Most ne zavarjanak egy darabig (*leteszi a kagylót*). Csak jönne már... (*Felveszi az álló fényképet.*) Te édes... édes... (*Leteszi.*) Így, rendben van minden. (*Óráját nézi.*) Fél hat. (*Leoltja a villanyt. Kifelé figygel, aztán elhelyezkedik az íróasztal fölött, pózokat próbálgatva. Egy hatásos pózban megállapodik, ez a póz hanyag, merengő hangulatot fejez ki, a messzeségbe ábrándozó tekintettel, mintha órák óta ülne így. Így marad. Kopogás. Halkan.*) Szabad...

Bella (csinos nő, fátyolban, balról jön, igen exaltált ideges lény, mozdulatokban, hangban, stílusban felfokozott és szenvedő. Afféle megnemértett típus, fájdalmas és szenvedő, mindenben a különöset keresi): Én vagyok az...

Sándor (úgy marad): Köszönöm, hogy feljött...

Bella: Csak így? Fel se áll? Mióta ül így itt?

Sándor: Órák óta... Csak úgy nézek magam elé...

Bella: S mire gondol?

Sándor: Nem tudom... Valamire, amit nem tudnék kifejezni.

Bella: Sándor... úgy-e tudja, hogy ez, hogy én feljöttem magához, nem azt jelenti, amit más asszonytól jelentene... mert ha ezt nem tudja, akkor...

Sándor (mély érzéssel): Bella... igazán azt hiszi, hogy ezt nekem külön meg kell mondania? Még mindig nem hiszi el, hogy én értem magát... hogy csak én, csak én értem meg magát... Bel'a... a maga lelkét...

Bella (innen kezdve a társalgást a két színész ízlésére bizott mozdulatok kísérik): Hiszem, Sándor... tudom és remélem, hogy maga megért engem... Hogy magánál nem arról a közönséges és ostoba kalandról van szó, ami más közönséges férfit lelkesít, amikor megkér egy asszonyt, hogy látogassa meg.

Sándor (szenvedélyesen): Bella — egy pillanatig se tévesszen össze ezekkel... Beszélgetni akartam csak magával, Bella... a szavakon keresztül érezni a lelkét... a szavakon keresztül érní a maga gyöngéd, édes lelkéhez... amit szeretek... Látja, elsötétítettem a szobát, hogy ne hozzon kísértésbe az, ami durva és szemtelen gondolatokat kelthetne bennem, hogy ne is lássam azt, hogy ne is lássam azt, hogy maga nő és én férfi vagyok. Magának csak a teste nő, Bella — a lelke egy nagy és csodálatos lélek, — lelkét szeretem, Bella, és a szavait... ezért akartam egyedül lenni magával. Mindig megvettem azokat, akiknek elég egy csinos arcocska, ami véletlenül egy nőhöz tartozik. Én

nem úgy szerettem meg magát, hogy megláttam és megtetszett. Emlékszik? Ott a Margitszigeten... a lelkeink egyesültek.

Bella (merengve): Lehet, hogy igaz van... Én is sokat gondolkodtam ilyesmin... Istenem! Mit tudom, mi is vagyok én? Látja, néha csak úgy nézek magam elé és nem gondolok semmire.

Sándor: Bella — ha tudná, milyen szép dolgokat mondott most... Meg fogom jegyezni magamnak, olyan mély és igaz. De Bella, vallja be, hány ember érti ezt meg, amit most mondott, ezer közül? *(Feláll.)*

Bella: Maga érti?

Sándor: Én értem, Bella — és csodálom a maga mélységes, szép lelkét.

Bella: Lehet, hogy igaz van, én sokszor nem értem önmagamot.

Sándor: Elhiszem, Bella. Ő beszéljen csak!

Bella: Sokszor úgy érzem, szeretnék valahol máshol lenni, mint ahol vagyok!

Sándor: Úgy-e? Úgy-e? Folytassa!

Bella: Nem is tudom megmondani,



Négy és fél kiló olvasnivalót 2 pengő 90 fillérért küldünk



Negyvenmillió példányt osztanak ki Angliában az egyes testületek és társulatok nyaraló tagjai között képes újságokból és egyéb regényekből Hírlapraktárunk túltömöttsége miatt ajánljuk ezt a páratlan kedvezményt A négy és fél kiló olvasnivaló a következőkből áll:

1. Tíz pompás regény kemény kötésben,
2. Huszonkét vegyesszámú Tolnai Világlapja,
3. Tíz példány vegyesszámú Párisi Divat,

vagy ha nem kívánja, ehelyett nyolc példány Déliháb színházi hetilapot adunk különböző régi számokból. Egy pompás kis legyező is van díjtalanul mellékelve. Mi a titka ennek a páratlan olcsóságnak, hiszen ilyen súlyú csomagoló-papír is többbe kerül?

Nagyon egyszerű, ugyanis szeretnénk megismertetni lapjainkkal abban a biztos reményben, hogy nemsokára előfizetőink sorában tiszteletjük.

Megrendelés esetén kérjük levélbélyegben a 2 pengő 90 fillért és 60 fillért póstadíjra beküldeni. Amennyiben utánvétellel kívánja, úgy a 60 fillér póstadíjra kívül még 40 fillért számít fel a posta.

Tekintettel arra, hogy a készlet feltűnően fogy, kérjük, hogy mielőbb küldje be megrendelését e lap kiadóhivatalához, Budapest, VII, Dohány u. 12

hogy hol... valahol, ahol még sohase voltam.

Sándor: Bella... milyen igaz, milyen csodálatos ez... Hogy mondta, engedje meg, hogy a lelkeimbe vésem... „Valahol, ahol még sohase voltam“...

Bella: Azt hiszem az emberek nem arra születnek, amivé lesznek.

Sándor: Bella, milyen igaz ez! Milyen gyönyörű.

Bella (karikírozottán sóhajt).

Sándor: Bella — most mondja meg, miért sóhajt?

Bella: Ki tudja — én magam sem tudom.

Sándor: Én tudom, Bella... ez válasz volt a kérdésemre. Ez után a válasz után tisztában vagyok magammal és magával. Nem is kérdezem tovább, érzem, hogy értem magát és csodálok. És nem akarok semmit magától... (Egyre jobban közeledik.)

Bella (húzódik tőle): Nem, Sándor, ne közeledjen... most elmegyek...

Sándor (fájdalmasan): Bella, már elmegy?

Bella: Megyek... dolgom van... és most ez a pillanat olyan szép volt, hogy nem szabad folytatni... (Hátrál.)

Sándor (utána megy): De, úgy-e... Bella...

Bella: Holnap... holnap fél hatkor. Tehát holnap.

Sándor: Bella... Isten ve'e.

Bella (hátrálva ledönti a szobrot): Jaj... de megijedtem... Milyen ügyetlen vagyok!

Sándor (szenvedélyesen): Ügyetlen? Ó, Bella... higgye el nekem, ebben a mozdulatában annyi volt magából, a maga csodálatos álomszerű lényéből. Csodálom ezért a mozdulatáért. (Kezet csókol.)

Bella: Viszontlátásra, Sándor!

Sándor: Viszontlátásra, Bella! (Hosszan nézik egymást, Bella hirtelen kitépi kezét és elmegy. Sándor utána néz, sóhajt, merengve az asztalhoz jön, felgyújtja a villanyt.)

MINDENBEN

ELSŐ A

PESTI NAPLÓ

Na, térjünk magunkhoz. Dolgozni kell. *(Az aktákat nézi.)* Na, mi ez? Ez még itt fekszik? A kutya istenit neki, hát ezt még nem vezették! *(Leül.)* Azt a keserves istenit neki! *(Ordít):* Fuksz! Fuksz!

Fuksz (sápadt, nagyhajú, rosszul öltözött fiatalember): Parancsol, igazgató úr?

Igazgató: Hall'ja, Fuksz! Miért nem vezette be ezt a nyavalyás gumiszereződést a Krakauer-aktába?

Fuksz: Bocsánat, igazgató úr, egészen kiment a fejből.

Igazgató: Kiment a fejből? Mivel van tele a maga nyavalyás feje, mi, ha ilyen egyszerű dolog kimegy beőle... Hát mit csinál maga itt egész nap a pénzemért? Hát hülye maga? Mi?

Fuksz: Ne tessék haragudni, igazgató úr! Én nem tudom... sokszor olyan furcsán érzem magam.

Igazgató: Furcsán érzi magát? Talán a hasa fáj?

Fuksz: Ó nem... de én magam se tudom, tessék elhinni... néha csak úgy nézek magam elé és nem gondolok semmire.

Igazgató: Néz maga e'é és nem gondol semmire? Az én pénzemért? Akkor menjen a hülyék intézetébe, ott kezelik az ilyesmit — ne álljon be irodába az én pénzemért! Mégis halatlant!

Fuksz: Ne tessék haragudni rám, igazgató úr... sokszor, tessék elhinni, úgy érzem, hogy szeretnék máshol lenni, mint ahol vagyok.

Igazgató: Máshol? Ugyan! Na ez nem rossz! Talán nincs megelégedve a ruggyantaosztállyal, maga taknyos! Persze, a gumiosztályba szeretne kerülni, ahol csak délelőtt kell dolgozni. Csakhogy oda nem kellenek ilyen hülyék, mint maga, fiam, aki még ezen az osztályon sem felel meg.

Fuksz: Nem úgy értem, igazgató úr! Nem is tudom hová... valahová, ahol még sohase voltam.

Igazgató: A Frimmbé, fiam, a Frimmbé. Odavaló maga.

Fuksz: Igazgató úr... az emberek nem arra születnek, amivé lesznek.

Igazgató: Ne mondja? Tud még egy pár ilyen marhaságot! Nem szégyelli magát, felnőtt ember léteére mindenféle marhaságot beszél itt, ahelyett, hogy mentegetné a butaságát.

Fuksz (sóhajt).

Igazgató: Mit fúj? Mit fúj! El akar fújni?

Fuksz: Ki tudja? Magam se tudom.

Igazgató (feláll): Ki tudja? Maga se tudja? Ezt feleli a képembe? Hát majd meg fogja tudni. *(Hadonázva az aktával, közeledik.)*

Fuksz (tjedten hátrál, ledönti a másik szobrot).

Igazgató: Marha! Ügyetlen marha! Nem lát? Nem dolgozik és még kárt csinál. Vegye tudomásul, hogy elsején ki van dobva! Mehet a fenébe! Vigye ezt a piszkot. *(Utána dobja Fuksznak az aktákat.)* Ilyen hülyéket küldenek a nyakamra.

(Függöny.)

Óvatosság

— Papa, ha becsukod a szemed, akkor is tudsz írni? — kérdi Sebestyén Gézától a fia.

— Igen.

— Akkor csak csukd be gyorsan és írd alá az intéjmet.

Olesó rádió

— Te — kérdi Vendrey tata Kabos Gyulától, — hogyan lehetne egy rádiókészülékhez féláron jutni?

— Nagyon könnyen — feleli Kabos komolyan. — Menj csak be egy rádióüzletbe és mond azt, hogy a félfüledre süket vagy.

— Szívbetegék és érlelmeszedésben szenvedők a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József-víz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb emberek-nél kitűnő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.



Dorothy Sebastian és Anita Page amerikai filmszínésznők
Santa Monica-ban nyaralnak (Foto M.-G.-M.)

báb

k nem
k.
g egy
gyelli
inden-
elyett,

akar

om,
ga se
? Hát
ná:va

másik

arhal
g kárt
y else-
enébe!
dobja
hülyé-

emed,
Sebes-

orsan

Kabos
rádió-

Kabos
rádió-
füledre

ésben
nc Jó-
önnnyű
Klini-
Ferene
sre és
berék-
pható
an és

Trió

A világot járó varietétáncosok nagyon ismert és igen népszerű alakulata a trió. Tudniillik a közönség szereti a „hármast” azért, mert itt nagyon érdekes táncvariációkat, akrobatikus figurákat kaphat. Viszont a táncosok maguk ezt az „összeállítás” azért nem szeretik, sőt ha csak lehet, mellőzik, mert három embernek az összekötése, ha csak nem egy családból származnak, rendszerint különböző komplikációkra adhat alkalmat.

Legkevésbé „komplikált” az eset akkor, ha három nő megy együtt turnéra. Viszont három nő együtt a legritkább azért, mert legérdektelebbs így a legkevésbé tarthat számot jó szerződésre.

A két nő és egy férfi „triója” sem nagyon népszerű, mert hiszen egy ilyen összeállításban csak a férfi dominálhat, a publikum pedig — értetődően — jobban szereti a táncosnőket.

A trió legnépszerűbb és legkeresettebb alakulata: két férfi és egy nő. Itt aztán a nő dominál, itt a férfiak tulajdonképpen csak staffázások, itt a férfiak a tánc lestartama alatt állandóan a nőt igyekeznek kihozni, csak a nőnek szabad érvényesülni.

Csakhogy az ilyen társalakulat a legnagyobb veszedelmeket rejti ma-

gában. Elvégre a táncosok is csak emberek, legtöbbször megindul a két férfitartner harca az egyedüli nőért és bárhogyan végződik is az, bármelyiket tünteti ki a nő rokonszenvével, csak irigység, féltékenység, harag lehet a következmény, amely előbb-utóbb szétszakadásra vezet.

A *Titzie-Tarasso*-trió, amely most sikerrel járja a világot, már megúszott egy nagy botrányt a nőpartner miatt. Párizsban, a Folies Bergeresben léptek föl, amikor csaknem nyílt színpadon tört ki a botrány.

A *Titzie-Tarasso* egyik táncszáma éppen az, amikor két férfi versenyez a nőért. Nos, tánc közben a csábtáncban a nő állandóan az egyik partnerét búvólte, simogatta, becézte talán a betanult és megszokott koreográfián fölül is. A mellőzött partner nem tudta tovább tűrni a dolgot, kifutott a színpadról.

A közönség persze azt hitte, hogy vége van a táncnak s tapsolni kezdett. A bennmaradt másik kettő pedig hamarosan feltalálta magát s szintén veget vetett a táncnak, kirohant a színpadról. A kulisszák mögött nagy botrány történt, kölcsönös heves szemrehányásokkal illették egymást.

Végül is a nő megmagyarázta, hogy új felfogást akart adni a már betanult és megszokott táncszámnak s azért viselkedett ilyenformán. A két férfinak végül is eskü alatt kellett megfogadni, hogy soha semmi körülmények között nem lesznek féltékenyek egymásra, annál is inkább, mert a nő egy harmadikat szerel...

Jellemző, hogy a „csábtáncot” most is úgy táncolják, ahogy a Folies Bergeres színpadán, a haragos partner rögtönzött kirohanásával. Kiderült, hogy ez egészen hatásos finálé.



A *Titzie-Tarasso*-trió

Dél-Ka

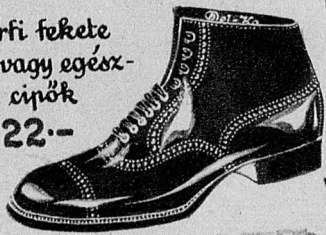
Szent István-heti vásár:

1^o Fiu fekete
iskolacipők
26-30-13⁹⁰



31-35-17⁹⁰; 36-39-19⁹⁰ P.
ugyanaz barnában:
26-30-15⁹⁰; 31-35-19⁹⁰;
36-39-22⁹⁰

Férfi fekete
félvagy egész-
cipők
P. 22⁹⁰

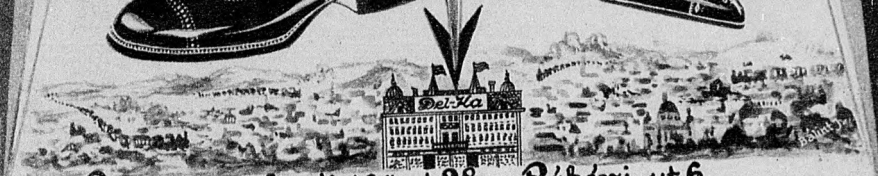


Női
lakk



divatcipők faszarokkal
P. 22⁹⁰

Női barna
és fekete
trottórcipők
P. 19⁹⁰



Budapest VI. Erzsébet körút 28. VII. Rákóczi-ut 6.

CEGLÉD, ESZTERGOM, GYÖR, KAPOSVÁR, KECSKEMÉT, NAGYKÖRÖS, PÁPA, PÉCS, SZEGED, SZÉKESFEHÉRVÁR, SZOMBATHELY, FÜG-TÉLEPEK

Utazás a Balaton körül

Autónk *Balatonkenesé*hez közeledik, amikor végre először megláthatjuk a Balatont és egyúttal az első fürdőzőket is. Hatalmas gulya áll békésen a vízben és élvezi a magyar tenger hullámain. Tovább megyünk. Elhagyjuk *Fűzfőt*, a legújabb balatoni nyaralóhelyet, amely *Klebelsberg Kunó* gróf kezdeményezésére épült, illetve épül. E pillanatban a legkisebb üdülőhely a Balaton körül, de egy-két év leforgása alatt valószínűen a leglátogatottabb lesz a zalai partokon.

Rövidesen feltűnik előttünk

Balatonalmádi.

Megérkeztünk az első nagyobb balatoni fürdőhelyre. Hosszú, árnyas allé

vezet a strandhoz, ahol vígan szól a jazz.

Az utakon és kint a strandon mindenfelé hatalmas táblák ökölnyi betűkkel hirdetik, hogy

az uceákon csak teljesen felöltözve szabad járni, a strandon pedig nem szabad táncolni.

A jazz-zenekar tehát hiába fujja a legújabb táncslágerket, oda se figyel senki. Minek, ha úgysem lehet táncolni.

A strand nem olyan jó, mint a tulsó part bármelyike, de legalább gondosan ápolt, tiszta, amit nem lehet a többi fürdőhelyek strandjairól általában elmondani. Viszont nem bírjuk



Augusztia főhercegnő és József főherceg meglátogatták Álgya-Papp Sándor honvédelmi államtitkárt balatonlellei villájában. József főherceg mögött áll Álgya-Papp Sándor. Tőlük jobbra Álgya-Pappné és leánya (Foto Szitovszky Jánosné)

Balaton, képek



BALATONFÜRED
(FOTO KURZWEIL)



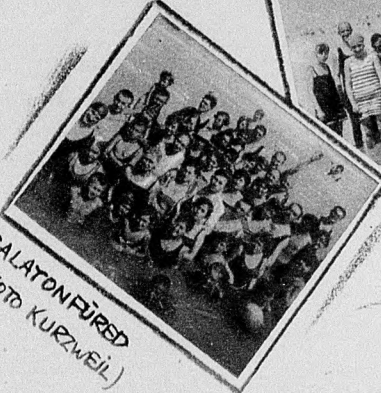
BALATONALMÁDI
(FOTO VITÉZ MÉSÁROS)



BALATONALMÁDI
(FOTO V. MÉSÁROS)



FONYÓD
(FOTO BELLÁKNÉ)



BALATONFÜRED
(FOTO KURZWEIL)

u szól
n min-
betük-

özve
nem

ujja a
figyel
t tán-

mint a
galább
n lehet
l álta-
bírnjuk

állam-
jobbra

megérteni a fürdőigazgatóságnak azt a különös rendeletét, amely szerint minden délben másfél óráig zárva tartja a strandot.

A balatonalmádi fürdővendégek nem strandolhatnak egész nap.

hanem egy óraker akár akarják, akár nem, fel kell öltözniök és vissza kell sétálni lakásaikba. Különösen fájdalmasan érintik ezek a lehetetlen intézkedések a Pestről leránduló week-endzőket, akik talán éppen ezért kerülnek el Balatonalmádit.

Elfáradok. Hála Istennek, a strandon van elég pad, tehát odasietek a legközelebbihez, hogy egy pillanatra leülhessek. Teljesen üres, de alighogy leülök, már rohan felém vészjelző tekintettel egy cvikkeres öregúr:

— Uram — mondja felháborodva, — ezt a padot mi béreljük.

Mentegetőzve állok fel és átülök egy másikra. Ugyanaz a jelenet, a változatosság kedvéért most egy idősebb hölgygel, akinek, hála Isten, szintén cvikker ül az orrán.

A balatonalmádi strandon tehát idegennék nem lehet leülni.

Pereg a jazz-dob, azután a strand minden részében kihirdetik, hogy a „Délibáb” fotografál. Pillanatok alatt üres lesz a Balaton. *Mindenki szerepelni akar a „Délibáb” fényképein.*

De most aztán igazán gyérünk tovább, mert végre szeretnék leülni. A legközelebbi megállóhelyünk

Balatonfüred.

Ahogy megáll az autó, valóságos rohamot intéznek ellenünk a fürredi bennszülöttek. Mindnyájan kiadó szobákat kínálnak. Kétségbeesett erővel igyekeznek mindegyik meggyőzni arról, hogy az övé a legolesőbb és a legtisztább szoba.

Lent a strand — az egyetlen a Balaton körül, amely magánkézen van — olyan, mint volt. Kavicsos és modernnek éppen nem mondható. Erről a strandról kering az az adoma, hogy

minden fürdőző köteles magával hozni egy zsák homokot, amin



A balatonalmádi fürdőzők egy része (Foto vitéz Mészáros)

fürdő után pihenhet, távozása előtt pedig megint össze kell szedni és hazavinni.

Minden tréfálkozást félretéve, valóban az a helyzet, hogy az újból és újból feltöltött strand homokját a *Balaton reggelre szépen elviszi.*

Itt találkozunk az első pesti színészekkel is. *Nagy Izabella* a férjével és az édesapjával rummyzik, míg *Malány Antal* — aki társulatával végigjárta az egész Balatont — kibicel neki. A strand legnépszerűbb emberei kétségkívül *Peltes Sándor* és *Dénes György*, akik vidám mókáikkal itt is megnevettetik a strandolókat.

A konzervatív Füred is behódolt különben a modern muzsikának, mert a hajóállomás előtti parkban szüntelenül játszik a jazz. Miután természetesen *itt sem lehet táncolni*, nem értjük, hogy miért nem inkább cigányzene vagy szimfonikus zenekar szórakoztatja a közönséget. Ugy látszik, ez a véleménye *Wlassits Tibor* bárónak is, aki csak azután jelenik meg feleségével együtt a parkban, amikor a „szórakoztató zene” véget ért.

Ha valaki igazán ki akar ábrándulni a Balatonból, akkor át kell hajóznia a tulsó partra. Itt van a Balaton legsebbe, de egyben legkiábrándítóbb fürdőhelye,

Siófok.

Itt minden méregdrága. Ezzel szemben

Siófok — a többi balatoni fürdőhelyekkel ellentétben — úgyszólván semmit sem fejlődött.

Kevesebb haszonnal ugyan, de több áldozatkésséggel meg lehetne menteni Siófokot a közönség részvétlenségétől. Mert különben lassanként oda jut, hogy minden évben kevesebben lesznek azok, akik még egyszer vissza óhajtanának térni.

Itt nyaral saját villájában *Törzs Jenő*, akit azonban sohasem lehet látni. Kerüli az embereket. Ő tudja miért.

Törzs Jenő még a strandra sem jár le, hanem kigyalogol a falu határába és ott fürdik.


Itt van egyébként *Szaboles Ernő*, a Fővárosi Operettszínház főrendezője is, *Jób Dániel* és *Dalnoky Viktor* doktor társaságában, *Gaisler Lolla*, *Tolnay Andor* és felesége viszont csak átutazóban pihentek meg Siófokon, azután folytatják autójukon balatoni körutazásukat.

Örömmel követjük a példájukat és rövid idő múlva hátunk mögött hagyjuk Siófokot. További kalandjainkról a jövő héten számolunk be. (Sz. Ő)



Strandélet Balatonlellén (Foto Szitovszky Jánosné)

\$ZT. ISTVÁN HETÉBEN:



NŐI DIVAT SZANDALETT P. 22.50
 NŐI DIVATCIPŐK P. 29.50
 DIVAT NŐI LAJKIK P. 24.50
 MÉR MOST VEGYEN ISKOLACIPŐT!
 EZEN RENDKIVÜLI ÁRAINK MELLETT IS A MINŐSÉGÉRT SZÁDÁTOLUNK!

SALAMANDER

IV. Hecskeméti-u. 19. VI. Andrássy-út 37. Szeged-KARÁSZ-U.-6. SZÁM.
 IV. Kossuth Lajos-u. 2. VIII. Erzsébet krt. 36. Debreczen-FERENC JÓZSEF-U. 22.



Lina Malina
amerikai filmszínésznő új szerepében (Foto M.—G.—M.)



Charles Farrell és Greta Nissen a „Sejk halála” című filmben
Játssza: a Corvin és Kamara mozgóképszínház augusztus 23-ig

Filmszínészek * anyakönyve *

ANYAKÖNYVVEZETŐ: HAVAS ZSIGMOND

Bellamy, Madge (e.: Medzs Belami), amerikai filmszínésznő. A filmen gyakran könnyelmű nőket alakít. Legutóbbi filmje a „Telefóngörl” volt. Haja világos, szeme barna, 53 kg. 1903 június 30-án Hillsboróban, Texasban született. Hajadon. Címe: Fox-Studios 1401 Western Ave, Hollywood, Calif.



Madge Bellamy

majd tanulmányainak elvégzése után egy részvénytársaság irodájában kapott alkalmazást. Később színész akart lenni, ezért New-Yorkba utazott, hogy ott szerepet kapjon. Hosszas futkosás után egy kis színház szerződtette, még pedig komikus szerepkörre. Egy svéd cselédeleány szerepében óriási sikert aratott. Később jellemszínész lett és ezután került a filmhez. A filmen rendszerint intrikus szerepet játszik s bár Wallace Beery nagy művész, a film közönsége mégis haragszik rá, mert a filmen gyakran megakadályozza a szerelemesek boldogulását. Felesége Mary Gillmen. Címe: Paramount—Famous—Lasky-Studios, 5451 Marathon Str., Hollywood, Calif.

Bimbula, polgári nevén *Georges Bis-*



Wallace Beery

cot, francia kabarékomikus és filmszínész. Mint színész kezdte meg pályafutását. Eleinte kis párizsi, külvárosi kabarékban lépett fel. 1904-ben szerepelt először a „Bobino Music Hall”-ban és ezután lassan, de megismerték a nevét. Nemsokára az „Européen”-ben, majd az „Étoile Palace”-ban lépett fel, végre az „Olimpia” és „Ambassadeurs” mulatókban nagy sikerrel szerepelt. Városról városra haladva,



Bimbula

aratta sikereit. Amikor a párizsi Léon Gaumont-filmgyár a beszélőfilmekkel, a híres filmpartanittal kísérletezett, Bimbula is fellépett és egy dal énekelt megfelelő taglejtésekkel és arcjárással kísérve. Ekkor látta meg őt Louis Feuillade, az ismert filmrendező, aki nyomban szerződtette és azóta játszik Bimbula filmen is. Bimbulának állandó szerződése van egy párizsi színházzal is és állandóan filmezik.

Blue, Monte (e.: Monte Blju). Amerikai filmszínész. Fiatalember korában eszeágában sem volt az, hogy valaha filmszínész lesz és ezért a legkülönbözőbb foglalkozásokat űzte. Egyetemet végzett, majd mozdonyfűtő, cowboy, szállodai szolga és egy vándorcirkuszban atléta volt. Ez után a mozgalmas mult



Monte Blue

után került a nagy rendező, David Ward Griffith szeme elé, aki szerepet adott neki. Rövid idő alatt nagy sikereket ért el. Ismertté azonban a Warner Bros-gyár tette, ahol nagy filmek főszerepét játszotta el szép sikerrel. Monte Blue nős, felesége Fove Janson. Haja, szeme barna, termete igen magas és 1890-ben, Indianapolisban (U S A) született.

Blythe, Betty (e.: Betti Blájsz), amerikai filmszínésznő, egy losangelesi mérnök leánya. Iskoláit Los-Angelesben végezte és 15 éves korában fedezték fel nagy színészhetségét, valamint gyönyörű énekhangját. Szülei nem zárkóztak el az elől, hogy a kislányból színésznő legyen és ezért Párizsban élő rokonaikhoz küldötték el őt, hogy mint operaezenesnő kiképezhesse magát. Két éven át énekleckéket vett és akkoriban kapott is egy kis szerepet a párizsi Operában. Mivel azonban látta, hogy itt nagy sikerre nem igen számíthat, visszatért Amerikába és megpróbált elhelyezkedni a filmnél. Szépsége, valamint jó arcjátéka segítették őt ahhoz, hogy rövid idő alatt szerződést kapott a „Vitagraph”-hoz. 1923-ban Bécsben is filmezett (egy angot rendező, Herbert Willcox segítségével) mint Liane Haid partnernője és később egy berlini filmben is közreműködött. Két éve számít sztárnak. 1900-ban, Los-Angelesben született, férje Paul Scadron. Szeme szürke, haja barna, 1,68 m. magas, 60 kg. Címe: Fox film Corp. 1410 Western Ave., Hollywood., Calif.



Eleanor Boardman

Boardman, Eleanor (e.: Elinor Bordmen), amerikai filmszínésznő, 1899-ben Filadelfiában született. Hollywoodban a legcsinosabb, a legkomolyabb és a legszorgalmasabb filmszínésznőnek nevezik. German-townban végezte a gimnáziumot és mindenáron színésznő akart lenni, de mivel szülővárosában erre nem volt meg a lehetőség, szülei akarata ellenére, pénz nélkül elindult New-Yorkba, hogy megkeresse a létfenntartásához szükséges összeget. Mivel

más alkalom nem kínálkoz dellemek ment festőművészekhez tografusokhoz. Később egy kardalosnőt keresett, Eleanor jelentkezett és fel is vették. I szerepet bíztak reá, de mivel a megbukott, elbocsátották. Filában egy ideig a műipariskolába majd megint visszament New-Y és egy mérnöki irodában kapott mazást mint rajzoló. De a szín iránti szeretete nem hagyta ny és egy napon fellépett egy variet. A hangja gyöngye volt és így a sít is elmaradt. Hat évvel ezelőtt jele. kezett a Metro—Goldwyn-gyárban és Culver Citybe szerződtek. Egyik szerepet a másik után játszotta el és ma Amerikában a legkedveltebb filmszínésznők közé tartozik. King Vidor rendező vette feleségül. Szeme szürke, haja világosbarna és hosszú, 1,65 m. magas, 63 kg. Címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios-Culver City, Calif.

Bohnen, Michael, német kamaraénekes, a newyorki Mertopolitain és a berlini Staatsoper tagja, valamint filmszínész.



Michael Bohnen

1888-ban Kölnben született. Énekleckéit professzor Schultz-Dornburg professzortól vette és háromévi tanulás után, huszonegy éves korában szerződtek a düsseldorfi városi színházhoz. Egy évi szereplés után nagy bánatpénzt jizelet a düsseldorfi színháznak és a wiesbadeni városi színházhoz szerződött. Két év után a császár kívánságára Berlinbe szerződött az állami színházhoz. Öt év óta, hat hónapon át a newyorki Mertopolitain Operában, hat hónapig pedig a berlini állami színházban énekel. Bohnen minden szerepét az eredeti szöveg szerint, német, francia és olasz nyelven énekl. Első filmje Joe May rendezésében „Die Herr in der Welt” címmel jelent meg és ez tette híressé a filmvilágban is. Felesége szintén a newyorki Metropolitain tagja, neve Mary Lewis-Bohnen. Szeme kék, haja barna, 1,82 m. magas. Címe: Manager Arthur, Hirsch Berlin W. 50., Augsburgstrasse 67.

Hogy kötnek szerződést a filmstarok?

Az európai molesztár és amerikai molesztár között mindenestre két lényeges különbség van. Először, hogy az európai molesztár, még ha akár milyen nagy is, *nem tud heti 8–10 ezer dollárt keresni*. Másodsor, hogy az amerikai molesztár, még ha a legnagyobb is, bizonyos tekintetben *rászolgája az öt szerződött direktornak*. Az amerikai direktor beleavatkozik az illető molesztár legsajátosabb személyi ügyeibe is. Nálunk Európában — úgy a mozinál, de főleg a színpadon gondoljunk csak a primadonnáinkra — az illető színész nem nagyon respektálja a direktor esetleges különleges kívánságait, még jó, ha nem diktál a direktorának.

Az amerikai filmsztár rendszerint egy bizonyos szerepre vagy szerepekre szerződik, szerződése azonban rendszerint olyan lehetetlen, a mi szemüvegünkön nézve komikus, sőt kegyetlen feltételeket tartalmaz, ami európai mentalitással nézve el sem képzelhető.

Bánky Vilma, amikor most szülővárosában, Pesten járt, a filmriporterek legnagyobb meglepetésére — nem engedte magát lefényképezetni. — De miért?! kérdezték

— Mert Goldwyn, a főnököm, megtiltotta, hogy Európában a fényképezőgépek elé álljak — mondta *Bánky*.

Tudniillik annyira vigyáznak *Bánky Vilma* szépségére, hogy nem akarják azt, hogy esetleg rosszul sikerült fénykép kerüljön forgalomba. Erre tehát szerződésileg kötelezték *Bánky* Vilmát, sőt szerződésileg arra is kötelezték, hogy haját — nem szabad levágnia. Ezt meg azzal indokolják, hogy *Bánky* a szenvedő, gyöngéden szerető hitves megtestesítője a filmen s ez — hosszú hajjal inkább idealizálható.

Pola Negrinek nem volt szabad elárulnia soha semmi körülmények között, hogy hány éves. Ma, azt hisszük, hogy a szerződésnek ezt a pontját *Pola Negri* szívesen betartotta. Annál is inkább, mert már tényleg abban a korban van, amelyikben egy filmsztárnak már nagyon vigyázni kell

magára. *Putty Liának* egy mellepe-ráción kellett keresztül esni; amikor egy bizonyos szerepet kellett eljátszania.

Gloria Swannonnak pontosan annyit különak kellett mindenkoron lennie, mint a szerződés aláírásakor. Se többnek, se kevesebbnek. Már most ezt hogyan ellenőrizték és kik ellenőrizték, erről nem szól a krónika.

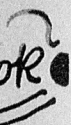
Majdnem minden hollywoodi sztár szerződésében benne van az, hogy pontosan azt nem szabad csinálnia — már a felvételeken kívül, — amit legjobban tud. Tehát *Tom Mixnek* lovagolni nem lehet, *Ricardo Corteznek* autót vezetni nem szabad stb.

Tudniillik tudják azt, hogy aki nagyon szeret és nagyon tud valamit, azt rendszerint tulzásba is viszi. Az amerikai direktor pedig nagyon „feltü” — a filmgyárát. A mi *Huszár Pufink*nek egy jótányit sem szabad — szerződésileg — lesóványodni. Aki a kitűnő *Pufit* ismeri, az nagyon jól tudja, hogy *Pufi*, aki nagy híve a gasztro-nómiai örömöknek — szerződési pontjának boldogan tesz eleget.

Dorothy Cummingnak van a legszigorúbb szerződési pontja, neki még csak flörtölnie sem volt szabad az életben, amíg le nem játszotta egy néhány vallásos tárgyú film főszerepét. Sőt a szerződés szerint addig is a lehető legpuritánabb életet kell élnie, amíg a bemutatott filmek divatban vannak.

A hollywoodi sztároknak, akik esetleg több szerepre vagy hosszabb időre kötöttek szerződést, a szerződésükön semmi szín alatt változtatni nem lehet. Itt tehát nincs szerződésesség, mint Európában. Itt jön a bojkott, ami a legnagyobbat is tönkre teheti. Itt tehát jól meg kell gondolni a sztárnak hogy mit írjon alá. És még egyre kell gondolni. Megbukni nem szabad. Aki egyszer megbukik, már sohasem lehet olyan igazán népszerű, mint azelőtt. Szóval, ilyen körülményes dolgok teszik veszélyessé a filmsztárok helyzetét. Ki akar tehát hollywoodi filmsztár lenni?

Mindenki.



loper
nikor
elját-

annyi
nnie,
öbb-
t ezt
öriz-

sztár
hogy
ta —
t leg-
lova-
znek

aki
amit,
. Az
élti“
fink-
szer-
ki-
adja,
ztro-
pont-

leg-
még
d az
egy
zere-
g is a
élnie.
tban

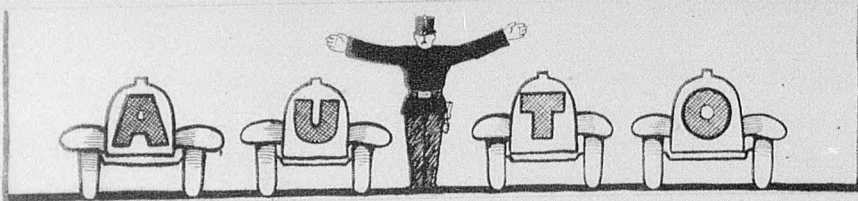
eset-
időre
ükön
ehet.
mint
mi a
ehát
hogy
gon-
Aki
lehet
előtt.
lgek
hely-
film-



Ruth Hlatt

új amerikai filmsztár (Fóto Pathe New-York)





— jelzi a megállást a Körút és Rákóczi út sarkán a villanyrendőr. A drótra függesztett lemeztök négy oldalán percenként változnak a színek. Hol megállást, hol szabad utat jelez a készülék. Motorosok, autósok féke csikorog, a löfogató jároművek hajlói hangos „hőkélással” készletik megállásra vánnyadt gebéiket. A gyalogjárók — csodák-csodája — nagy respektussal tekingetnek a készülékre, hogy piros vagy zöld színt jelez-e. Itt világvárosi rend van. Itt a villanyrendőr működik. De száz lépéssel tovább, a Népszínház uccánál már teljes a zűr zavar, pedig ugyancsak három rendőr látja el itt is a szolgálatot. Igaz, hogy hármuk közül egyik örökösen ír. Nincs az a negyedóra, hogy rendőri intézkedés ne történe közlekedési kihágásból kifolyólag. És miért éppen itt? Miért nem amott is? Talán ha a már hetekkel ezelőtt felszerelt jelzőkészüléket üzembe helyeznék, nem volna annyi baj. Vagy talán még nem érett meg a lámpa? Vagy még nem folyt be az ára? Kellő közül csak valamelyik? — A forgalom ellenben nagyon megkívánná már a jelzést.

Apropó!... hogy kihágásról, felírásról esett szó, nem lehet simán, szó nélkül elstiklani — nem a forgalmi rendőr mellett, mert ill-ott, néha lehet, még füstölve is — a rendőri bíráskodás juresaságai jelett. A füstölésről mint kihágási deliktumról van szó. Valakit azért, mert a gépe füstöll, egy bizonyos napon, a napnak ugyanazon órájában, talán ugyanazon öt percében egyszerre két kerületben jelentettek fel, a hétben és nyolcban. Pár napra rá kikézbessitették a „büntetőparancsol”. A hetedik kerület öt pengő, a nyolcadik ellenben már húsz pengő erejéig látta fennforogni a kihágás tényét és nagyságát. Húsz pengő! — mily nagy összeg ez ma ebben a szegény szárazpipás világban. Nagy összeg különösen annak a szegény sofőrnek, akinek keserves kereseléből kell azt kiguberálni. Borzasztó súlyos büntetés ez egy tízedrangú kihágásért, amelyet senki sem követ el tudatosan vagy hanyagságból. Valahogy több megértéssel kell kezelni ezeket a füstölési eseteket.

Mert természetes és fizikai törvény az, hogy ahol égés van, ott füst képződik. Már pedig egy motor, amelynek üzemanyaga benzin és olaj, igazán nem képzelhető el égési termékek és így füst nélkül sem.

Ezek után csak egy tiszteletteljes kérdésünk volna az illetékes bírságoló hatósághoz: Ugyan, a kátrányozók és magaskéményű üzemek általánosan fizetik a füstölési kihágásokat? Mert ezek aztán igazán és a kellelénél többet füstölnek.

A jó felelet

A drámai színész fiát felelteti a tanító az iskolában.

— Mondd el nekem a négy évszakot.
— Az ős... a tél... a tavasz... és a... Tanító úr kérem, tudtam, de elfelejtettem — hebegi a nebuló.

— No csak gondolkozz egy kicsit — igyekszik segíteni a gyermek zavarán a tanító. — Mi van akkor, amikor az anyukád nyaralni készül.

— Veszekedés.

Téves taktika

— Tudjátok miért nem ment jól a Rose Marie? — kérdezi valaki a művészek klubjában.

— ?

— Mert a darabban az indiáncsalógatót éneklik. Hát hol vannak Pesten indiánok.

Firestone

⊗ Cord ⊗

Autóalkatrész ⊗ Főlszerelések

Stark László és Társa

VI. Jókai (Gyár)-utca 8. sz. Telefon: Teréz 110-54

Eltűnt a Démon!!!

Kezdetben volt a naiva. Szőke hajfürtjei szedid copfba volt fonva, vagy koszorúnak csavarodott glóriás és ártatlan homloka köré. A szemei rendszerint kékek voltak, az égre nézők, felhők felé révedők. Ez volt a korszel'em kívánsága, ez volt a férfiak zsánere és erre természetesen minden nő naiva volt, aki csak élt és lélekezett a földön. Őszhajú nagymamák, középkorú úri-asszonyok és fiatal bakfisok egyaránt.

Azután jött a háború, váltott lovakon robogtak végig embereken és országon a pusztítás ördögei, amelyek egy szersmind megváltoztatták a korszellemet és a korszellemmel együtt a férfiak ízlését is. A szubrett, a szirupédes fiatal lány: *a szőkefürtű naiva után jött a démon*. Fekete és tüzes, aki elcsavarja a férfiak fejét. *Vampir*, aki kiszív minden vért az erekből — és elveszi a férfi minden krajcárját. A szeme alatt fekete karikák árnyékolódnak, kizáróan csak fekete selyemruhában jár. A dekoltázsa merész, övig erő, pilantásai pedig kéjesen sokat ígérők. Ez lett az uralkodó típus és természetesen *egy varázsütésre minden nő démon lett*. A legszilidabb királyuccai kávéház, ragyogó délutáni napsütésben is démonokkal volt tele. Furcsák voltak — az igaz. Kövérek, soványak, fiatalok, öregek. Mindegy. *De démonok*.

Most azután úgy látszik befellegzett a démonoknak. A korszellem, vagy talán a kor ízlése és ami egyet je'ent: a férfiak zsánere megint megváltozott. A démon helyébe Miss 1928 került. Miss 1928 ezúttal a fiús, amerikai „*sőförtípus*“, aki dolgozik és minden szabad idejét sporttal tölti. *Evez, úszik, golfozik, futballozik — és boxol*

A démon eltűnt, a démon eltávozott a naiva után és most akár Diogenes lámpásával kereshetjük, nem találjuk már meg őket. *Pedig most kellene*. Azelőtt annyian voltak, hogy csömört kaptunk tőlük, most kellenének — és nincs. *E. W. Papst, a világhírű osztrák filmrendező, aki többek között a „Bánatos uccá“-t vitte filmre, Wedekind né-*

hány drámájának akarja filmváltozatát megcsinálni. Így többek között a „Tavaszbredés“-t és az „Erdgeist“-et. Igen ám, de ehhez démon is kellene. Megindult hát a hajsza megfelelő démon után, Papst

csatasorba szólította az osztrák filmgyártás és színészvilág összes számba és szóba jöhető demontípusait, azonban eredménytelenül.

Egész Bécsben nem akad egy olyan nő, a hívatásos színészek és az amatőrök között, aki megfelelő lett volna a férfifrontó démon szerepének eljátszására. Papst ekkor áttette székhelyét Berlinbe, hogy esetleg a német fővárosban talál majd megfelelő színésznőt a szerep eljátszására. Azonban itt is esődött mondott minden kísérlete és végeredményben eredménytelenül kellett hazatérnie. Egész Németországban nem bukkant egyetlen olyan nőre, aki exteriőrjében és játékában démoni kvalitásokat rejtegetett volna. Papst most minden reménysége Magyarországon van és

azzal a kéréssel fordult budapesti filmérdekeltségeihez, hogy akár a föld alól is, de kerítsenek a számára egy demont.

Egy magyar demont. Ha ugyan itt még akad. Úgy gondolja, hogy talán *egész Magyarország legalább egyetlen demont ki tud termelni magából*.

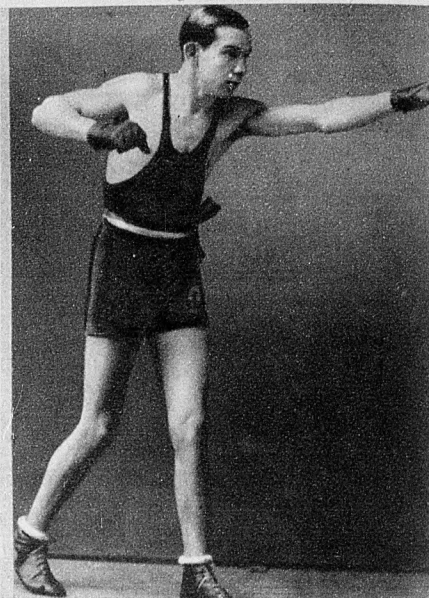
Alig hisszük. Nálunk is meg volt a naiva és a démon-periodus, most nálunk is *Miss 1928: a sportlady divik*. Ma már nálunk is minden nő boxol. De hát ki tudja. Valamelyik józsefvárosi, vagy be'városi, esetleg tabáni uccácska mélyén, a sötétben észrevétlenül meghúzódva rejtőzik még egy démon. Hát ha Tabán egy kissé elmaradt a világtól.

Meg kell próbálni. Tehát hölgyeim, aki magában démoni hajlandóságokat érez, jelentkezzék! Mi mindenesetre a 'legjobbakat kívánjuk...

4 olimpikon = 32 pont



Vitéz Terstyánszky Ódön 10 pont



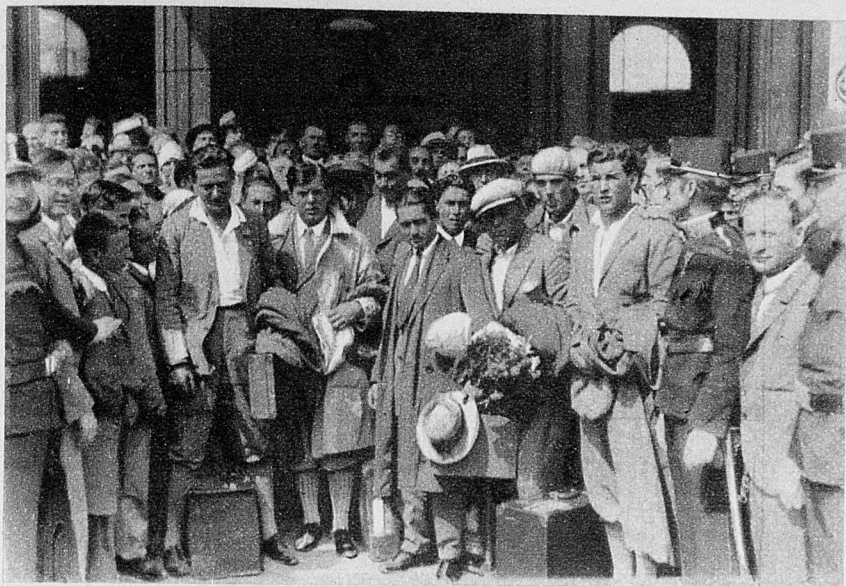
Kocsis Antal 10 pont



Petschauer Attila 6 pont



Bárány István 6 pont



A vízipólocsapat ünnepélyes fogadtatása a Keleti pályaudvaron (Gárdonyi felv.)



Keresztes Lajost virágözönnel fogadják megérkezésekor (Gárdonyi felv.)



Martha Norelius, a 400 m. női gyorsúszás világbajnoka

* SZIGETI * IMRE * ÉS A * FERENCVÁROS *

Magyarország bajnoksapatának a *Ferencvárosi Torna Clubnak* kitűnő vezérét: *Szigeti Imrét* felkerestük és megkértük, mondja el sportkarrierjét.

— Húsz évvel ezelőtt indult meg a sportkarrierem — kezdte *Szigeti*, — amikor Budapestre kerültem és irogatni kezdtem a sportról, néhai *Braun Sándor* A Nap című ujságjában. Hamarosan közvetlen szerephez is jutottam a sportéletben, amennyiben a *BAK* titkára lettem közel két évig.

Húsz esztendő alatt alig volt talán egy sportesemény: futsal atlétika, úszás, amelyet ne néztem volna végig.

Rövid ideig külföldön tartózkodtam, majd mikor hazajöttem, Zuglóban telepedtem le. A lokálpatriotizmusnak behódoltam és rövidesen a *Zuglói Atlétikai Club* meghívott elnökének. Két esztendő alatt — a sportvilág nagy meglepetésére — ez a csapat bekerült az első osztályba.



Szigeti Imre (Foto Amster)

Talán öt éve, hogy Bécsben betegen feküdtem egy szanatóriumban, ahol meg is operáltak, látogatóim között megjelent egyszer *Malaki Mihály* és *Pataki Mihály*, az *FTC* egykori vezetői és néhány beszélgetés után „át-szipkáltak” a *Ferencvárosba*. Boldogan mentem a zöldfehérekhez, mert már gyermekkorom óta különös vonalmat éreztem a *FTC* színei iránt.

Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy egyike voltam azoknak, akik felismerve a helyzet tarthatatlanságát, a

nyílt professzionalizmus mellé állottam

és az első perctől kezdve komolyan és őszintén harcoltam a profi-futball bevezetéséért.

Megmondom, hogy mi a mottóm:

Tíz évig kell a Ferencvárosnak bajnoknak lenni.

Három évig elsők voltunk, még hét év van hátra. Ezalatt az idő alatt riválisaink felkészülhetnek és hét esztendő után más is elviheti majd a pálmát, de addig nem.

Ezt a kijelentést enyhe mosoly követi, azonban komolyan beszél, amikor a zöldfehérek ambíciójáról van szó:

— Az a célunk, hogy a *Ferencváros* Közép-Európa legkiválóbb csapata legyen. Valamikor a régi *FTC*, majd az *MTK* volt az az együttes, amely a kontinensen a legszebb és legeredményesebb futballt játszotta. Később a *Spárta* vette át ezt a pozíciót. Most a *Ferencváros* készül újra átvenni ezt a szerepet.

A *Ferencvárosban* — úgy mint tavaly — az egész szezon folyamán, az idén is változatlanul együtt marad a csapat és csak négy fiatal játékosunkat fogjuk egyes alkalmakkor szerepeltetni: *Papp*, *Berkesi*, *Kosztai* és *Lyka*.

Egyébként semmi változás nem lesz. Ha lehetséges, akkor a csapat fokozni fogja ambícióját, ami valószínűleg a gólarányban fog kifejezésre jutni.

(m. i.)



A budapesti Artistaegyesület vizsgáján nagy sikerrel mutatkoztak be az eltűnt Brick Gáspár artista gyermekei, a Brick-fiúk. Brick Gáspár mutatóványait egy átok kísérte: az a szám, amely utána következett, mindig szerencsétlenül járt. Ez az átok a Brick-fiúkra is átszállt: már a vizsgán szerencsétlenül járt egy artista, aki az ő számuk után következett. A fiúkkal együtt dolgozott Veronka, aki egy Camponi nevű artista befolyása alatt állt. A fiúk Párizsba szerződtek. Veronka beleszeret az egyik Brick-fiúba, Pistába. Camponi arra akarta kényszeríteni Veronkát, hogy készítsen elő merényletet a Brick-fiúk ellen. A merénylet nem sikerült. Camponi dühében megszúrja Veronkát. Camponi a rendőrség kezére kerül, de sikerül kiszabadulnia. Veronka helyett szükség van még egy artistanőre. Egy kocsmában felfedez egy Sári nevű magyar lányt. Sári leszerződött a társasághoz, de csak nehezen tudott Veronka iránt felmelegedni. Közben távol Magyarországon új alakok vonulnak a regénybe. Hadházy báró leszerződött a gazdaságába Minimisszimusz, az egykori németországi szertartásmestert, aki a báró lányát, Sárit neveli. És Sári megszökök. A bárónak Minimisszimusz jelenti lánya szökésének okát. Minimisszimusz Párizsba megy. Fel is fedezi Sárit a Luna-variété színpadán. A Brick-fiúk leszerződtek és Minimisszimusz ráakad. Most együtt folytatták útjukat. — Címcímátiban egy rejtélyes öreg ember él, akit Szakáll apónak neveznek. Senki sem tudott róla semmit. Bevásárolt ment és szóbaelegye-

delt egy kofával a piacon. A kofa megkérdezte tőle, hogy van-e pénze.

— Ez az én titkom, jó asszony. De tisztességesen élek és nem vagyok soha senkinek sem ártalmára...

Miből élt Szakáll apó? Vasárnap sose volt otthon cincimatii lakásán. Vonnattal elutazott egy-egy köze'i faluba. Aztán furulyázni kezdett. És sorban jöttek ki az uccára a falusi gyermekek.

— Itt van. Szakáll apó! — kiáltották. Amikor már sok gyermek volt együtt és amikor már néhány felnőtt is csatlakozott hozzájuk, Szakáll apó kiegyenesedett és mindenfajta hüvészműtávanlyal szórakoztatta hallgatóságát. Selyemzsebkendővel manipulált... Egy tojásból kettőt csinált. Égő szivart vett a szájába és kártyakunsztokat mutatott be...

Aztán hullottak a centek.

A következő vonattal hazament és sárgarépán eléldegélt abból a kis pénzből, amelyet falun keresett...

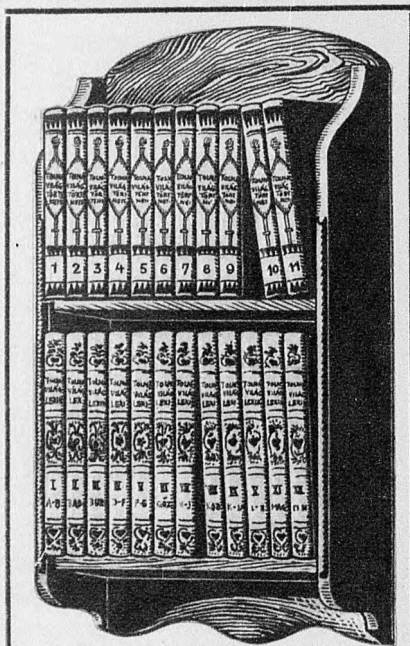
— Elment Szakáll apó — suttozták a gyermekek és nagyon szomorúak lettek, hiszen az öreg jelentette számukra vasárnaponként délelőtt az életörömet...

XV. FEJEZET

(Amelyben Szakáll apó emlékei között kitorász, annyira, hogy bevisszik a rendségre)

Szakáll apó egyedül maradt szobájában. Fel- és alajárkált egy ideig, az

után leült az asztal mellé. Még nem főzte meg ebédjét, a sárgarépa-főzeléket, hanem előbb újságot olvasott. Nagy nyomora ellenére megengedte magának azt a luxust, hogy naponként egy egycentes újságot vásároljon magának. Addig fel sem kelet az asztal mellől, amíg az újságot az első betőtől az utolsóig végig nem olvasta. Ma is így volt. De mi történt vele, hirtelen felugrott és kiabálni kezdett, összefüggéstelen és artikulátlan szavakat. Olyan dühös volt, hogy szinte toporzékolt. A háziasszonya rémülten futott be a szobába.



Könyvespolc

a Lexikon és Világtörténelem részére. Egy izléses szobadisz az itt rajzban bemutatott könyvvállvány, amely 60 cm. magas és 33 cm. széles.

A könyvvállványon 12 Lexikont és 12 Világtörténelmet lehet elhelyezni. Igen izléses és finom kivitel.

Előfizetőinknek készült díofaszinben. Az ára 6 pengő 90 fillér, postadíj 60 fillér. Utánvéttel 40 fillérrel drágább.

Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalánál, VII, Dohány ucca 12.

— Mi baja van, Szakáll apó? — kérdezte.

— Semmi — mondta az öreg elborult szemmel. — Csak dühös vagyok. Hagyjon magamra, jó asszony.

A háziasszony eltávozott. Szakáll apó újból és újból végigolvasta azt az újsághírt, amely ennyire felizgatta. Szerény napihír húzódott meg az újságban. Arról szólt, hogy Berlinben, az Öt fekete ördög című varietészám alatt revolvárdörrenés szakította meg az előadást. A rendőség megállapította, hogy egy Camponi nevű rovtommultú szökött fegyenc követte el a merényletet, amelynek egy Köppke Minimisszimusz nevű ember esett áldozatul. A merénylet egy hölgy ellen irányult, aki az Öt fekete ördög címen szereplő Brick-artistacsoport tagja volt. Camponinak sikerült megmenekülnie. A rendőség azt hiszi, hogy Amerikába szökött, mive! volt egy hamis Amerikába szóló útlevelle, amely el volt látva a szükséges vizumokkal.

— Camponi — ordította Szakáll apó. — Már megint Camponi... Csak idejönne...

— Ide nem jöhet — mondta később. — Mit keresne Camponi Cincinnatiban? Ha artista szerződésbe megy, akkor valószínű, hogy ide is ellátogat, mert az ügynökök előszeretettel küldenek artistákat Cincinnatiba is.

Az öreg keze ökölbe szorult.

A berlini események három héttel eze!tt történtek.

— Lehet, hogy már azóta itt van Amerikában! — kiáltotta.

Ma nem főzött magának sárgarépat az öreg. Lement az uccára és izgatottan sétált. A véletlen egy artistaügynökség elé vetette. Nagy elhatározással felment az ügynökségre. Itt mogorván fogadták.

— Mit akar? — kérdezte az öreg artistaügynök.

— Egy kis segélyt.

— Milyen címen?

— Kérdemesült artista vagyok...

— Ez ügynökség és nem jóléti intézmény — mondta az ügynök.

Az ügynök elfordult az öregtől, de a következő pillanatban mintha megszánta volna.

— Hogy hívják? — kérdezte.

— Brick Mátyás vagyok...

— Az nem lehet — mondta az artistaügynök. — En emlékszem Brick Mátyásra. Húsz esztendővel ezelőtt ő volt a legkörrülrajongottabb artista... Maga az a Brick Mátyás?

— Én vagyok — felelte szomorúan az öreg.

— Bizonyítsa be...

— Szívesen...

És Szakáll apó elsárgult okmányokat, újságciklikákat és szerződéseket kotvárszolt elő a zsebéből.

— Hozta Isten, kedves öregem — mondta az artistaügynök. — Foglaljon helyet nálam. Igazán nagy megtisztetés rámnézve, hogy Brick Mátyásnak segítségére lehessenek... Nyomorban van?

Szakáll apó felállt.

— Igen, nyomorban vagyok. De nem fogadok el semmit sem. Ez csak kifogás volt részemről.

— Hát mit parancsol?

Brick Mátyás közelebb hajlott az ügynökhöz.

— Kérem, én egy Camponi nevű artista iránt érdeklődök.

— Nem ismerem.

— Tudom. Azt kérdelem, hogy fel fog-e ez a Camponi Cincinnatiban is lépni?

— Mi a foglalkozása?

— Telepátikus fenomén.

Az artistaügynök sokáig tanulmányozta iratait, azután kijelentette:

— Erre az esztendőre nem szerződött ide egy Camponi nevű artista. Különben is, telepátikus fenomén csak egy szerződött Cincinnatiba az egész szezonra.

— Hogy hívják azt?

— Cabellaranak...

— Olasz?

— Igen.

— Nem tud róla közelebit?

— Nem.

— Mikor fog fellépni?

— Májusban.

— Hol?

— Az Indiana-ban...

— Nincsen fénykép róla?

Az ügynök kikereste Cabellara szer-

ződését és elővett egy fényképet. A fényképet átadta Szakáll apónak.

— Tessék...

Szakáll apó hosszasan tanulmányozta a fényképet. Aztán hirtelen felkiáltott:

— Ó az! — mondta. — Ó az! Camponi...

— Nem Camponi, hanem Cabellara — javította ki az ügynök.

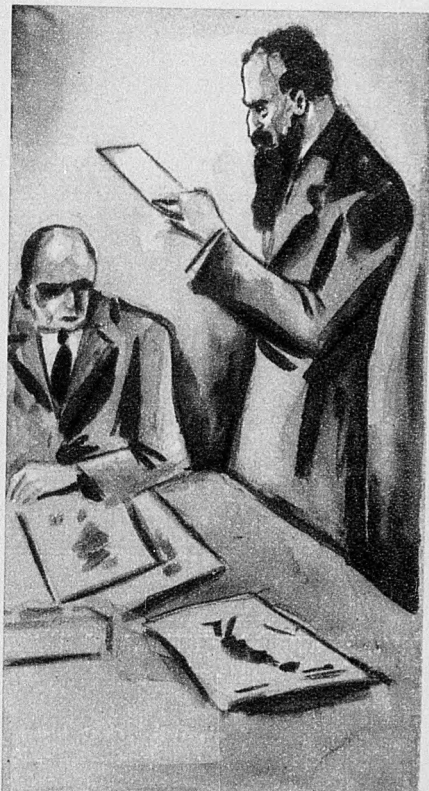
— Szó sincs róla. Ezen a képen szakáll van és én mégis megismerem. Májusban idejön... Az Indiana-ban fog fellépni...

— Miért okoz ez önnek olyan nagy örömet? — kérdezte csodálkozva az artistaügynök.

Szakáll apó nyelt egyet.

— Régi jó barátom — mondta.

Azután ragyogó arccal fordult megint az ügynökhöz:



— Nem tudja, hogy hányadik szám lesz ez a Cabellara az Indiana műsorán?

— De tudom — mondta az ügynök.

— Utolsó szám lesz...

Az öreg sokáig gondolkozott, mintha küzködött volna magával.

— Nem léphetnék fel én is ezen a műsoron?

Az ügynök végignézett a beteges külsejű, reszketős aggon.

— A régi Brick Mátyást ezer örömmel feléptetem — mondta. — De mit tud még ön, Brick apó?

Az öreg csak ennyit válaszolt:

— Mindent tudok. Mindent jobban tudok, mint a fiatalok... Akarja, hogy bebizonyítsam? Adjon ide kártyát, tojásokat, legyezőket, amit akar...

Az ügynöknél raktáron voltak ezek a bűvészszerzőmunkák.

És Szakáll apó felhajtotta az ingujját és dolgozni kezdett a bűvészkvizitumokkal.

Az ügynök egyre nagyobb csodálattal nézte.

Amit Brick apó tudott, azt nem tudta egy artista sem. Elegánsan, könnyen dolgozott, egészen új trükkökkel, amelyeket még senki sem ismert. Azután félkézre állt és a szabadon lévő kezével bűvészkedett.

— Ezt ma senki sem tudja — mondta az ügynök.

— Nos, leszerződött? — kérdezte Brick apó.

— Azonnal...

— Nem kell azonnal, hanem csak májusban...

— Melyik mulatóban akar felépni?

— Az Indiana-ban — mondta Brick Mátyás. — És most nagyon kérem, állapodjon meg velem írásban.

— Mire?

— Hogy leszerződött és hogy az én

Urinó

az új tanévre elegáns különbejáratú szobát, fürdőszobát, elsőrangú ellátást ad egy-két úrileánynak, vagy fiúnak. Zene- és nyelvygyakorlatban gondos felügyeletben részesülnek. Zeneakadémia főiskolák közelben. Elekne, Budapest, Jókai uca 40, I. emelet 13. szám.

számom Cabellara száma előtt fog következni.

Az ügynök elővett egy bankettát, kiöltötte a megfelelő rovatokat, azután átnyújtotta aláírás miatt Szakáll apónak, aki az ív végére biggyesztette a nevét.

— Parancsoljon előleget — mondta az ügynök és egy százdolláros csekket nyújtott át.

— Nincsen szükségem előlegre — mondta Szakáll apó.

Az ügynök csodálkozva tekintett az öregre.

— Nem kell előleg?

— Nem.

— De miért akar eltérni a szokásos formától?

— Nem kérek pénzt fellépésemért — mondta Szakáll apó.

— Ingyen?

— Igen, ingyen...

— Én nem bánom — mondta az ügynök. — Szóval ez fix?

— Fix.

— Még ma értesítem az Indiana-mulató igazgatóságát...

— Május e'sején jelentkezni fogok ott — mondta az öreg.

— Kosztümje van?

— Van.

Szakáll apó még megkérte az ügynököt, hogy senkinek se szóljon az ő látogatásáról.

— Milyen néven akar szerepelni?

— Mint Szakáll apó — mondta az öreg artista és magára hagyta a csodálkozó ügynököt.

Igy szerződött le Szakáll apó az Indiana, Cincinnati mulató nagy májusi műsorára.

Az artistaügynök fogta a kártyáját és a kabátját és elment az Indiana-mulató igazgatójához.

— Good by — mondta. — Alkvíráltam egy szenzációs számot az ön májusi műsorára.

— Ki az? — kérdezte unottan az igazgató.

— Szakáll apó.

— A név nem rossz, de én még sosem hallottam.

— Ennek az évszázadnak a legesodálatosabb bűvésztét sikerült megnyernem az ön számára.

— Mit tud?

Az ügynök elmesélte az igazgatónak azokat a mutatványokat, amelyeket Szakáll apó az ügynöki irodában bemutatót.

— Igaz ez?

— A saját szemmel láttam...

— Tényleg az egyik kezén állva bűvészkedett? — kérdezte az igazgató.

— Igen.

Az igazgató elgondolkodott.

— Erre csak egy ember volt képes az egész artistavilágból. Amerikában nem volt az illető, én Európában láttam őt. Hogy is hívták?

Az igazgató elgondolkodott, azután kimondta a nevet:

— Brick Mátyás...

Az ügynök közbe akart vágni, de eszébe jutott, hogy megígérte Szakáll apónak a teljes díszkréciót.

Nyelt egyet.

— És szakállal lép majd a színpadra ez a Szakáll apó? — kérdezte az igazgató.

— Igen...

— És mit kér az az ember esténként.

Az ügynök bölcsen elhallgatta, hogy Szakáll apó nem kér semmit sem.

— Negyven dollár minden este.

— All right — mondta az igazgató és megállapodtak.

Ezután az igazgató a következő kérdéssel fordult az ügynökhöz:

— Hallott maga már az öt fekete ördögrő?

— Már hallottam. Mi van velük? Európában dolgoznak.

— Igen. És én nagyon szeretném, ha átjönnének Amerikába...

— Megszerzem őket.

— Mikorra?

— Még nem tudom.

— Próbálja meg májusra...

— Nem lesz sok májusra Cabellara, Szakáll apó és az öt fekete ördög?

Az igazgató a kezét dörzsölte.

— Szándékosan akarok májusra

ilyen ragyogó msort.

— Miért?

— Mert májusban nagy pánamerikai

kiállítás lesz itt Cincinnatiban és én ki akarok tenni magamért...

— All right — mondta az ügynök. De még nem ment. Mindenesetre előleget vett fel Szakáll apó számára.

— Ilyen jó üzletet még keveset csináltam — gondolta.

És nagy meglepődéssel dörzsölgette a kezét.

*

Szakáll apó hazament kis lakásába.

— Nagy változások lesznek, Hughesné — mondta a háziasszonyának, aki csodálkozva nézte az öregot, akit még sosem látott ilyen vígnak. De még jobban csodálkozott az öregasszony, amikor Szakáll apó egy nagyon régi és lezárt koffert cipét le a padlásról és egyenesen a szoba közepére állította. Szakáll apó egy kis kulcsot vett elő a mellényzsebéből és kinyitotta a nagy, piszkos bőröndöt. Csak most állt el Hughesné szeme-szája. A bőrönd telis-tele volt igen furcsa és különös tárgyakkal. Egymásután kerültek elő ríkió színnű kendők, karikák, különös rézhengerek, poharak, kopott himzett kendők...



Nagy változások lesznek, Hughesnél

— Mi ez itt, bazár? — kérdezte Hughesné.

— Nem, drága vénasszony — mondta Szakáll apó.

— Hát mi ez?

— Ez az én multam.

— Bizony piszkos multja van — mondta az öregasszony, amikor látta az elnyúlt, poros, kopott tárgyakat.

— Ragyogó mult ez, asszonyom — mondta Szakáll apó. — Ott álltam a legsős világvárosi színpadon és dolgoztam ezekkel a tárgyakkal. Percekig tapsolt a közönség. Ebben a frakkban dolgoztam.

Ezzel egy piszkos, gyűrött frakkot vettem elő.

— Ki kellene vasalni — mondta Szakáll apó. Addig kérte Hughesné, amíg az vállalkozott arra, hogy kivasalja és kitisztítja a frakkot.

Hughesné el is készült egy félóra alatt.

Ezalatt Szakáll apó egy csodálatos épségben megmaradt tiszta inget vett fel, egy húsz évvel ezelőtti divatos gal-

lért és nyakkendőt. Már ragyogott a lábán a lakkcipő. És aztán gondosan rendbehozta a szakállát, megfésülködött és felvette a frakkot is.

Hughesné összecsapta a kezét.

— Így megváltozni, Szakáll apó! Hiszen gyönyörűnek tetszik lenni. En már sok öregembert láttam, de még ilyen szépet nem. De most már mondja el, hogy mire való ez a maskara...

Szakáll apó sokáig nézte magát a tükrökben. Könnyű ragyogott a szemében.

— A mult század legünnepeltebb artistája áll maga előtti, vénasszony — mondta.

— Artista? Mi az?

— Majd megmutatom — mondta Szakáll apó.

És ezzel elővett a bőröndből néhány biliárdgolyót. Feltúrta a frakkja ujját, meghajolt, mint az artisták, mintha Hughesné lett volna a közönség.

— Mesdames et Messieurs! — mondta Brick Mátyás kifogástalan francia kiejtéssel. — Van szerencsém bemutatni önöknek a legújabb bűvészmutatványokat. Ne tessék azt hinni, hogy boszorkánymester vagyok, minden mutatványomnak megvan a magyarázata... Ez nem mágia, nem bűvészet, ez csak kézügyesség... Voilà...

Ezzel dolgozni kezdett. A régi frissességgel, eleganciával. A golyók úgy repkedtek a levegőben, mint a darazsak. Hughesné egyik ámulatból a másikba esett.

— Boszorkányok kapitánya — mondta. — Hát maga ezzel foglalkozott egész életében?

— Bizony, jó asszony.

— És ebből meg tudott élni?

— Mint egy püspök, vénasszony.

— Hát ezt a sok marhaságot megfizettél?

— Csengő arannyal.

— Én nem adnék érte egy centet sem — mondta Hughesné.

— Ezért sem? — kérdezte Szakáll apó és bemutatta díszmutatványát.

Félkézre állt egy lendülettel és úgy csinálta a legnagyobb bűvészmutatványokat.

— Ezért már inkább! — mondta Hughesné.

AZ IDEI NYÁR
SLÁGEROPERETTJE

A RÉGI

NYÁR

MINDEN ESTE ÉS
VASÁRNAP DÉLUTÁN IS A

**BUDAI
SZINKÖRBE**

— És ilyet látolt-e már? — kérdezte Brick Mátyás és bemutatta a legutolsó ötvén év legnagyobb artistaszenzációját.

Leleküdt a földre. Mellette fehérnyelű éles kések voltak. Ezeket a rekvizitumokat mint érintetlenül-találta a bóróndben.

És egymásután dobálta a mennyezet felé a késeket.

A kések visszahullottak, hegyükkel estek a földnek... sorban egymásután, Brick alakja köré és szinte kirajzolták az alakját. Az utolsó kést, amelyet feldobott, a szájával kapta el.

Hughesnő riadtan menekült a szobából.

Odakinn keresztet vetett.

— Tudtam, hogy különös ember — gondolta, — de hogy az ördöggel is cimborázik, azt sosem hittem volna — motyogta.

És Brick Mátyás, az erőrekapott öreg artista tovább cimborázott az ördöggel.

Készült a nagy napra, amely egyre közelebb jött.

Természetesen arról fogalma sem

volt, hogy a fia is ott lesznek az Indiana műsorán. Az ügynök Európába kábelezett az Öt fekete ördögért és azok elfogadták a meghívást...

XVI. FEJEZET

(Amelyben az olvasó kénytelen ismét Berlinben körülnézni)

Camponit, aki merényletet követelt el a Brick-fiúk ellen, a rendőrségnek a legmegfeszítettebb nyomozás ellenére sem sikerült kézrekeríteni.

Már régen az egyik nagy óceánjárón ült és hamis utlevellel, hamis artistaigazolványokkal a zsebében tette meg a tengeri utat.

Minimisszimusz hamar eszméletre tért aléltóságából.

Amikor látta maga körül a Brick-fiúkat, ez volt a zelső kérdése.

— Hol van a baronesz?

— Micsoda baronesz? — kérdezték a fiúk. Azt hitték, hogy az öreg még mindig félrebeszél.



Odakinn keresztet vetett

— A baronesz, az egyik fekete ördög — mondta Minimisszimusz.

— Köztünk nincsen semmiféle baronesz — mondta Brick Gábor.

— Dehogy nincs — mondta Minimisszimusz. — Én láttam.

— Köztünk?

— Persze...

— Hogy hívják azt a baroneszt?

— Hadházy Sára bárónő...

A Brick-fiúk meglepetten tekintettek egymásra.

— Van köztünk egy Sára — mondta, — de azt Antal Sárinak hívják és nem baronesz...

— Látni akarom a hölgyeket — mondta Minimisszimusz.

— Kérem, majd beszélítjük őket.

Minimisszimusz izgatottan ült fel a pamlagon. Egymásután jöttek be az öltözőbe Veronka és Sári.

Amikor Sári belépett a szobába és meglátta a dívánon Minimisszimuszt, hátratántorodott. Egy kiáltás hagyta el az ajkát, amelyre mindnyájan felfigyeltek.

— Minimisszimusz!

Minimisszimusz holdogan mosolygott és ebben a pillanatban elfelejtette, hogy neki egy seb van a fején.

— Kezét csokolom, méltóságos bárókisasszony mondta.

— Bárókisasszony? — kérdezte Brick Gábor.

Sári igent intett a fejével.

— Titokban akartam tartani, fiúk, de nem lehet. Ne haragudjatok. Majd mindent elmondok.

Azután Minimisszimusz felé fordult.

— Hát maga hogyan kerül ide?

Sternberg
királyi udvari hangszergyár



VII, Rákóczi út 60

A világ legjobb hegedűi, harmonikái, citerái, fúvóhangszerei minden hangszer és gramofon szenzációsan olcsón! — Milyen hangszert kíván? — Árjegyzék ingyen! E hirdetés felmutatója értékes ajándékot kap

— Fel akartam kutatni a kisaszszonyt...

— És mi a szándéka velem?

— Hazaviszem méltóságos szü'eihez.

— Sohasem — mondta Sári indultosan és kiment a szobából.

Minimisszimusz elmagyarázta a helyzetet. És elmondott mindent a Brick-fiúknak. Azt a titokzatos beszélgetést sem hallgatta el, amelynek a Hadházykastély parkjában tanuja volt. Gábor felkiáltott.

— Most már értek mindent — mondta.

— Mit értesz? — kérdezte Pista.

— Már tudom, hová teszi Sári a pénzét.

— Hová?

— Nem értitek? Biztosan itt van valahol a gyereke. Nem emlékeztek Sári titokzatos útjaira? Nem emlékeztek arra, hogy egyszer valami babaruhafélt láttunk nála és megkérdeztük tőle, hogy minek az neki.

— Emlékszem — mondta Gábor.

— Azt mondta, hogy a menhely részére csinál babaruhát... Hazudott a kicsike. A saját gyermeke részére csinálta a babaruhát... Én azt hiszem, hogy Berlinben is itt van a gyermeke... Meg merek esküdni, hogy most is hozzá száadt. Hová forduljon egy anya, ha valami kellemetlenség éri?

— Igazad van — mondta Gábor. — Utána megyek.

Csak egy kabátot kapott az artistaosztómre és rohant Sári után.

Szerencséje volt. Sári éppen akkor szállt be egy autótaxiba.

Nem vette észre Gábort.

Gábor egy másik taxiba ült és meghagyta a sofőrnek, hogy kövesse mindenhütt Sári kocsiját.

Sári a legsötétebb Moabitba hajtatott, a berlini szegényemberek negyedébe. Egy elég csinos ház előtt állt meg a taxi.

Gábor is leszállt. Látta, hogy Sári, amilyen gyorsan csak tud, felrohan a lépcsőn.

Gábor utánarohant.

Sári a harmadik emelet első számú lakásába ment be. Gábor megállt az ajtó előtt. Sári még mindig nem vette észre őt.

Öt perc múlva Gábor annyi bátorságot vett magának, hogy benyitott a lakásba, amelyet nem zártak be Sári után.

Előszobába jutott.

Találomra benyitott egy szobába. Érdekes látvány tárult a szeme elé.

A szoba közepén, egy széken ült Sári. Egy idősebb asszony hajlott föléje.

Sári nem egyedül ült a széken.

Valami volt az ölében.

(Folytatjuk)

Szerkesztői üzenetek

Máry 20. Kísérje figyelemmel lapunkban a „Filmszínészek anyakönyve” című rovatot. Bánky Vilma életrajza már megjelent és Ronald Colman és sorra kerül.

Hű előfizető. Szederkényi Anna címét nem tudjuk, de ha levelét Andrassy út 16 szám alá küldi, megkapja. Megszóltatás: Nagyságos Asszonyom. Herczeg Ferenc méltóságos.

Nyaraló. 1. Már több hete. 2. Nem. 3. Irt, de nem színdarabot, hanem egyelőre csak levelezőlapokat. 4. Nem volna lehetetlenség.

Ambició. Hátrább az agarakkal. Ha Szekszárdon az ismerősök azt mondják, hogy tehetséges, az még nem jelenti azt, hogy Bajor Gizinél is jobb. Még az is megtörténhetik, hogy fel sem veszik a színiiskolába.

Próba. Nem felelt meg.

**Crepe de Chinek, georgettek
Foulard- és nyersselymek
Nansouc és opálbatsiztok
Kartonok, delének, pouplinok
Csipke és szalagkülönlegességek
Selyemharisnyák, divatkeztük**

piazar választékban,
feltétlenül legolcsóbban

Klein Antal

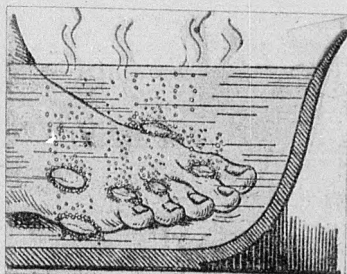
divatnagyáruházában

Király ucca 53 szám

(Akácea ucca sarok)

Egynagyszerű lábfürdő

Alábbi rajz ábrázolja, hogy a Szent Rókus-lábsó megmagyarázhatatlan erői miként veszik körül a tyúkszem és bőrkeményedés fészket, abba behatolnak és szinte kiemelik.



A lábbántalmak egyszerűs minden- korra elmúlnak

Évek óta a Szent Rókus-lábsó a legjobban bevált és legnépszerűbb lábsófürdőkészítmény, mely azt az elvet tartotta szem előtt, hogy maró savakat tyúkszem eltávolítására ne alkalmazunk. A különféle eddig használatban lévő savat tartalmazó kenőcsök, porok, folyadékok a tyúkszemet esetleg szétmarják, de egyúttal elégetik a húst és a bőrt is rendkívüli fájdalmak kíséretében.

A Szent Rókus-lábsó teljesen savmentes, kizárólag a tyúkszemet képező élettelen bőrrétegekre hat. A Szent Rókus-lábsó különleges és csodás hatású vegyi összetétele jótékonyan üdítő és felfrissítő hatást gyakorol az élő és egészséges húrsra: a tyúkszemet és bőrkeményedést viszont megpuhítja annyira, hogy azok kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók. A Szent Rókus-lábsó nemcsak elsőrangú tyúkszemvesztő, hanem egyszerűs mind ideális szer mindenféle lábbántalmak ellen. Egy Szent Rókus-lábfürdő leggyorsabban elmulasztja a cipőszorítás okozta kínos érzést, megszünteti a lábizzadást, az égető fájdalmakat, lábujjak közötti kipálást. A Rókus-lábfürdő után olyan lesz a láb, mintha újjászületett volna. A lábakra gyakorolt jótékony hatás a testre is áterjed: így a Szent Rókus-lábsófürdő az egész szervezetet is felfrissíti.

Egy nagy csomag Szent Rókus-lábsó ára 1 P 28 fillér. Kapható gyógyszerárakban. Ha valahol nem volna, úgy forduljon a Szent Rókus-gyógyszertárhoz, Budapest, VII, Rákóczi út 70

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő
Ausztriában példányonként 60 Groschen

Felelős szerkesztő és kiadó: PAIZS GÉZA
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépén,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám



Alice Day
amerikai filmszínésznő (Foto Pathé)

báb
határ-
y, ma-
al év-
festő,
szerző,
rkuta-
rzonak
olvasva
épző
vó
vasva,
sal női
zófus
ok lá-
a vé-
ldegen
Ará-
árfa is
olvasva
lét a
onákaf
oruban
filmszi-
y szó
meg-
lőnek
relő
s van
rövidf
e. Víz
erüs 15
20. Szó-
28. Aul
Es 30
kem 43
Agy 48
Tu 54
A haza
y. Füg
Zrinvi
s(szi) 8
Lyauter
Kéregelő
27. Val
esz 42
56. Bal
es. 10

Déliab

30
fillér



*Invenzione
Compartimento
Mae de la
G. La Porta
1915/128.*

Elizza La Porta
a Délibáb számára dedikált fényképe

Tas
Sirelia